

**Calitatea învățării — un fel al fiecărui
pionier
și al întregului detașament**

Pionierii membri ai C.N.O.P. — reprezentanți ai purtătorilor cravatei roșii cu tricolor din întreaga țară — au desfășurat, în această vacanță de iarnă, în tabăra de la Sinaia, un bogat program de activități. Între dezbaterile din tabără care au suscitât vii și interesante discuții s-a aflat și aceea referitoare la formele și modalitățile folosite de către comandamentele pionierești pentru creșterea răspunderii tuturor pionierilor și școlarilor față de principala lor îndatorire — învățătura.

Preocupați ca, încă din start, trimestrul doi să înregistreze, în toate unitățile, succese la învățatură, pionierii din tabără și-au împărtășit unii altora din experiența trimestrului întâi, din ideile, din părerile și gândurile lor de viitor. Vă prezentăm câteva dintre acestea, invitându-vă și pe voi, dragi prieteni, să ne scrieți cu ce gânduri, cu ce hotărâri ați pășit în noul trimestru. **Dezbaterile rămâne, așadar, deschisă!**

Învățătura — „problemă strict personală” sau îndatorire socială?

„Ce vă pasă vouă dacă am note slabe? Sînt notele mele!” — auzim răspunsul

lui, să-i convingem pe toți colegii să învețe temeinic prin studiul individual.

— Iată, noi îl avem coleg pe Silviu Andone, a venit cu un exemplu. Liviu. Anul trecut era corigent la limba română. Anul acesta are media 8 pe primul trimestru. S-a întâmplat o minune? Nicicum! Pur și simplu i-am dat curaj, l-am stimulat, iar uneori l-am și ajutat, cînd bănuiam că-i este mai greu. La primele note bune am hotărît să-i acordăm însemnul „Banca de onoare”. Simțeam că e hotărît să nu se facă de rușine, că va învăța în continuare bine. De aceea, nu ne înduram să predăm ștabela autodepășirii altor colegi care meritau să-i ia locul. Atunci ne-a venit ideea înființării unui panou al „Băncii de onoare”. Îl fotografiem, adică, pe toți cei care au obținut distincția și le așezăm pe panou pozele. În felul acesta, am observat că angajarea și ambiția au devenit o permanentă.

Mai nemulțumite, **Cristina Aramă** (Șc. gen. Tichilești, Brăila) și **Irina Marchitan** (Șc. gen. nr. 22, Iași) au luat în discuție atitudinea acelor colegi care, pe motiv că sînt „nesupravegheați”, nu-și fac temele și umblă fără rost.

— Deși părinții se vor necăji, ei ști-

Toate pînzele sus în trimestrul al II-lea!

unora, la insistențele, la îndemnul colegilor de a învăța temeinic, de a fi disciplinați. Cei ce răspund astfel socotesc, se pare, că nota, pregătirea dobîndită le aparțin exclusiv, ca și haina pe care o poartă. Bună sau rea, e a lui!

— Succesele sau... insuccesele fiecăruia sînt ale tuturor, a fost de părere **Anuța Goran** (Șc. gen. Podu Vadului, Prahova). Orică notă slabă trebuie să nemulțumească întregul colectiv, să-l determine să acționeze pentru îndreptarea ei. La noi, de pildă, „brigada atentă”, cum i-am zis colectivului alcătuit din cei mai energici pionieri, nu pierde din vedere nimic din ceea ce se petrece în unitate; în special absențele nemotivate, întîrzierile, notele slabe, comportările urite... Măsurile se iau chiar în ziua respectivă.

— Avem și noi o brigadă. I-am zis „civică”. Se interesează mai ales de folosirea timpului în afara școlii. Pînă acum rezultatele activității ei sînt foarte bune! Și **Narcis Jeler** (Șc. gen. nr. 17, Tg. Mureș) a început să povestească cum procedează brigada lor care face „vizite” prin sălile de cinematograf, pe terenurile de joacă. Desigur, nu pentru a interzice jocul, distracția, ci pentru a le atrage atenția celor preocupați prea mult de acestea în dauna învățării.

Liviu Zamfir (Șc. gen. nr. 24, Galați) a fost de acord că atît „brigada atentă”, de întrajutorare, cît și „brigada civică”, preocupată de respectarea disciplinei, de comportare, pot fi de mare folos, dar lucrul cel mai important este, după părerea

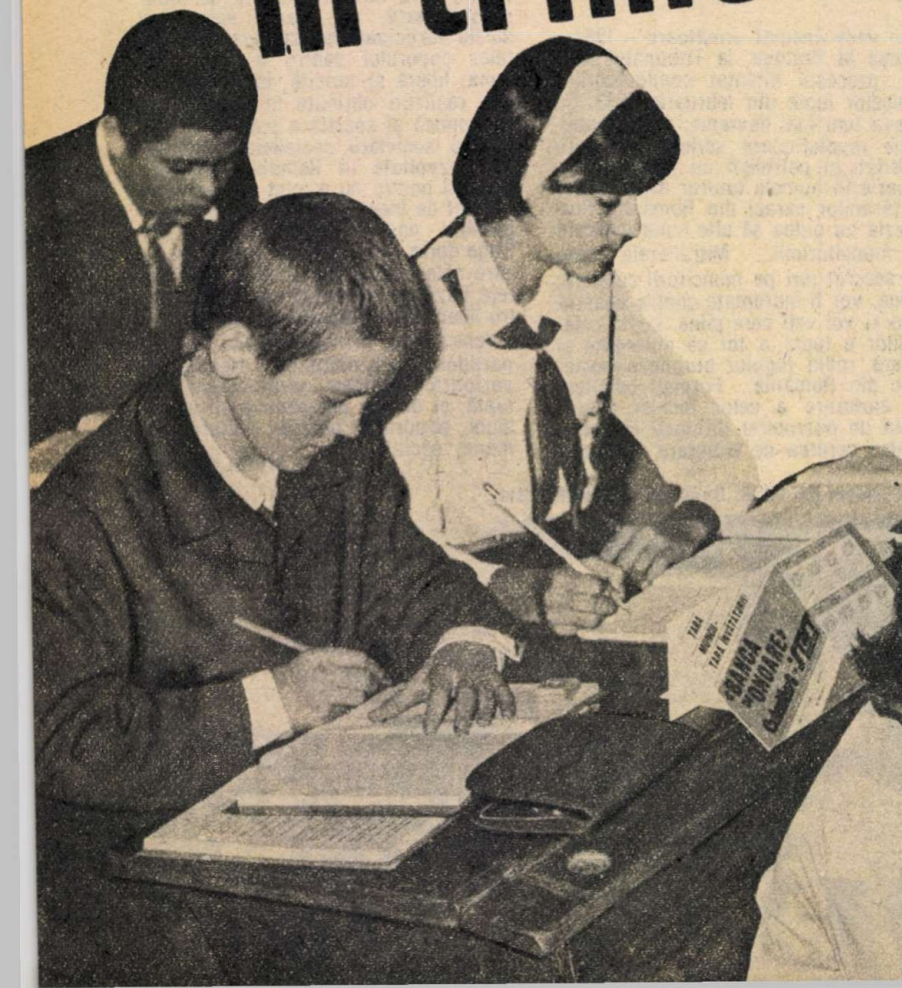
lui, ce este munca, am hotărît să mergem și să discutăm cu dîșii încă la începutul acestui trimestru — a spus Cristina.

— Iar noi ne-am propus să discutăm în detașament despre responsabilitate, despre interesul și angajarea față de propria pregătire școlară. Vrem să reiasă clar ideea că societatea noastră socialistă are nevoie numai de oameni bine pregătiți, a adăugat Irina.

Ce înseamnă să fii „supravegheat”? s-au întrebat și alți pionieri. Să stea, adică, mama sau tata lîngă noi și să ne spună ce avem de făcut? Nu știm noi, chiar mai bine decît dîșii, ce și cît ni se cere la școală să învățăm? În societatea noastră toată lumea muncește. Fiecare are răspunderea sa. Noi, elevii, trebuie să învățăm! Și pentru aceasta nimic nu ne lipsește: școli dotate cu laboratoare și ateliere, manuale primite gratuit, profesori bine pregătiți și dornici să ne învețe cît mai multe despre viață și societate. În aceste condiții, **învățătura nu poate fi o problemă personală, ci o îndatorire față de societate.**

Critica și „înțelegerea” bine... înțelese!

Cineva a lansat o întrebare: Cum să acționăm în fața unor colegi „problemă”? Prin critică aspră sau prin înțelegere, prin indulgență? O întrebare — viu discutată — care a pornit de la faptul că **Monica Dinu** (Șc. gen. nr. 31, București) îl sfătui pe colegul său **Gigel Dobre** (Șc. gen. nr. 156, București) să „o scoată în fața unității, pentru a o face de ru-

șine" pe colega lui, care lipsește în mod repetat de la școală.

— Eu zic că nu de aici trebuie să pornim!, a contrazis-o **Cosmin Chița** (Șc. gen. nr. 1, Brad, Hunedoara). Mai întâi să aflăm cauzele, să vedem ce o determină să aibă o slabă frecvență. Trebuie să ne întrebăm însă și noi de ce am lăsat-o să ajungă la „repetate” absențe?

Cătălin Naiba (Șc. gen. nr. 1 Rm. Vilcea) este de acord tocmai cu acest punct de vedere. Adică să se acționeze prompt, hotărât. Colega sa, **Elena Leucă**, de pildă, începuse trimestrul întâi cu note mici. Au pus această situație în discuția detașamentului chiar în a doua săptămână. Nimic n-o îndreptățește pe Elena să nu învețe. Și i-au spus-o deschis, fără menajamente că este vorba de comoditate, chiar lene. La început Elena se supărase. Curând însă, colegii au avut surpriza s-o audă în cadrul brigăzii lor artistice cum se... autocritica. Acum „ii dădea mîna” să glumească. În catalog, notele mici fuseseră izolate, „înghesuite” de altele bune!

Iată deci că „arma” criticii, ca și înțelegerea (nu indulgența!) trebuie folosite cu chibzuială, cu pricepere. „Semaforul”, „Banca de onoare”, stația de radioamplificare și, în sfîrșit, distincțiile pionierești sînt tot atîtea mijloace de stimulare, de încurajare și răsplată a efortului de auto-depășire care trebuie să stea permanent în atenția comandamentelor pionierești.

„Toți pentru unul, unul pentru toți”!

„Un detașament poate fi fruntaș dacă unul, numai unul dintre membri lui are rezultate slabe?”

„Da, au fost de părere unii, dacă media pe detașament este mare, el este fruntaș.”

„Nu, au susținut alții. Un detașament nu este o „medie”, el este alcătuit din pionieri. Și niciunul dintre aceștia nu trebuie să rămînă în urma celorlalți!”

— Noi, tocmai pentru rezultatele slabe ale unui singur coleg, Costel Hanteș, nu ne puteam socoti fruntași, a explicat **Corina Orășeanu** (Șc. gen. nr. 3, București). Ne nemulțumeau atît comportarea lui, cît și notele foarte mici pe

care, în mod firesc, le primea lipsind mult de la ore. Ne-am dat seama că-și pierduse încrederea în propriile forțe. „Aici trebuie să acționăm”, ne-am zis. L-am inclus pe Costel în absolut toate acțiunile, nu l-am scăpat nici o zi de sub privirea noastră atentă, l-am ajutat să se pună la punct cu materia. Ba, i-am dat chiar și sarcini importante. L-am încurajat tot timpul (văzusem că în cazul lui critica nu prea ne ajutase!) și acum, poate n-o să mă credeți, primește cu ușurință note de 9 și 10!

— Eu aș aminti că mai sînt și alte lucruri importante pe care să le avem în vedere. Mă gîndesc la faptul că fiecare dintre noi, dar absolut fiecare are, după părerea mea, o înclinație, o pasiune care nu trebuie neglijate, a intervenit și **Ioana Letcă** (Șc. gen. nr. 2, Brașov). Îmi aduc aminte că la începutul anului școlar ne-a venit un coleg nou, din alt oraș. Retras, timid și... cam slab la învățătură, socotind după primele note luate. Într-una din zile, cițiva băieți, invitați de Ionel, au intrat în apartamentul în care acesta se mutase nu de mult...

A doua zi, în clasă, numai despre vizita lor se vorbea. Băieții fuseseră, pur

și simplu, uluiți de ceea ce văzuseră încă de la intrare și pînă în camera lui Ionel. Instalații electronice de tot felul, ingenioase, jucării, sirene, lanterne, montaje — toate lucrate de mîna lui. Impresionați, ne-am grăbit să-l recomandăm tovarășilor profesori de la Casa pionierilor și șoimilor patriei. „E coleg cu noi”, am spus cu mîndrie. S-a întîmplat ceva atunci cu Ionel, a luat o hotărîre. Numai așa îmi explic schimbarea radicală, în bine, pe care o vedem la noul nostru coleg privind rezultatele școlare. Mai înseamnă că a înțeles să îmbine judicios timpul pentru pregătirea lecțiilor cu cel acordat frumosoasei lui pasiuni.

Responsabilitate, ordine, disciplină — iată ce și-au propus pionierii să aibă în vedere începînd încă din prima zi a celui de-al doilea trimestru școlar. Folosind prilejul adunărilor de analiză a situației la învățătură pe trimestrul întâi, comandamentele pionierești vor putea să-și stabilească — ținînd seama de fiecare situație concretă — măsurile cele mai potrivite în vederea obținerii de către toți copiii a unei înalte calități la învățătură, așa cum așteaptă de la ei profesorii, părinții, întreaga societate.

Dragi prieteni,

vă reamintim cîteva lucruri pe care trebuie să le aveți în vedere pentru a obține rezultate tot mai bune în munca voastră:

● Adunările pionierești de analiză a rezultatelor la învățătură din trimestrul întâi trebuie să fie pregătite temeinic, astfel încît să nu se desfășoare în mod formal (făcîndu-se cunoscute doar cifre statistice), ci discutîndu-se concret cauzele eventualelor rămîneri în urmă, stabilîndu-se măsuri în vederea obținerii unor rezultate superioare.

● Situația la învățătură fiind strîns legată de prezența zilnică la școală, de atenția la ore, de folosirea judicioasă a timpului de studiu — în general de întreaga comportare —, în detașament trebuie să se discute despre disciplină, despre îndatoririle pionierești prevăzute în Statutul Organizației Pionierilor, în Codul etic al pionierului.

● Comandamentele pionierești să acționeze zilnic în vederea îmbunătățirii continue a situației la învățătură și disciplină a elevilor, să militeze pentru crearea unei opinii colective în rîndul tuturor membrilor detașamentelor, împotriva oricăror note mici, a întîrzierilor, a absențelor nemotivate, a pregătirii superficiale a temelor.

● Stimularea, încurajarea și evidențierea pionierilor care depun eforturi pentru obținerea de rezultate bune la învățătură trebuie să preocupe toate comandamentele pionierești, întregul detașament. „Aplauzele” Semaforului și trofeul „Banca de onoare — Cutezători — Start spre viitor” să răsplătească neînterupt eforturile celor mai harnici la învățătură și cu o comportare demnă, pionierească!

ELENA MĂNESCU

Acțiunea „PATRIE ȚARĂ ROMÂNĂ- DE EROI“

Preludiu la o expediție

Acțiunea de educație patriotică „Patrie română — țară de eroi” se desfășoară în întreaga țară. După cum vă amintiți, dragi cititori, la debutul acestei ample acțiuni-concurs, revista „Cutezători” v-a adresat îndemnul de a semna la redacției inițiativele și realizările voastre, cele mai reușite relatări și imagini, urmînd să fie găzduite în paginile revistei. Recent, am aflat despre interesanta inițiativă a unor prieteni ai „Cutezători” — membrii cercului de desen „Ion Diaconescu”, de la Școala generală nr.5, din municipiul Gh. Gheorghiu-Dej. Vestea ne-a fost adusă de către pasionatul îndrumător și animator al cercului — profesorul Gheorghe Mocanu.

Rep.: Știm că o activitate generoasă a fost desfășurată de membrii cercului pe „șantierul de artă plastică”. Ele își continuă activitatea?

Prof. Gh. Mocanu: Da! Începutul a fost făcut, după cum știți, în 1979, la Iași, cînd a fost efectuată decorarea Clinicii de stomatologie infantilă. În ultimul timp, șantierele noastre sînt deschise pentru decorarea unor spații industriale și cu profil agricol din municipiu.

Rep.: În ce constă noua inițiativă a cercului de desen „Ion Diaconescu”?

Prof. Gh. M.: Ideea organizării unei expediții pionierești ne-a inspirat-o lansarea marelui concurs pionieresc „Patrie română — țară de eroi”. Noi ne aflăm în apropierea Oituzului și, în acest an, se vor împlini 66 de ani de la istoricele lupte de la Mărăști, Mărășești, Oituz. Dorim să-i omagiem pe eroi prin a cunoaște mai bine locurile unde s-au purtat luptele vitejești, eroi care au înscris pagini impresionante în istoria patriei.

Rep.: Cum ați conceput și cum ați organizat această expediție?

Prof. Gh. M.: Ea va cuprinde un mare traseu pe linia frontului care a fost între Cireșoia-Oituz-Soveja-Mărăști-Mărășești. Vom porni cu două echipaje pionierești. Un echipaj va stăbăte traseul amintit, va face schițe de peisaje, va culege mărturii de la oamenii acestor locuri, va înregistra aspecte semnificative ale prezentului socialist, va cunoaște monumentele istorice ale locurilor (care sînt multe, presărate cu dovezile lor nepieritoare ale jertfei și eroismului, închinat patriei). Vom dona o lucrare de artă plastică, de

proporții mari, pentru Monumentul Eroilor de pe Măgura, din Tg. Ocna. Al doilea echipaj va avea ca obiectiv marcarea unor trasee în zona Oituzului, pentru alți copii expediționari sau excursioniști din țară, porniți la drum să cunoască locurile unde s-au desfășurat luptele, în zona Oituzului, a Măguri Cașinului — spre Soveja.

Rep.: Pînă la ora plecării în această expediție, care sînt preocupările cercului în această privință?

Prof. Gh. M.: Organizăm activități premergătoare, întîlniri cu martori ai evenimentelor din 1916 — 1918 și drumeții de documentare: deplasări în satele din preajma liniei frontului, în colaborare cu cercul de creație literară din școală, pentru culegerea de povestiri, relatări ale unor întîmplări adevărate, vizitarea obiectivelor economice și culturale din zonă.

Rep.: Privitor la colaborarea cu celelalte cercuri din școală, vă rugăm să ne spuneți cîteva cuvinte...

Prof. Gh. M.: Este o colaborare fructuoasă, fiindcă toți participanții sînt copii ageri, inimoși, harnici și, îndeosebi, foarte atrași și impresionați de obiectivele acestei mari acțiuni patriotice a pionierilor „Patrie română — țară de eroi”. Colaborăm deci cu cercul de creație literară, cu cercul de geografie, care întocmește hărțile expediției, cu cercurile sportive care-l antrenează pe viitorii expediționari...

Rep.: Cum se va evidenția faptul că expediționarii dv. sînt creatori plastici?

Prof. Gh. M.: Expediția se va finaliza cu deschiderea unei expoziții de artă plastică ce va conține lucrări inspirate de această acțiune și vom face macheta unui volum de lucrări literare și desene, scris și ilustrat de copii, pe aceeași temă.

- Cele două echipaje se numesc...
- „Oituz” și „Mărășești”.
- Și veți porni în expediție...
- La 16 iulie a.c. Expediția se va încheia la 1 august a.c.
- O preocupare de ultimă oră...
- Să vină primăvara, cînd vom începe acțiunea prealabilă de marcarea în zona Oituzului.
- Vă dorim succes!

MARGA MICU

Numele lui Gheorghe Crișan era cunoscut prin satele Zarandului de la Cotul Crișului Alb și înainte de cea toamnă cînd el le vorbise oamenilor la adunarea de la Mesteacăn. Aici se și născuse, în satul Vaca, pe Pârâul Bănesc sub creasta Gruului, din neamul Goldeștilor. Așa-l și chema la început, Marcu Golda. Mai pe urmă cînd l-a luat de suflet popa din Bulzești a primit numele acestuia, Giurgiu. Tinăr, chipeș și voinic, cu căutătura ageră, Marcu Giurgiu fusese prins și dus la oaste cu arcanul și făcuse parte din regimentul contelui Gyulay. Cînd după ani de zile s-a întors la vatră, era bărbat în puterea vîrstei și nu peste mult timp îl găsim însurat în satul Cărpiniș din mojițe. Și pentru că venea de pe Criș, oamenii de acolo i-au spus crișanul și Crișan i-a rămas numele.

Într-o zi de tîrg, la Abrud, îl cunoscuse pe Horia, omul care bătuse drumul pe jos pînă la curtea împăratului de la Viena ca să înfățișeze acolo plîngerile iobagilor și ale jelerilor de pe moșiile grofilor și de pe domeniile împărăției. Pentru că aceștia trebuiau să tragă de dimineață pînă seara, cum trage vita în jug și uneori la rînd cu vitele, fără să poată răzbi să-și îndeusteleze stăpînii. Dacă vreunul crîcnea, arătînd că și-a îndeplinit cu prisosință „robota” ori a mai plătit o dată „aruncul”, era legat cu

OMUL DE PE

mîinile la spate, purtat între spăngi și bătut pînă la sînge față de tot satul, fără nici o judecată. Lăcomia stăpînilor fusese demult legalizată. Astfel, dieta de la Sibiu hotărîse încă din 1714 majorarea robei de la o zi pe săptămînă la 4 zile pentru iobagi și la trei zile pentru jeleri.

Crișan stătuse de multe ori la sfat cu Horia, în casa lui Ion Oargă, zis Cloșca, din Cărpiniș, cel care-l întovărășise pe Horia în drumurile făcute la curtea crăiască din Viena. La un asemenea sfat se aflau și acum, în luna octombrie a anului 1784, tot în casa lui Cloșca, în jurul mesei pe care soția gazdei, Marina, le așezase în față un blid cu caș dulce și o lipie caldă abia scoasă din test... Cînd s-au despărțit, Horia le-a spus cu vorba lui cumpănită:

— Pornim de îndată și să n-aveți teamă, cătanele nu vor trage asupra noastră. Noi ne ridicăm cu voia și porunca împăratului!

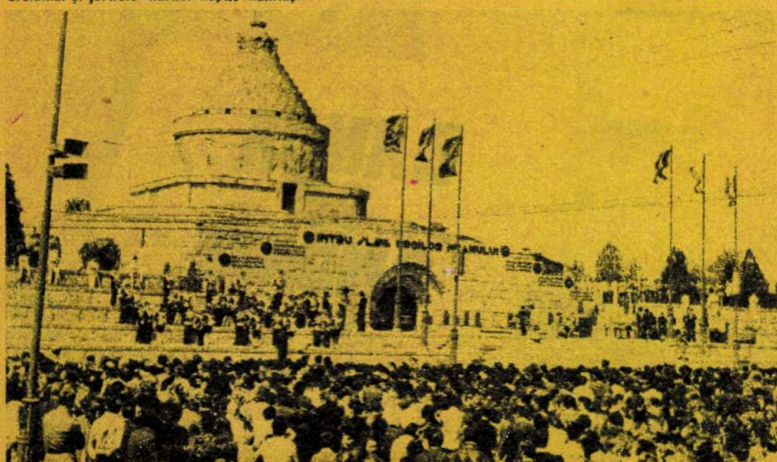
Trecuseră șase luni de cînd Horia se înapoiase din cel de-al patrulea drum făcut la Viena, spunînd că aduce îndurarea împăratului, dar așteptarea iobagilor de a auzi strigate peste țară și împlinite acele porunci de îndurare se dovedise zadarnică. De aceea s-a hotărît ridicarea celor mulți și apăsăți împotriva asupritorilor. Și Horia a socotit că omul cel mai potrivit pentru a organiza mulțimea de răsculați nu putea fi decît fostul ostaș Crișan.

Așa cum fusese plănuț, Crișan s-a dus la tîrgul de săptămînă de la Brad și, din om în om, a dat de știre sătenilor din jur să vină, la chemarea lui Horia, în duminica următoare, la Mesteacăn. Cînd aceștia s-au înfățișat în număr de peste 600, i-a întîmpinat tot Crișan spunîndu-le că Horia n-a putut veni fiind bolnav, dar că îndemnul lui este ca toți cei ce vor să scape de iobăgie să pornească de a doua zi spre Alba Iulia, unde li se vor da arme ca să devină grăniceri, ostași ai împăratului și oameni liberi.

— Împăratul însuși a rostit această poruncă, le-a spus Crișan și le-a arătat un pergament pe care împăratul l-ar fi încredințat lui Horia ca să-l arate poporului ca dovadă a înaltei sale bunăvoințe. El le-a mai spus că Horia îi va aștepta la Zlatna și de acolo va merge în fruntea lor la Alba Iulia.

Cu merinde în traistă pentru patru zile, cum li s-a spus, oamenii satelor din Zarand au plecat a doua zi în zori, iar seara, cum era înțelesul, s-au întîlnit în satul Cu-rechi. Casele din sat n-au putut adăposti pe toți cei sosiți, unii au rămas să doarmă pe cîmp afară. În toila nopții cînd s-a dat alarma, subprefecții Nalaczi și Gal din Baia de Criș și Brad, însoțiți de soldați și de un gornic, au dat năvală în sat căutînd să-l prindă pe Crișan și să-l împrăștie pe cei porniți sub conducerea lui să-și dobîndească libertatea. Crișan a scăpat fugind din casa unde se adăpostise. Soldații au tras după

La Mausoleul de la Mărășești au loc numeroase și emoționante manifestări ale recunoștinței față de eroismul și jertfele marilor noștri înaintași.

CRİȘ

250 DE ANI DE LA NAȘTEREA LUI CRİȘAN

el, dar nu l-au nimerit. Mulțimea înfuriată s-a năpustit atunci asupra celor doi subprefecți și cu pietre și bâte i-au omorât. Pe gornicul trădător l-au spânzurat, iar soldaților, după o bună chelfăneală, dezarmându-i, le-au dat drumul.

Uciderea celor doi subprefecți a însemnat începutul răscoalei. În dimineața următoare, Crișan i-a adunat pe toți oamenii care poposiseră acolo și le-a spus că după cele întâmplate ei nu vor putea merge mai departe lăsându-și casele și familiile aici, unde domni nu vor sta cu miinile în sân. Iar dacă domni au venit cu moarte asupra pornirii lor pașnice, cu moarte se cuvine să se întoarcă și ei asupra domnilor. La îndemnul hotărât al lui Crișan de a stinge toată viața nobililor și a domnilor de pământuri, întreaga adunare a făcut calea întoarsă, năpustindu-se asupra curților din Zarand. Cei dinți au fost loviți nobilii din Criștor, din Brad și Ribia. Singele celor ce storceau sudoarea iobagilor a început să curgă, casele și acareturile lor au devenit o mare de flăcări. Iar focurilor de pe Criș le-au răspuns altele din părțile muntelui. Văzduhul întreg răsună zi și noapte de sunetul clopotelor și de glasul tunnicelor. În acest timp, în fruntea a două sute de călăreți înarmați cu puști, pistoale și săbii, Crișan dădea ordine și însărcinări, trimitea curieri și primea rapoarte.

Cu iuteala fulgerului, răscoala s-a întins până în părțile Aradului spre Ungaria, pe Mureș în sus și pe Mureș în jos, în jurul Devei, Orăștiei și Hațegului până la Sibiu. Cetele de răsculați au început să bintuie și comitatele Alba, Cluj și Turda, prădând și incendiind, împărțindu-și pământurile pe care munciseră înainte ca robi.

După primele zile din noiembrie, când atacase cu putere curțile nobililor din Zarand, Crișan cu oamenii săi s-a îndreptat spre Abrud. Horia și Cloșca, în fruntea unei alte mulțimi, l-au întâmpinat la hotarul comunei Blăjeni, la locul numit Păltiniș. Acolo, în fața poporului, cei trei căpitani au depus jurământ să stărpească viața asupritorilor, eliberându-i pe oameni din iobăgie. Mergând apoi spre munte, mulțimea poporului răsculat s-a împărțit în două. O parte sub conducerea lui Cloșca și Crișan a pornit împotriva Abrudului, iar cealaltă, comandată de Horia, s-a îndreptat spre Cîmpeni. Au urmat acțiunile desfășurate pe Valea Arieșului.

Pentru a câștiga timp, înșelându-i pe cei porniți să-și dobândească libertatea, autoritățile recurg la practica armistițiilor. Sint trimiși ca emisari ofițeri ai armatei imperiale, prelați ai bisericii, precum și personalități proeminente, să stea de vorbă cu oamenii să-și întrebe care le sint revendicările și să le ceară o păsuire până ce aceste deziderate vor fi aduse la cunoștință împăratului. În felul acesta s-au încheiat trei armistiții la Tibru, la Sălcina și la Valea Bradului, dar ele n-au însemnat decît slăbirea taberei răsculaților și întărirea forțelor armate de sub conducerea baronului Preisz, comandantul general al oștilor împărătești din Transilvania.

Timp de zece zile, răscoala se oprise în loc, dar fătarnicele tîrguiești de pace n-au adus nici iertarea celor făptuite de răsculați, nici stingerea iobăgiei, ci atacul fățiș al armatei împotriva lor și introducerea stării de asediu și a execuțiilor sumare, cu tragere în țepă și tăierea capetelor. Răscoala a răbufnit din nou. Ștafete de cite patru feciori înarmați cu pistoale au fost trimise atunci să dea citire din sat în sat poruncilor de chemare la luptă care sunau așa: „Eu, Gheorghe Crișan, căpitan militar, trimit această poruncă din miinile lui Horia, prin acești oameni, ca toți țărani să vină la Homorod cu puști, bâte și furci de fier”. Puștile oricărei înțelegeri fiind rupte, cetele de țărani au început să se adune iar, pindite din toate părțile de oștile împărătești înzestrate cu tunuri. La sfîrșitul lunii noiembrie, la Brad, zărîndenii conduși de Crișan au pus totuși pe fugă această armată comandată de maiorul Stoianich. O altă înfrîngere a suferit și vicecolonelul Schultz, la Remeji, în apropierea Abrudului. Dar greutatea iernii și superioritatea de mijloace a armatei au pus la grea încercare rezistența răsculaților. Ei au suferit o grea înfrîngere la Mihăileni, unde au încercat să bareze calea oștilor locotenent-colonelului Kray, care printr-o stratagemă a izbutit să-i încercuiască punînd astfel stăpînire pe întreg Zarandul. Ultima rezistență opusă de țărâni-mea răsculată a fost pe Arieș. În jurul Cîmpenilor, sub comanda lui Horia. S-a dat luptă crîncenă, dar vicecolonelul Schultz a pus tunurile în bătaie și a cerut ajutoare de departe, reușind pînă la urmă să biruie. Răscoala a fost înăbușită în sînge: arestări, execuții, deportări.

Cei trei căpitani și-au pierdut urma. Horia și Cloșca s-au adăpostit într-o colibă în codrii Scorușetului de unde, prin trădare, au fost capturați și închiși apoi la Alba Iulia. Crișan, care pubegea din sat în sat, a fost prins și el, tot prin trădare, o lună mai tîrziu. Horia și Cloșca, judecați și osîndiți la moarte prin tragere pe roată, au fost executați în prezența cîtorva mii de țărani, aduși cu forța în piața din Alba Iulia, iar trupurile lor despicate în patru și expuse în diferite localități. Dreaptă și dirză a fost — înainte de a-și curma viața — și cea din urmă manifestare a lui Crișan, răspunsurile date de el la interogatoriile pe care anchetatorii i le-au luat în timpul captivității. El a recunoscut deschis toate cele făptuite de el și de cei pe care i-a condus, în pornirea lor justificată de a-și răzbuna cele îndurate de la asupritori și de a lepăda jugul umilitor al iobăgiei. Numele lui Crișan, lîngă cele ale lui Horia și Cloșca, conducători ai Răscoalei de la 1784, au rămas adînc întipărite în memoria poporului nostru și lupta lor pentru drepturile sociale și naționale a fost continuată de generațiile care au urmat.

Evocare de VLAICU BĂRNA
Ilustrații de IOAN DONCA

Francisc Munteanu

PRINTEȘA
din
SEGA

*Dragi cititori,
Iată ea "Prințesa din Segă"
și fie la fel de îndrăgita
ca "Pistruicatul"*

Francisc Munteanu

Episodul 1

SEGA e un cartier al Aradului, o îngrămădire de străzi desfundate, cu trotuare din piatră de râu, bătorită, cu case mici ascunse după garduri de uluci îmbrăcate cu viță sălbatică și iederă. Numai casa băcanului Conrad are caturi: două. Parterul e dominat de băcănie, de cele două magazine înțesate cu mărfuri și odăile destinate servitorilor. La etajul întâi locuiesc patronii băcăniei: doamna Conrad era stăpână și peste casă, și peste băcănie: le adusesse pe amândouă ca zestre lui Conrad.

La cel de-al doilea etaj locuia Florina, fiica doamnei Conrad din prima căsătorie, cu soțul ei, avocatul Vasiliu, un bărbat mic de stat, spilcuit, cu obrajii trandafirii ca bolnavii de oțet. Tinerii nu aveau acces la treburile băcăniei: aveau gospodărie separată și nu se putea spune despre ei că o duc prost. Dealtfel ei erau singurii de pe Strada Florilor care se întorceau acasă cu birja. Atunci, de după gardurile de uluci acoperite cu viță sălbatică și iederă, apăreau copiii și se înghesuiau să se așeze pe osia din spate a birjei.

Nu rareori, luptându-se cu băieții, își asigură un loc și Prințesa.

PRINTEȘA, pe numele ei adevărat Andreea Bogdan, împlinise cu câteva luni în urmă, respectabila vîrstă de 13 ani și avea nasul atît de cîrn, incît - spuneau răutăcioșii - dacă ploua pieziș, stropii îi cădeau în nări. Tatăl ei ar fi vrut să fie băiat și, uneori, cînd era bine dispus o striga Andrei. Andreea se umfla în pene, umbla țănoșă prin casă și-și ascundea papușile să nu-și aducă aminte că poartă rochiță. Și ea ar fi vrut să fie băiat: iubea mult mai mult fotbalul decît șotronul și era printre puținele fete din Segă care era

acceptată de băieți să se joace cu ei de-a hoții și vardiștii. Purta parul tuns scurt, băiețește și primise porecla de Prințesa cu ocazia unei serbări de sfîrșit de an: fusese distribuită într-o piesă să interpreteze rolul unei prințese. Cînd îmbracă pentru prima oară rochița de voal și-și puse pe cap peruca aurie n-ar mai fi vrut să se schimbe.

În oglindă vedea o altă Andree, frumoasă, cu ochi pătrunzători și calzi, ca o adevărată prințesă. Se lăudă tuturor de pe Strada Florilor cum arată cu păr lung, auriu, în rochie de voal ușoară ca fulgul. La serbarea din acel an, sala mare a școlii a devenit neîncăpătoare: nici dacă ar fi rulat un film cu Alida Vali n-ar fi fost mai multă lume. Andreea își pregătise rolul cu multă seriozitate: știa textul ca pe tabla înmulțirii, făcea pauzele de rigoare între fraze și cînd traversa scena în virful picioarelor se legăna ca o lebdă. Cu cîteva minute înainte de a se ridica cortina, cineva îi ascunsese peruca. Neavînd încotro, intră în scenă cu parul tuns scurt, băiețește și cu ochii roșii de plîns. Spectatorii au izbucnit în rîs: derutată de risetele din sală, uită textul și se împiedică în volanșele rochiei lungi. Scena nici chiar dacă ar fi fost regizată de Chaplin n-ar fi avut mai mult haz.

Începînd chiar din a doua zi, copiii o arătau cu degetul:

- Uitați-vă, asta e Prințesa - și îi ridica cortina, cineva îi ascunsese peruca.

Cu timpul spectacolul s-a uitat, dar porecla a rămas. Uneori chiar și doamna Conrad se folosea de poreclă:

- Ascultă, Prințeso, spune lui maică-ta că pînă nu-și plătește datoriile nu-i mai dau pe credit.

Pînă și învățătoarele i-au înlocuit numele cu porecla:

- De ce nu ți-ai făcut lecțiile, Prințeso?

- Pentru că am fost la Depou.
- Ce cauți o Prințesă la Depou?
- I-am dus lui tata de mîncare.
- De ce nu mîncă taică-tu acasă?
- Pentru că nu-i dă voie Comandamentul German al Depoului. E mecanic de locomotivă și-i țin cîte 20 de ore la serviciu.

DE FAPT, povestea Prințesei de Segă începe în acea zi caldă de vară a anului 1944, cînd maică-sa se întorcese de la fabrică mai obosea ca de obicei. Soarele tînuie parcă de cerul înalt și sticlos dogorea ca un bulgăre de jar: pînă și ciinii vagabonzi de pe Strada Florilor căutau umbra gardurilor de uluci. Mama lulia găsi bucatăria scîlpind ca o farmacie și pe Andreea cu un ciocan în mînă:

- Ce faci?
- Vreau să întăresc zăvorul ăsta slăbit.
- Asta e treabă pentru tata.
- Da, dar tata vine rar pe acasă în ultimul timp.
- Te rog, lasă ciocanul. Ți-ai făcut lecțiile?

- Încă nu.
Mamei îi păru rău că n-o lăudase întîi pentru curătenia din bucatărie, dar dacă nu-și făcuse lecțiile nu mai era cazul.

- De ce nu? Să nu-mi spui că din cauza bucatăriei, pentru că asta nu era treaba ta.

- Nu din cauza bucatăriei: am despicat lemne.

Continuă să ciocănească zăvorul. Mama îi luă ciocanul din mînă. Totdeauna se supăra cînd Andreea făcea lucruri bărbătești.

- De cîte ori ți-am spus că n-ai voie să tai lemne? E muncă prea grea pentru o fetiță slăbănoagă ca tine.

- Nu e grea. M-a învățat tata cum să țin securea. Dacă o țin de capătul cozii, cu un efort mai mic lovesc mult mai puternic.

- Și după ce ai tăiat lemne, de ce nu te-ai apucat de lecții?

- Am cărat apă.

- Andreea, odată o să se rupă ceva în tine.

- Fii liniștită, mamă, n-am cărat eu apa. Am chemat patru băieți să mă ajute. Ți-am umplut și cazanul, și coapa.

- Și după aceea?

- După aceea am gătit.

- Ce-ai făcut?

- Am gătit. Mi-am notat tot ceea ce ai făcut tu ieri. Cred că tocana de carțofi făcută de mine e la fel de gustoasă ca și a ta. Poate e puțin mai... arsă. A fost focul prea mare.

Din stradă se auzi un fluierat. Prințesa viri două degete între buze și răspunse cu același semnal. Maică-sa o privi deznădăduită:

- De cîte ori ți-am spus că nu e frumos să fluierești? Tu nu ești băiat.

- Tata spune că fac cît doi băieți.

- Făci, draga mea, dar nu e frumos.

- De ce? Pentru că mă cheamă Andreea și nu Andrei? Nu e drept.

Porni spre ușă.

- Unde te duci?

- Mă duc să-i ajut pe băieți.

- Pe care băieți?

- Pe cei care m-au ajutat la apa.

- Nu te duci!

- Dar le-am promis. Nu m-ai învățat tu că promisiunile trebuie ținute?

- Și cu ce-i ajuti pe băieți?

- Nu pot să-ți spun. Și asta le-am promis.

- Dar poți să-mi spui cine sînt băieții?

- Desigur: trei colegi de clasă și Barbu dintr-a șaptea. Îl știi tu, ăla cu parul zburlit.

- Și cît stai?
- Puțin.
- Te sfătuiesc să stai foarte puțin. Trebuie să-ți faci lecțiile și-apoi astăzi vine și tata.
- O să mă grăbesc.

ÎN STRADĂ nu era decît Barbu: în bătaia soarelui, parul lui zburlit și roșu părea în flăcări. Ca întotdeauna era desculț, în pantaloni scurți și o cămașă petecită. Era singurul băiat din Strada Florilor care pînă toamna tîrziu umbla desculț la școală. Tatăl său murise pe front și maică-sa, o femeie pipernicită, trăia din croșetat: din zori și pînă noaptea tîrziu, la lumina pilpitoare a lămpii de petrol, în-virtue andrelele. Chiar cînd nu lucra, își mișca mîinile de parcă ar fi croșetat.

- Și ceilalți? întrebă Prințesa.
- S-au dus să facă rost de roabe.
- Ce facem cu roabele?

Barbu chiar dacă spunea nimicuri vorbea în bobote, de parcă ar fi dezvăluit cine știe ce secrete.

- Mergem la Gara Triaj după cărbuni.

- După cărbuni?! Cum după cărbuni? se sperie Prințesa.

- Foarte simplu. Ca și pînă acum. Am reperat vagoanele cu cărbuni, în-cărcăm patru roabe și asta e tot. Sau voi n-aveți nevoie de cărbuni?

- Ba da. De cîte ori n-o auzise pe maică-sa plîngîndu-se de lipsa lemnelor și a cărbunilor. Drămuia antracitul de parcă ar fi fost aur. Întrebă timidă: și eu ce trebuie să fac?

- Stai de pază. Dacă vezi că ceva nu e în regulă, fluieri. Asta e tot. Pentru asta primești o roabă de cărbuni.

- Și dacă ne prind?

- Înseamnă că am avut ghinion. Dar nu ne prind. Eu cred că ăștia de la cheferie nici nu vor să ne prindă: cele patru vagoane cu cărbuni sînt ale nemților. Atunci ne-am înțeles. Cînd se întunecă ne vedem la barieră.

- Bine, dar spune-mi, Barbule, de ce m-ai ales tocmai o roabă de cărbuni?

- Pentru că o fată e totdeauna mai puțin bătoare la ochi decît un băiat. Iar tu ești mai băiat decît băieții. De aceea.

CîND Prințesa se întoarse în casă o găsi pe maică-sa aplecată asupra mașinii de cusut. Își ridică privirile și fata i se înșenina:

- Îmi place cînd ești cuminte. Te-ai întors repede.

- Da, pentru că am aminat treaba pentru deseară.

- Ce fel de treabă? Dacă nu-mi spui, nu te las.

- Îți spun. Le-am cerut voie băieților să-ți spun totul. Ii ajut să-și facă lecțiile la matematică. Știi că sînt tare la matematică.

- Doar n-or fi ei mai proști?

- Nu sînt. Dar m-au ajutat să car apă, trebuie să-i ajut și eu. Cînd am tăiat azi lemne, am văzut maldărul de cărbuni: sînt pe sfîrșite.

- Lasă grija cărbunilor pe seama tatii. Tu fă-ți lecțiile.

Episodul 2

BARIERA, locul de întîlnire al copiilor de pe Strada Florilor nu mai era barieră de mult: linia ferată fusese abandonată la fel ca și rampa de încărcare a vitelor pentru abator. Gherea cantonierului fusese demolată și ea, nu mai rămăseseră în apropiere decît clădirile degradate ale fostului abator cu zidurile scorțoase de vînturi și ploii. Bariera, deși drumurile care duceau sore ea se infundau în gardul

înalt al Gării Triaj, era un loc destul de circulat: pe aici se scurta drumul spre gara electrică și centrul orașului.

Soarele căzuse de mult în Mureș când Prințesa își făcu apariția la barieră: o așteptau Gurîță, Claponul și Drișcă, așezați la rădăcina gardului de ciment, cu privirile pierdute în gol, ca și cum ar fi fost fascinați de umbrele lungi ale înserării. Toți trei erau colegi de clasă: Gurîță, deși era permanent admonestat pentru năzbitiile pe care le făcea, învăța bine, termina anul printre premianți. Claponul trecea clasa datorită memoriei: avea o înțelegere de minte formidabilă. Dacă citea o poezie de două ori o știa pe de rost de parcă ar fi scris-o el. Dar nu-i plăcea cartea: știa atât cit reținea din expunerile învățătorilor. Lua examenele cu chiuu cu vai. Drișcă nu învăța nici bine, nici rău; era sugubă, avea haz și intra pe sub pielea fiecăruia. Cu el se împacă cel mai bine Prințesa.

Primul o văzu Gurîță: dădu din mină a lehamite:

- Am pierdut un leu din cauza ta. Am pariat că ai să întârzie.

Drișcă întinse palma spre el, să încazeze pariul:

- Ți-am spus eu că Prințesele apar și stelele răsar la timp.

Gurîță se căută prin buzunare:

- Mie fetele totdeauna îmi aduc ghinion.

- Pentru că le subapreciezi, rise Prințesa.

- Are dreptate Andreea, intra în discuție Claponul. Ghinionistul ești tu. Prefer să lucrez cu ea decât cu tine: tu te sperii de umbra ta, când alergi te împiedici în propriile picioare și pe deasupra cobești.

Abia în clipa aceea descoperi Prințesa că Barbu nu era la barieră.

- Barbu?

- S-a dus să inspecteze vagoanele. Cobeia - arată cu bărbia spre Gurîță - a aflat că nemții au pus santinele la vagoane.

- Înseamnă că am venit degeaba, se grăbi Prințesa să tracă concluziile

și se strădui să nu arăte că îi pare bine. Venind spre barieră, furtul cărbunilor nu i se mai păru o treabă chiar atât de simplă.

- Vedeți, ea renunță! sări Gurîță.

- Păi dacă sînt santinele, încercă să se justifice Prințesa.

- Și ce dacă sînt santinele? Te duci și stai de vorbă cu ele și pînă atunci noi atacăm vagoanele.

- Stai tu de vorbă cu santinele! Eu nu știu nemțește. Prefer să urc eu în vagon.

- Cu rochia asta strimță nu poți să calci de pe un tampon pe altul. În clipa aceea, în spărtura zidului apărură Barbu: era tot zburlit și cu cămașa plină cu pete de ulei, ca unul care s-a tîrît pe sub vagoane.

- Ce-i? întrebă agitată Prințesa.

- Deocamdată nimic. Am vorbit cu cantonierul. Nemții pun santinele numai noaptea. Dacă vrem să lucrăm, trebuie să atacăm acum.

- Pe lumină? întrebă Drișcă. Ne vede toată lumea.

- Să facem în așa fel să nu ne vadă, puse Barbu capăt discuției. Cine nu vrea e liber să plece.

Nu se îndură nimeni să plece.

Barbu întocmi planul de bătaie: arătă Prințesei roabele înșirate în umbra gardului, apoi vagonul unde trebuie să stea de pază.

- Stai acolo în colțul vagonului: de aici ne vezi și pe noi, vezi cantonul și drumul spre barieră.

Prințesa preluă postul: se rezemă de tampon. Cel mai probabil era să fie văzuți de cantonier, dar el - îi asigurase pe toți Barbu - nu avea voie să părăsească cantonul. Putea în schimb telefona impiegatului de serviciu, dar acesta era la cel puțin un kilometru depărtare.

- Spune-mi, Barbule: dacă se întîmplă ceva, eu fluier și plec?

- Nu. Numai după ce am fugit și noi. Ție oricum nu ți se poate întîmpla nimic, tu nu ai fost în apropierea vagoanelor cu cărbuni.

Rămasă singură în apropierea celor

patru roabe, Prințesei i se făcu frică. Vagoanele cu cărbuni erau la vreo 40 de metri de ea, păreau niște pete întinse, rareori reușea să deslușească cite o siluetă cătărată pe ele. Cantonierul, conturat de lumina roșietică a unui semafor, se distingea mai bine: îl văzu și pe cantonier, cu un lămpăș în mină, schimbînd un ac. De departe se auzi țigăla unei locomotive, apoi un sîsîit de aburi: rar de tot recepționa și pași, fără să reușească să stabilească direcția de unde vin. Toată după-masa își imaginase ce anume va trebui să facă și totul i se păruse simplu, un fleac. Acum însă, singură lingă un vagon părăsit, inima i se făcuse cit un purice. Tăcîntul roților de teren pe o linie îndepărtată, greierii de dincolo de spărtura gardului îi sunau în ureche ca un vacarm în care nu mai putea distinge și alte zgomote. Cînd apărură Drișcă cu două găleți de cărbuni, se sperie și era gata, gata să dea semnalul de alarmă. Drișcă răsturnă bulgării în prima roabă și se întoarse la ceilalți băieți. Pe urmă veni și Gurîță:

- Hai că totul merge bine.

Cuvintele lui Gurîță o liniștiră puțin, dar rămăsă din nou singură încremeni și nu avu curajul nici să se miște. Auzi iar pași, trebuiau să fie ai lui Barbu și se miră că îi aude de sub vagon. Abia cînd cel de sub vagon se ridică în picioare și dădu seama că nu era Barbu: bărbatul din fața ei era înalt și purta o șapcă trasă pe ochi. De spaimă uită să-și ducă degetele la buze, să dea alarma. Bărbatul făcu un pas spre ea, dar picioarele Prințesei nu ascultau de comenzi, parcă ar fi prins rădăcini.

- Ascunde asta, spuse bărbatul, și-i întinse un pachet, învelit în hîrtie de ziar, de mărimea unui ghiozdan. Și să nu spui că m-ai văzut.

Și fără să aștepte răspuns, dispărură în întineric.

Prințesa, ca și cum ar fi ascultat de o poruncă, ascunse pachetul într-o roabă și-l acoperi cu cărbuni. La timp. De după un vagon apărură un alt bărbat în uniformă și după el încă vreo cîțiva polițiști. Prințesa se miră că nu îi auzise. Comisarul se repezi la ea și o prinse de umăr:

- N-ai văzut alergînd un om?

- Nu, domnule, îngăimă încremenită de spaimă.

- Un bărbat cu șapca trasă pe ochi?

- Nu, domnule.

- Înseamnă că a luat-o spre Triaj! tipă un polițist de undeva din umbră.

Un altul se postă în fața comisaru-

lui:

- Niște copii fură cărbuni!

- De asta îți arde ție, imbecilule! Ocoliți spre Gara Triaj!

Cu un răpăit puternic de pași, polițiștii cotiră spre Gara Triaj.

Prințesa nu se dezmetică decât cînd o înconjurară băieții.

- De ce n-ai fluierat? îi ceru Gurîță socoteală.

- Pentru că v-ar fi arestat pe toți. Au fost vreo cinci polițiști aici.

- Hai, mă Gurîță, că are dreptate. Și acum să plecăm. S-ar putea să se întoarcă. Ce voiau? se întoarse Barbu spre ea.

- De unde să știu?

ÎNCA de cînd intră în curtea casei, Prințesa observă că taică-su se întorsese de la serviciu: după perdelele trase își imagină că se îmbăia, așa că avu timp să ascundă roaba în magazia de lemne.

Maică-sa o întîmpină războinică:

- Unde ai fost, domnișoară? Vezi,

se întoarse spre soțul ei, asta e educația ta! E ca un băiat.

Descoperi că Andreea arăta ca un hornar:

- Ce e cu tine?

- Am fost la Depou să-l aștept pe tata.

- Ai spus că te duci la niște colegi, să le faci problemele.

- Am fost și la ei, dar pentru că am terminat repede m-am gîndit să mă întorc acasă cu tata. Privi spre taică-su: Pe unde ai venit, taticule?

- Ca întotdeauna.

- Atunci înseamnă că din cauza întinericului ne-am ocolit pe drum.

- Mama îi încălzi apă și ei, și în timp ce întîți focul bodogăni:

- Măcar dacă ar fi fost băiat. Ce caută o fată, noaptea, la Depou?

- Un tată, rise tatăl și-și răsuci o țigară. După ce trase cîteva fumuri, spuse mai mult pentru el: azi am avut o zi fierbinte.

Mama nu-i dădu mare atenție:

- Pe locomotivă fiecare zi e fierbinte.

- Dar azi a fost mai fierbinte ca de obicei. Dar mai bine tac decât să va umble gura.

- Față de ea să nici nu vorbești, arătă mama spre Prințesa.

- De ce nu? ridică Prințesa fața udă din lighean. Crezi că eu nu știu să tac?

- Ba da. De asta sînt convinsă, îi răspunse mama. Mi-a spus învățătoarea că la limba română te-a scos la tablă și ai tăcut ca un pește. Nu știi nici măcar titlul lecției. Ai să vezi, omule, fata asta o să ne facă de rușine.

- Cum să ne facă de rușine?

- Foarte simplu: o să rămînă repetentă. Nu știe decât să se cațere în copaci, să joace fotbal și să se ia la trîntă cu băieții. Privi severă spre Andreea: Spală-te!

Apoi după ce se așeză la masă:

- Ce-a fost la Depou?

- Răzie.

- Mi-am dat seama că e o răzie, ridică Prințesa din nou privirile. Și eu am văzut polițiști la Depou. Unul era îmbrăcat în uniformă neagră.

- Ală era șeful poliției. Căuta o topografie clandestină, dar pînă au găsit-o, tipărița și-a luat zborul.

- Cum și-a luat zborul? întrebă mama mirată. E pasăre?

- Ca o pasăre, rise tata. Cineva a fugit cu geșetnerul.

Era un cuvînt nou pentru Prințesa.

- Ce-i aia geșetner?

- Tu nu trebuie să știi. Și așa am vorbit prea mult. Pune femeile pe masă că mi-e o foame de lup.

LA MASĂ, Prințesa mai îndrăzni o întrebare:

- Cel care a fugit cu tipărița nu e un om cu șapca trasă pe ochi?

- De unde îl știi tu pe Bejan?

- Nu-l cunosc, dar am auzit că polițiștii căutau un om cu șapca trasă pe ochi.

Tata se încruntă:

- Să uiți că în seara asta ai fost la Depou. Cum stai cu școala?

- O să stau bine.

- Te-am întrebă la prezent și tu mi-ai răspuns la viitor. E bine și așa. Înseamnă că la sfîrșit de an o să ai o coroană pe cap!

Mama, întoarsă din dormitor, nu auzi decât ultimele cuvinte.

- O să aibă coroană, dar nu de premiantă, ci de Prințesă.

Emoții la... înaltă tensiune

Sub imensa cupolă a Sălii sporturilor din Ploiești, atmosfera e... încărcată pînă la refuz de emoții. Emoții pe care le trăiesc, deopotrivă, atît cei 162 de copii — pionieri și școlari din întreaga țară, participanți la finala republicană a celei de-a III-a ediții a Cupei „Pionierul” la tenis de masă — cît și antrenorii lor, ba chiar și spectatorii care, fără să-i cunoască îndeaproape pe micii sportivi, își împart încurajările după... simpatii de moment.

La cele douăsprezece mese de concurs, sub privirile atente ale arbitrilor (ei sînt singurii spectatori care par a rămîne reci, indiferenți față de „temperatura” ridicată a concursului), meciurile se desfășoară... non-stop. Unii după alții, douăzeci și patru de micii sportivi își etalează simultan măiestria — atîta cîtă are fiecare — și-si dispută, cu ardoare, înțietatea.

Cînd există pasiune, campionii pot crește oriunde și peste tot

Cine sînt acești copii? De unde vin, cine i-a pregătit, cînd, cum și unde au descoperit frumusețea tenisului de masă? După nivelul tehnic al meciurilor, al jocului lor, ai impresia că sînt „produsul” unor moderne „laboratoare” sportive. Dar, spre surprinderea noastră, nu-i deloc așa.

Cristian Bălan e elev în clasa a VIII-a la Școala generală nr. 1 din Sînnicolau Mare. Practică acest sport din clasa a IV-a. L-a „descoperit” și i s-a dedicat la Casa pionierilor și șoimilor patriei din localitate, unde există cîteva mese. L-a inițiat în „tainele” lui un profesor — Vasile Tomi —, iar în ultimul timp, pentru actuala finală, l-a pregătit un ofițer pasionat de tenis de masă, locotenentul Marian Ionescu.

CUPA „PIONIERUL” LA TENIS DE MASĂ—

**o palpitantă și reușită
competiție sportivă pionierească
din finalele DACIADEI**

Cam aceleași lucruri se pot spune și despre Vasile Croitoru, „adversarul” lui: e din comuna Măgureni (de pe lîngă Cîmpina), tot în clasa a VIII-a, și joacă tenis dintr-a III-a. Au în școala din comună două mese, pe care și le dispută zilnic vreo... 200 de copii. Aglomerația la acestea fiind mult prea mare, mulți dintre ei (între care și Vasile) și-au cumpărat sau și-au construit, pe la casele lor, cu ajutorul părinților, cîteva zeci de asemenea mese. Inițiatorul acestui sport în amintita localitate și, totodată, antrenorul lor (evident, și al lui Vasile) e profesorul Gheorghe Iarca, un mare iubitor al tenisului de masă, care a reușit să-i atragă în practicarea lui pe mai toți copiii satului. „Biografii” asemănătoare prezintă cei mai mulți dintre participanții la această finală republicană. Un exemplu concludent în acest sens ni-l oferă Daniel Pipaș (care a ocupat un merituos loc IV la categoria 10—12 ani, la actuala ediție) și Daniela Pipaș. Amîndoi sînt elevi la Școala generală din Săcele, județul Harghita — o școală mică de tot, cu vreo 60 de elevi doar. Au descoperit și-au învățat tenisul la singura masă instalată pe coridorul școlii. Antrenor le-a fost tatăl lor, profesorul de matematică Ion Pipaș.

Sînt atitudini exemplare care reprezintă o admirabilă majoritate în întâmplările acestui concurs. Mult mai puțin îmbucurătoare este însă „rîvnă” cu care, în unele cazuri, în goană după performanță cu orice preț, unii antrenori au „uitat” regulile întrecerii. Astfel, organizatorii au descoperit printre participanți 13 (treisprezece) care, de fapt, nu aveau dreptul să concureze aici, fiind legitimați în cluburi și asociații sportive de performanță, alți 5 avînd formele în... neregulă. Așadar, 18 tineri sportivi dintre cei 162 care s-au deplasat pînă aici, la Ploiești, ca să joace, n-au mai jucat și au fost obligați, pe bună dreptate, să stea pe băncile spectatorilor și să mediteze — sperăm — la ceea ce numim „fair-play”.

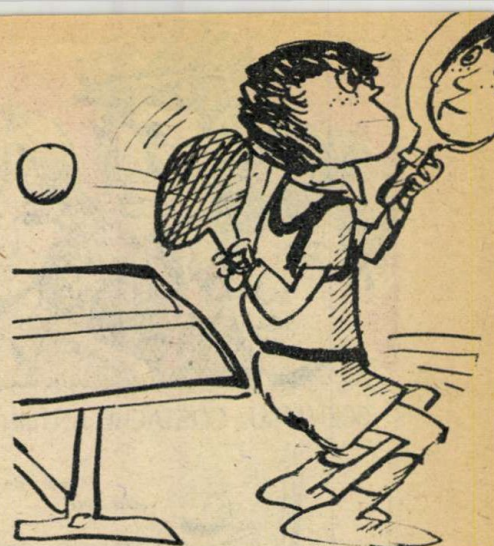
Cele patru „bătălii” palpitate și „eroli” lor

Spre amiaza celei de-a două zile a întrecerilor, clasamentul era deja cunoscut pînă la locurile III inclusiv, pe care s-au situat Olimpia Petrov (Tulcea) și Costel Colceag (Ialomița), la categoria 10—12 ani, și Florina Manolache (Dîmbovița) și Cristian Bălan (Timiș), la categoria 13—14 ani. În acest moment, concursul se întrerupe pentru cîteva minute. Zece dintre mesele de joc sînt demontate și scoase. În imensa sală nu mai rămîn decît două. La ele își vor disputa mult rîvnitul titlu de campioni ai „Daciadei” cei 8 care pînă acum s-au dovedit cei mai buni, 4 fete și 4 băieți: Monica Adriana Spirleanu (Timiș)

au durat cele 4 meciuri, spectatorii au avut prilejul să asiste la un frumos spectacol sportiv, la patru palpitante „bătălii”, în care cei 8 „eroi” au făcut totul pentru a câștiga, pentru a învinge. Talentul, măiestria lor în acest sport, pe care și le-au etalat cu

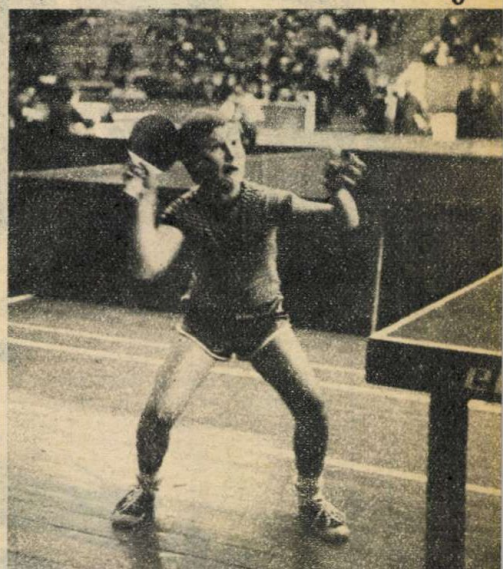
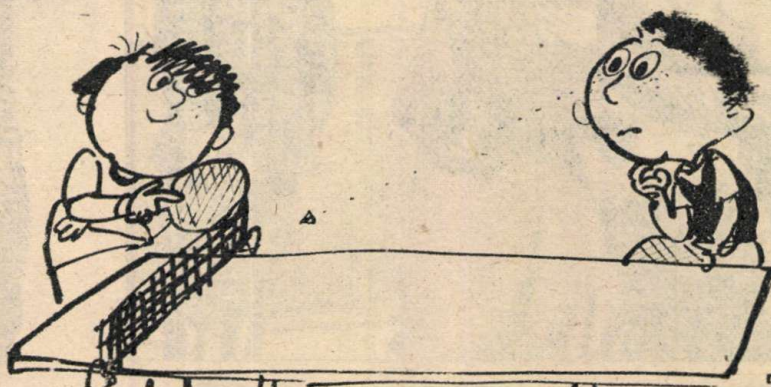
tut să învingă. Până la urmă însă, fericiții cuceritori ai medaliilor de aur, ai tricourilor și ai titlurilor de campioni ai „Dacia-dei” au fost **Monica Adriana Spîrleanu** (Timiș) și **Alexandru Negrea** (Sibiu), la categoria 10—12 ani, și **Gizela Bokor** (Cluj) și **Marian**

Dorel Vîrbănescu (Giurgiu), la categoria 13—14 ani, partenerii lor de joc clasându-se pe locurile II.

Fotografiile noastre:

1. Un meci frumos, ca multe altele.
2. Monica Adriana Spîrleanu (Timiș) e fericită pentru primul ei titlu de campioană a „Dacia-dei”. Îi urăm „la mai multe!”
3. Cei trei Pipaș — Daniela, taticu și... Daniel.
4. Se joacă, non-stop, la toate cele 12 mese.
5. În ordine de la stînga la dreapta, cei 4 campioni — Alexandru Negrea (Sibiu), Monica Adriana Spîrleanu (Timiș), Marian Dorel Vîrbănescu (Giurgiu) și Gizela Bokor (Cluj).
6. Portret în... mișcare.

cu **Cristina Buha** (Arad) și **Ioan Daniel Ghindriș** (Cluj) cu **Alexandru Negrea** (Sibiu), la categoria 10—12 ani; **Cornelia Paul** (București) cu **Gizela Bokor** (Cluj) și **Marian Dorel Vîrbănescu** (Giurgiu) cu **Tiberiu Rădescu** (Dolj), la categoria 13—14 ani.

Timp de mai bine de o oră, cit

acest prilej, i-au evidențiat în fața specialiștilor și a celorlalți spectatori — care și-au exprimat admirația față de ei prin aplauze și cuvinte calde, de îmbărbătare — ca adevărate speranțe ale tenisului nostru de masă. Lupta a fost atît de strînsă, în toate cele 4 meciuri, încît oricare ar fi pu-

Cutezătorii

Redactor șef: **MIHAI NEGULESCU**; Secretar responsabil de redacție: **OVIDIU ZOTTA**

Prezentare artistică: **POMPIU DUMITRESCU**; Prezentare tehnică: **ION MIHAIESCU**
Responsabil de număr: **COSTACHE ANTON**; Copertă: **GRIGORE PREPELIȚĂ**

Redacția: Piața Științei nr. 1, București 33. Telefon: 17 60 10. ADMINISTRAȚIA: Editura „Știința”. TIPARUL: C.P.C.S. ABONAMENTE: prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona adresându-se la ILEXIM — departament export-import presă P.O.B. 136—137, Telex 11226 București.

Index 41633 12 pagini, 1,50 lei

JOI, 17 FEBRUARIE 1983,
ANUL XVII (Nr. 802)

7 CUTEZĂTORII

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

*Născuți în anii cei mai plini de soare,
Partidul, Ceaușescu și poporul
Ne sînt mîndria și ne sînt izvorul
De fapte demne și cutezătoare.*

LEGĂMÎNT FIERBINTE FAȚĂ DE

Trăim o epocă de profundă angajare revoluționară a tuturor vîrstelor, care, într-o unanimitate de gînd și voință, acționează pentru înfăptuirea hotărîrilor și programelor adoptate la Conferința Națională a partidului, răspunzînd prin fapte însușește orientări și indicații ale secretarului general al partidului. Ne sint vîi în conștiință ecurile marii sărbători prilejuită de împlinirea a 50 de ani de activitate revoluționară și a zilei de naștere a tovarășului Nicolae Ceaușescu, conducătorul iubit a căruia viață reprezintă o strălucită pildă de dăruire și angajare devotată în slujba idealurilor poporului, cauzei socialismului și comunismului.

Asemenea comuniștilor, a întregului nostru popor, și voi, pionierii patriei, sinteți stăpîniți de dorința fierbinte de a vă ridica întreaga activitate la cote tot mai înalte, de a crește și a vă pregăti tot mai temeinic pentru viitorul luminos al patriei. Cu aceste gînduri ați pășit în noul trimestru școlar.

Pentru voi, purtătorii cravatelor roșii cu tricolor din toate comunele, orașele și municipiile țării, perioada 1-15 februarie s-a definit ca o etapă deosebit de importantă în viața de organizație. Pretutindeni au avut loc adunările reprezentanților comandamentelor unităților de pionieri, la care au participat cei mai sirguincioși colegi, frunțași la învățătură și în activitățile pionierești care se bucură de stîmă și încrederea voastră unanimă, cei pe care i-ați desemnat pentru a vă reprezenta.

În numele vostru, al milioanele de copii ai patriei, ei au dat o nouă și vibrantă expresie dragostei și recunoștinței fierbinți pe care o purtați tovarășului Nicolae Ceaușescu, cel mai iubit prieten și îndrumător al tinereii generații.

În cadrul adunărilor ei au analizat modul în care au acționat pionierii din unitățile lor pentru îndeplinirea sarcinilor ce le revin din hotărîrile Congresului al XII-lea al P.C.R., din Expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu la Plenara C.C. al P.C.R. din 1-2 iunie 1982, din indicațiile secretarului general al partidului la Forumul tinereii generații, precum și din alte importante

documente de partid și ale Organizației Pionierilor. Cunoscînd documentele Conferinței Naționale a partidului, pionierii și-au îmbogățit programele de activități cu importante propuneri privind realizarea exemplară a sarcinilor ce revin Organizației Pionierilor din aceste documente.

Educația patriotică, revoluționară, prin muncă, pentru muncă, îndeplinirea principalei îndatoriri patriotice a pionierului - învățătura -, pregătirea politico-ideologică, activitatea tehnico-stiințifică, cultural-artistică și sportivă, participarea pionierilor la Festivalul național „Cîntarea României” și la „Daciada”, aspectele îndrumării și sprijinirii grupelor de șoimi ai patriei, conlucrarea între unitățile de pionieri și organizațiile U.T.C. - iată principalele probleme care s-au aflat în atenția tuturor celor care au participat la lucrările adunărilor.

Moment de bilanț, de analiză în spirit critic și autocritic a tuturor acestor domenii de activitate pionierească, adunările reprezentanților au reliefat hotărîrea tuturor pionierilor de a munci și a învăța mai bine, de a se pregăti temeinic ca tineri revoluțio-

consiliilor comunale, orășenești și municipale (de sector) ale Organizației Pionierilor, precum și membrii comisiilor de cenzori. Totodată, au fost aleși pionierii-locuitori ai președinților consiliilor respective și s-au desemnat pionierii membri ai comisiilor comunale, orășenești și municipale (de sector) ale Organizației „Șoimii patriei”.

În grupajul nostru vă prezentăm cîteva aspecte de la lucrările acestor adunări.

Sala de festivități a Liceului „Mihai Viteazul” din Capitală a căpătat un aer sărbătoreț, voios și primitor, prin prezența numeroșilor copii adunați aici. Sint prezenți activiști de partid și de stat din sectorul 2, activiști ai Organizației Pionierilor, comandanți-instructori, cadre didactice, instructori uteciști. Privind chipurile vesele, deschise ale delegaților, admirăm ținuta impecabilă, în frumoașă uniformă pionierească, și-i vedem pe trompetiști care, asemenea unui chenar viu, minunat, stau nemîșcați, în așteptare. Momentul solemn al ceremonialului pionieresc cu care se deschide adunarea este împărțit cu emoție de asistentă.

În întreaga țară, prin adunările reprezentanților unităților de pionieri, puternică angajare a tuturor copiilor patriei în înfăptuirea îndemnu- rilor tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU, a ho- tărîrilor CONFERINȚEI NAȚIONALE A PARTI- DULUI.

narî, pentru a participa la edificarea viitorului comunist al patriei. Pretutindeni adunările reprezentanților comandamentelor au mobilizat energiile spre noi succese în activitățile pionierești, pentru îndeplinirea cu rezultate tot mai frumoase a generoaselor îndemnuri adresate de tovarășul Nicolae Ceaușescu de a crește ca tineri revoluționari, ca fii de nădejde ai țării.

În cadrul adunărilor reprezentanților comandamentelor unităților de pionieri au fost aleși pionierii membri ai

Participanții la adunare au ascultat cu multă atenție Raportul privind modul în care au fost îndeplinite sarcinile ce au revenit Consiliului Organizației Pionierilor din sector și Comisiei de cenzori de la alegerile precedente pînă în prezent. Atît din raport, cît și din dezbaterile ce au urmat, realizările și succesele evidențiate în munca și activitatea pionierilor au trezit tuturor celor prezenți un sentiment de satisfacție. Pentru toți ele constituie un imbold în vederea îmbogățirii activității

lor de viitor. În raport se arată că: „Toate unitățile și-au îndeplinit angajamentul de muncă patriotică și este greu să evidențiem o școală mai mult decît alta, totuși...” Iată, la colectarea materialelor refolosibile, pe cei mai harnici: de la școlile 23, 24, 25, 27, 31, 41, 19, 62, 66, 30, 39, 46, 51, 40, Liceul nr. 1 etc. La nivel de sector, angajamentul de muncă patriotică a fost realizat în procent de 104%. Deci notele obținute de acești pionieri bucureșteni în catalogul muncii s-au dovedit promițătoare. Și în alte domenii de activitate, așa cum au relevat raportul și luarile de cuvînt, s-au înregistrat reușite, izbîzi și trofee. Dar ochiul scrutător al exigenței pionierești a semnalat scăderi ce nu pot fi trecute cu vederea, dimpotrivă... Învățătura, latură fundamentală a cultivării idealurilor comuniste în conștiința fiecărui pionier, nu a devenit un comandament ferm pentru toți școlarii. Alături de școli unde cataloagele surid, dacă ținem cont de criteriul promovabilității (spre exemplu, școlile 19, 28, 49, 50, 56, 58, 66, 77 etc.), sint și școli unde cataloagele nu prea au reușit să suridă... Mediocritatea la învățătură, comportamentul necorespunzător în școală și în afara ei, nerespectarea disciplinei școlare, acolo unde acestea mai există, trebuie să fie înlăturate. Succesele celor buni și foarte buni, oricît de strălucitoare ar fi, sint umbrite de asemenea situații. Acestea au fost gînduri, orientări, mărturisite în luarile de cuvînt ale delegaților, exprimînd combativitatea, spiritul critic și autocritic pionieresc. „Am muncit mult, dar se pare că nu am muncit destul” - a spus **Dana Augustin**, în ideea unei dinamizări și mai pregnante a activității în unitatea de pionieri. „Oricine dintre noi poate îndeplini o activitate utilă pentru societatea noastră” - a spus **Simona Cristescu**, cu convingerea că antrenarea tuturor pionierilor la viața de organizație este un fapt important. **Adrian Apreotesel** a relevat necesitatea ca acțiunile culturale-artistice să aibă un caracter de masă în fiecare școală. **Cristina Ceangălă** s-a referit la faptul că nu poți să atingi realizări de vîrf decît prin a avea perseverență, continuitate și i-a criticat pe acei colegi care dau dovadă de instabilitate în preferințe, în participare la activitățile Casei pionierilor și șoimilor patriei.

Din dezbateri toți participanții au tras concluzia că lucrul cel mai important pentru ei acum este să nu se mulțumească cu ceea ce au realizat, ci să se preocupe de ceea ce au de făcut în viitor la învățătură, în muncă, în întreaga lor activitate pionierească. Pentru parcurgerea acestui drum, delegații au acordat mandatul acelora dintre ei pentru care împărtășesc întreaga încredere și prețuire.

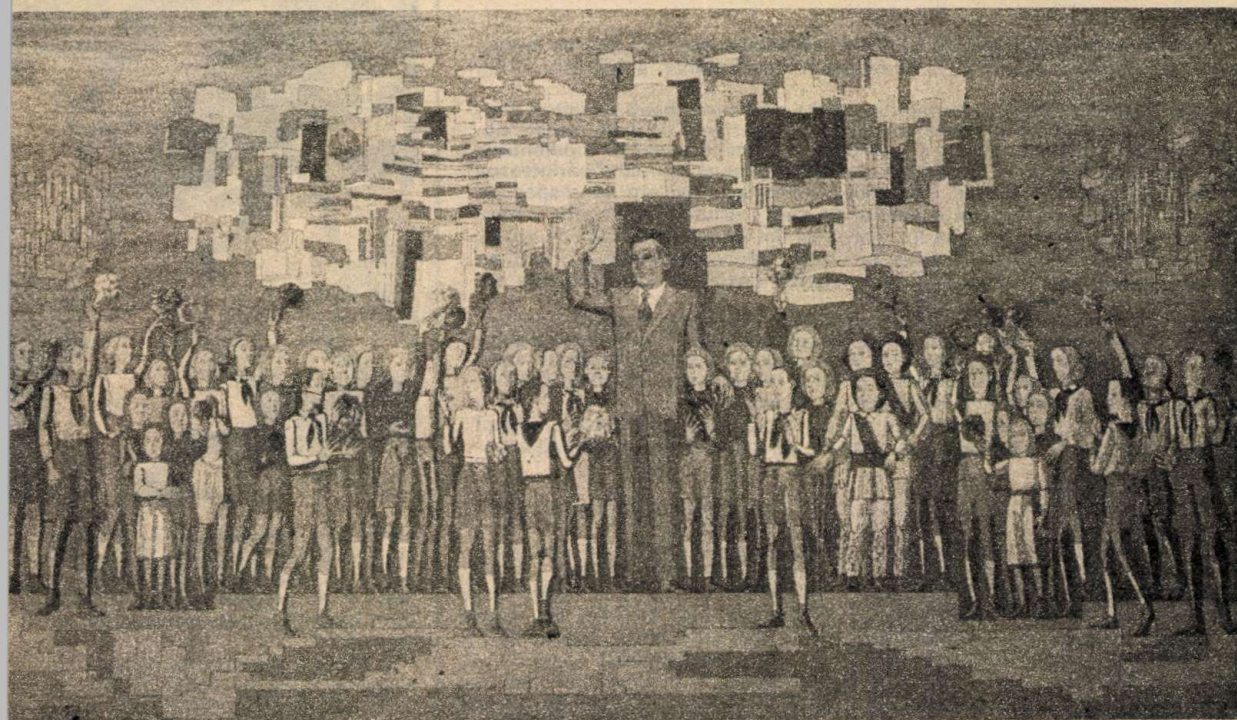
Votul deschis, unanim, aplauzele numeroase au exprimat încrederea deplină a participanților la adunare, convingerea că au ales în Consiliu pe cei mai buni dintre cei mai buni pionieri.

JUDEȚUL IAȘI

Sala Caminului cultural din centrul comunei Valea Seacă a cunoscut atmosfera sărbătorească a importante- lor evenimente pionierești. Printre cei prezenți s-au aflat și numeroși invitați: din partea Comitetului comunal de partid, cadre didactice, oameni de

VIITORUL COMUNIST AL PATRIEI

Pictură de Celmare Vasile.

La vârsta când pionierii, ajunși în clasa a V-a - una dintre cele mai frumoase vârste ale copilăriei -, își clădesc înaripate idealuri ale viitorului lor și al patriei, au bucuria să trăiască un moment deosebit, emoționant: rostirea și semnarea Legământului pionierului. Iată, după primele ani de purtare cu strălucire a cravatei roșii cu tricolor, pionierii țării ajung la înțelegerea mai temeinică a faptului că bunul nostru cel mai de preț este patria, cu glorioasa ei istorie și cu eroismul ei prezent, cu bogățiile, civilizația și tradițiile sale, că pentru pământul ei sfânt nenumărate generații au muncit, au luptat și, la nevoie, s-au jertfit pentru a-l apăra.

Astăzi, la rîndul său, tînăra generație se pregătește cu abnegație, cu dăruire pentru muncă, pentru viață - în dorința fierbinte de a fi demnă de înaintașii ei, de părinții comuniști.

Pentru pionierii care vor rosti și vor semna Legământul pionierului în acest an, an al împlinirii a 50 de ani de activitate revoluționară a tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU, pil-

TREAPTĂ A DEVENIRII REVOLUȚIONARE

duitoarea biografie a secretarului general al partidului, a strălucitului luptător pentru binele poporului, le va lumina și călăuzi destinul.

Noi și noi generații se afirmă, intrînd cu cîinste în rîndul constructorilor societății socialiste multilaterale dezvoltate, ai societății comuniste. Semnătura așternută cu nespusă emoție sub cuvintele Legământului pionierului - „Voi învăța și voi munci pentru a deveni fiu de nădejde al patriei mele, Republica Socialistă România; voi fi credincios poporului și Partidului Comunist Român; voi respecta neabătut îndatoririle pionieresti!” - este o angajare deplină ce deschide tînărului

cutezător drumul spre viitorul său comunist. spre viitorul comunist al patriei. Odată cu această semnătură pentru viitor, pionierii trebuie să știe că le revin noi și însemnate responsabilități, că se așteaptă de la ei întreaga angajare în pregătirea revoluționară de tii credincioși idealurilor partidului. Ei trebuie să știe că sînt chemați să învețe și să se comporte exemplar pentru a deveni oameni cu o înaltă conștiință socialistă, bine pregătiți pentru muncă și viață. Semnarea Legământului pionierului este o semnătură pentru viitor pe care Partidul Comunist Român și întregul popor se bazează în mărețele planuri cărora Conferința

Națională a partidului le-a deschis noi și luminoase orizonturi cutezătoare.

Sîntem bucuroși că printre numeroșii vizitatori ai Muzeului de istorie a partidului comunist, a mișcării revoluționare și democratice din România se numără și foarte mulți pionieri veniți din întreaga țară. Li vedem cum pășesc, din sală în sală, cu sfială, dar și cu deosebit interes, zăbovind în fața documentelor, a imaginilor, a măturilor pentru a vedea și a afla cît mai multe lucruri care pentru ei înseamnă istorie. În fața pionierilor se rememorează trecutul glorios al poporului, înscris în marea carte a istoriei patriei care cuprinde minunatele pagini de victorii cucerite de clasa muncitoare, în frunte cu partidul său, în luptă împotriva exploatării și asupririi, pentru apărarea independenței și suveranității patriei, pentru construirea orînduirii noi, socialiste pe pămîntul României.

În momentul solemn cînd tînărul pionier rostește - cu mîna pe drapelele patriei - Legământul, el trebuie să fie, din adîncul inimii, hotărît să facă totul pentru a-și îndeplini cu cîinste, exemplar, importanta sa sarcină patriotică - aceea de a învăța cu rîvnă, temeinic. Societatea noastră socialistă, Organizația Pionierilor, școala, părinții au înalta convingere că prin munca voastră stăruitoare vă pregătiți pentru schimbul de mîine, care va ridica pe noi trepte de progres și civilizație socialistă frumoasă noastră țară. Republica Socialistă România datorită clarvăzătoarelor politici interne și externe pe care o desfășoară partidul, datorită muncii entuziaste a întregii națiuni, se bucură de un binemeritat prestigiu pe toate meridianele planetei noastre.

Acum, purtătorii cravatei roșii cu tricolor din clasa a V-a, semnînd Legământul pionierului, înțeleg și mai bine minunatele cuvinte ale devisei pionierului: „Pentru gloria poporului și înflorirea României socialiste, pentru cauza partidului - înainte!”.

ION ARDELEANU,

director adjunct al Muzeului de istorie a partidului comunist a mișcării revoluționare și democratice din România.

nădejde ai comunei care, de-a lungul anului trecut, i-au sprijinit pe pionieri cu dragoste, în realizarea unor frumoase activități. Pionierii din localitatea-gazdă a adunării au fost deosebit de bucuroși să-i reîntîlnească aici, în atmosfera sărbătorească de la Căminul cultural, pe cei mai harnici și înimoși colegi de-ai lor de la școlile satelor aparținătoare - Conțești și Topile. De-a lungul anului trecut, ei s-au aflat de multe ori alături la strînsul roadelor pe ogoare sau muncind, cot la cot, la înfrumusețarea comunei natale, în întreceri sportive sau la spectacolele din cadrul Festivalului național „Cîntarea României”. Acum trăiesc tot împreună bucuria bilanțului și momentul unei noi angajări spre alte și alte realizări pionieresti.

Solemnitatea ceremonialului pionieresc cu care a început adunarea le-a creat tuturor un sentiment de profundă emoție, dar și mîndria că apar-

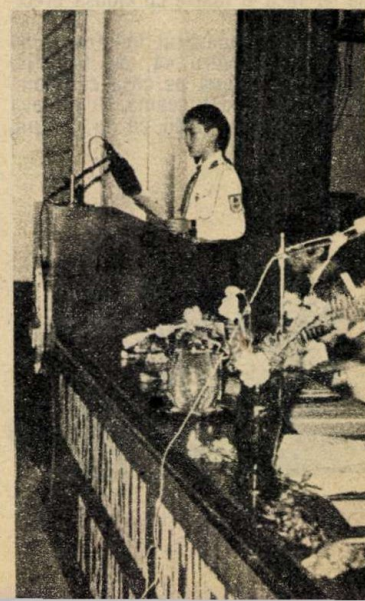
țin Organizației Pionierilor, organizație revoluționară, în cadrul căreia cresc și se formează. Ascultînd cuvîntul pionierei Floarea Popa, cu toții au reamintat secvențe din activitatea lor. Și-au amintit de nerăbdarea cu care au așteptat să cunoască documentele Conferinței Naționale a partidului și sa poarte discuții directe cu un delegat care i-a reprezentat pe comuniștii din comuna lor la conferință; sau bucuria pe care au trăit-o atunci cînd în cadrul unei frumoase serbări omagiale au dat expresie sentimentelor de dragoste și recunoștință față de tovarășul Nicolae Ceaușescu cu prilejul împlinirii a 50 de ani de activitate revoluționară și al aniversării zilei sale de naștere. Pionierii din Topile și-au amintit de instructivele întîlniri pe care le-au avut cu muncitorii din Pașcani și de hotărîrea cu care au pornit cu toții la realizarea angajamentului de muncă patriotică pe acest an. Desi

sînt abia la început de februarie, au și realizat 50% din valoarea lui totală. Cuvîntul lui Cătălin Panait le-a amintit de frumoasele zile de primăvară, cînd într-o entuziasmată „ștafetă a generațiilor” au pornit cu toții la plantatul puieților de salcîm.

Pasionați de cunoașterea trecutului istoric al localității lor, pionierii din Topile sînt recunoscători pentru hărnicia și perseverența cu care au strîns documente, costume populare și diferite obiecte ce vorbesc despre preocupările de odinioară ale locuitorilor - valoroase piese care acum strălucesc în muzeul lor școlar. De aceea s-au oferit cu bucurie să-și ajute colegii din Conțești și Valea Seacă atunci cînd, în cadrul acțiunii „Patrie română, țară de eroi”, aceștia au hotărît să-și amenajeze și ei, la școală, puncte muzeistice.

Referindu-se la spiritul gospodăresc al pionierilor din unitatea ei, pioniera

(Continuare în pag. 5)

ÎN OGLINDA FAPTELOR

În cadrul Organizației Pionierilor creștem ca tineri revoluționari, însușindu-ne atitudinea înaintată față de muncă și învățătură, educându-ne în spiritul dragostei față de patrie și partid, al umanismului revoluționar, al înaltelor virtuți și idealuri comuniste.

La această vîrstă a pionieriei începe, așadar, devenirea noastră morală, formarea profilului nostru ca viitori constructori ai comunismului în România. Încă de pe acum dobîndim convingeri etice, o experiență de viață morală dovedită prin faptele noastre de fiecare zi, prin întreaga noastră activitate și comportare. Urmînd neabătut îndemnul și sfaturile tovarășului Nicolae Ceaușescu, cel mai iubit prieten și îndrumător al tinerei generații, urmînd părinteasca pildă a comunistilor, învățăm ce este cinstea, demnitatea, omenia, modestia, prietenia... Învățăm să respectăm munca celor din jurul nostru, să păstrăm avutul obștesc, să urmăm exemplul de curaj, virtute și abnegație comunistă. Învățăm să iubim adevărul și dreptatea, să luptăm pentru triumful lor, dar și să fim intransigenți față de abaterile de la disciplina școlară, de la normele comportării în societate. În anumite situații, intervenția fermă a colectivului pionieresc poate și trebuie să-i determine pe colegii care au o comportare necorespunzătoare să-și schimbe atitudinea, să-și respecte prin fapte cravata roșie cu tricolor.

La recențele adunări ale reprezentanților comandamentelor unităților de pionieri din comune, orașe și municipii — profilul etic al pionierului, formarea unei atitudini înaintate față de muncă și învățătură, față de pregătirea pentru viitor s-au aflat pe ordinea de zi a acestor fructuoase dezbateri. Pretutindeni, reprezentanții voștri au raportat împlinirile din munca și activitatea voastră de zi cu zi, analizînd totodată cu spirit critic și unele lipsuri, stabilind concret sarcinile ce revin tuturor pionierilor din documentele Conferinței Naționale a partidului.

În paginile de față vă înfățișăm faptele frumoase ale unora dintre colegii voștri, cărora „Cutezători” le adresează aplauze și felicitări, așa cum dealtfel sîntem convinși că s-a întîmplat și la recențele adunări ale reprezentanților comandamentelor unităților de pionieri.

cistul Dănuț Ploșteanu de la Liceul nr. 4 — Galați (colocatar în blocul G 13), s-au organizat într-o echipă de lucru și au pregătit spațiile verzi din jurul blocului pentru sezonul de primăvară.

În timp ce unii copii credeau că vacanța de iarnă nu poate să însemne decît un lanț necurmat de jocuri, acești pionieri au demonstrat o altă formulă a petrecerii timpului liber, aceea a vacanței active. Și, subliniem, aceasta nu a însemnat că ei nu au fost prieteni și cu jocul, dar într-un mod disciplinat. Iată și cîteva nume ale harnicilor pionieri și uteciști: Iulian Vasile, Anton-Gabriel Vasile, Ionel Andone ș.a. Noi, locatarii adulți, le mulțumim și-i felicităm din toată inima.

O apreciere la care subscriem.

„Cavalerii” săritori și inimoși ai străzii

- Dați-mi voie să vă ajut, să duc eu plasa aceasta grea!
- Cu plăcere, băiețel, dar cum te numești?
- Cristi, mă scuzați, nu-mi spun de-

Caratele prieteniei se pot măsura și prin notele de 10!

Mă aflu printre elevii unei clase a VI-a chiar în ziua în care deliberau cui să acorde ei distincția „Banca de onoare”. S-a ridicat atunci pionierul Răzvan Vasile și a spus răspicat:

- Propun să acordăm acest însemn colegelor de bancă Mădălina Costache și Adela Crețu. Făcînd o scurtă pauză, a continuat, la fel de hotărît: pentru că Mădălina este o elevă foarte silitoare, iar Adela a făcut progrese mari la învățătură.

Luminița Iamandi, comandanta detașamentului, zîmbi către Răzvan în semn că îi aplaudă propunerea.

- Vă amintiți - a spus ea - că anul trecut, cînd a venit la noi în clasă Adela, tovarășa dirigintă i-a spus să se așeze alături de Mădălina. Nu s-a înșelat, știa că Mădălina va reuși să-și apropie foarte repede noua colegă. Firește, la început Adela era stîngeră și timidă. De fapt, timidă a continuat să fie multă vreme și, uneori, cînd era întrebată, chiar dacă știa ceva din lecție, nu avea curajul să răspundă...

Dar iată că Adela, „fosta timidă”, ține să facă o foarte curajoasă precizare:

- Altfel este adevărul: imi era teamă să răspund pentru că, de fapt, nu eram foarte sigură pe ceea ce știam. Mădălina și-a dat seama că de aici provenea impasul meu, că nu învățam

destul. Mi s-a părut foarte ciudat cînd într-o zi Mădălina m-a invitat să mergem la film. Sigur, am acceptat bucurăsoasă, dar tot atunci mi-a spus să-mi aduc și cărțile. Am învățat împreună pînă la ora plecării la cinematograful. Altă dată m-a poftit la o plimbare prin parc. A procedat ca și prima oară. În scurt timp am devenit prietene nedespărțite, aproape zilnic învățăm împreună. Și iată că la un moment dat am descoperit că încep să-mi placă matematica, obiectul care mi se părea cel mai greu. Curînd notele mele au început să crească de la 4-5 tocmai la 7-8-9...

- Și la acest 10 cu felicitări pe care l-ai primit chiar azi la ora de limba germană - sare colegul Răzvan.

Cam asta ar fi pe scurt istoria cîștigării trofeului autodepășirii de către cele două pioniere, Mădălina Costache și Adela Crețu, din clasa a VI-a B, de la Școala generală nr. 111 din București. Istorie pe care ați aflat-o din dialogul de mai sus, la care noi am adăuga doar alt: caratele prieteniei se pot măsura, așadar, și prin notele de 10.

La muncă întotdeauna răspundem prezent!

De cînd venise Lenuța Ivan cu ști-re, fetele nu-și mai găseau astîmpăr. Ba făceau niște liste, ba stabileau niște echipe, ba se treceau într-un fel de grafic.

Curioși, băieții încercaseră să afle despre ce era vorba, dar fuseseră lămurîți că „e treabă pentru fete!”

„Trebuie să ne prezentăm cu o situație foarte clară și concretă; cite echipe mergem, la ce ore și cit putem sta, în funcție de timpul nostru liber. Altfel s-ar putea să ne fie refuzat ajutorul, pe motiv că ne-am putea neglija lecțiile”, o auziră băieții pe Ionica Dincă spunînd fetelor.

„Aha, vor să meargă la „Tricotaje”, deduseră băieții. Într-adevăr, așa era. Dar era o situație mai deosebită. Se împlinea aproape un an de cînd fetele mergeau, cu regularitate, în fiecare săptămînă, la întreprinderea de trico-

taje. Trecuseră prin toate secțiile - bineînțeles, nu numai în vizită, ci învățînd și lucrînd efectiv la unele mașini mai simple, cum ar fi cea de... cusut. Pentru că, într-adevăr, mașina de cusut este simplă pe lîngă aparatul de ultimă modernă a întreprinderii care, nu de mult, a împlinit vîrsta de... 2 ani!

O întreprindere tînără cu muncitoare și muncitori tineri. Chiar foarte tineri, dacă media de vîrstă este de 24 de ani. Poate și de aceea fetele de la Școala generală nr. 7 din Fetești, județul Ialomița, se simt în fabrică atît de bine (foto 1-2). Admirăm mult la cei ce lucrează acolo disciplina și hărnicia. Pentru că se muncește mult, în flux continuu, cerințele fiind mari, deosebite: contracte pentru export ca și asigurarea cerințelor pe piața internă cu produsele fabricii. Hale noi, moderne, la fel de moderne ca și cele existente, se vor înălța, în curînd, pe terenul viran din apropierea întreprinderii.

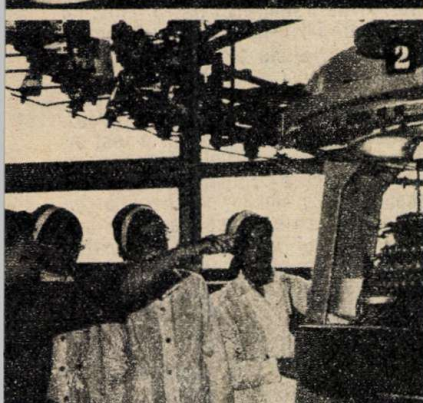
În toate secțiile întreprinderii se muncește din plin. O nouă comandă importantă a fost primită din străinătate de către colectivul fabricii și acum se dădea „bătălia” pentru onorarea ei la timp. Locmai despre aceasta le vorbise Lenuța Ivan colegelor ei. Mama ei era confecționeră acolo.

La o masă mare, „fetele de la nr. 7” încercau și ele să țină pasul. Unele pregăteau anumite sortimente pentru aparatul de călcat, altele le așezau în teancuri gata de ambalat, citeva urmăreau cu meticulozitate dacă nu lipseau cumva broderiile aplicate pe costume... Lucrări, desigur, nu prea grele, dar care acum le-ar fi ținut în loc pe lucrătoare. Privirile încărcate de simpatie și prietenie pe care le simțeau îndreptate, din cînd în cînd, asupra lor le încălzeau fiecareia obraji, le dădeau bucuria de a fi apreciate de către cei din jur ca pricepute, harnice, utile.

Un prilej de bucurie

Gheorghe Vasile, locatar din blocul G 13, cartierul „Dunărea” al municipiului Galați, ne-a trimis o corespondență în care ne scrie: „M-a impresionat în mod plăcut comportarea deosebit de frumoasă a unor pionieri din blocul nostru care, îndemnați de ute-

cit numele mic, să nu mă lăudați la școală; nu fac acest lucru de dragul laudei.

La câțiva pași, o fetiță cîrnă se adresează unui trecător în vîrstă, împovărat de cîteva sacsoșe:

- Dacă vrei, vă conduc pînă la intrarea în bloc; să vă ajut...

...Cu transcrierea acestor dialoguri, pioniera Ofelia Ropotam, de la subredacția „Cutezători” din sectorul 6 al Capitalei, și-a început o poveste scrisă nu din imaginație, ci așa cum fac reporterii, despre o împlinire adevărată. Articolul ei este inspirat de frumoasa inițiativă a purtătorilor cravatei roșii cu tricolor de la Școala generală Nr. 121, în frunte cu cei din detașamentul clasei a VII-a C, care au

avut ideea acestei inițiative. Codul etic al pionierului trebuie onorat totdeauna prin fapte, aceasta este convingerea care i-a determinat să intre în acțiune. Și pentru că ei știu că adevărații oameni se ajută între ei, au hotărît ca ori de cîte ori au timp liber să se întâlnească la intersecția de la Piața Moghioros, din cartierul Drumul Taberei, și să dea o mîna de ajutor cetățenilor vîrstnici care au făcut cumpărături mai multe și se îndreaptă spre locuințele lor: o mămică ce ține de mîna un copil mic, un tătuc ce merge grăbit spre casă, încărcat cu pachete, o bunicuță, un bunic, toți cei ce ne sînt dragi și ne poartă de grija în familiile noastre. Așa au apărut în preajma lor pe stradă inimoși cavaleri ai unei comportări frumoase. Printre ei, cei mai săritori și inimoși s-au dovedit Măcrina Diaconu, Cristian Broască, Mădălina Răcean, Despina Constantin și alții.

Ofelia a fost la înălțime

Într-o zi de vacanță, Ofelia Dumitrescu, din comuna Horia, județul Tulcea, hotărî să-și viziteze prietenele. O porni voioasă pe drumul obișnuit și cum avea să traverseze riul Dereea, era curioasă să vadă dacă a înghețat. La un moment dat zări, de departe, silueta unei fete care trecea riul „de-a dreptul”. „Înseamnă că apa a înghețat”, gîndi Ofelia, și se bucură că avea prilejul să se dea nițel pe ghețuș. Deodată se opri locului uluit. Fata care traversa riul dispăruse. „Cînd, unde și cum?” - se întreabă alarmată Ofelia.

Îi încolți în gînd o bănuială. Începu să alerge din răspuri către riul. Nu se înșelase: poighița de gheață plesnise, iar fata căzuse în ochiul spărturii.

Nimeni nu se afla prin apropiere, așa că n-avea cui să-i ceară ajutor. Singura soluție era să înainteze cu grija pînă la locul unde fata se prinsese cu disperare de o bucată de gheață. Ofelia îi apucă mîinile și începu s-o tragă încet, cu atenție, din apă. Cu greu, pentru că gheața se putea rupe din nou, din clipă în clipă. Încercarea Ofeliei reuși, salvînd-o astfel de la inec pe colega ei Ioana Niculiță, din clasa a VII-a. Curajoasă ca întotdeauna, pioniera Ofelia Dumitrescu, din clasa a VI-a, n-a ezitat nici o clipă să intervină într-o situație limită, dovedind prezență de spirit și capacitatea de a lua o hotărîre rapidă și eficientă.

Un vis sub zăpadă

Mai întîi și întîi s-a înfiripat visul copiilor din Turnu, sat mare în cîmpia arădeană; să facem din localitatea noastră natală o grădină frumoasă! Turnu nu este un sat urît, doar puțin cam monoton: îi lipsesc de pe marginea ulițelor arbuști, liliacul, salcîmul - copacul atât de rezistent la arșița verii și la vînturile iernilor lungi. Comandamentul unității s-a consultat cu pionierii și a hotărît: vom comanda din pepiniera Pîncota trei mii de puiți de dud pitic. Dudul este la fel de rezistent ca și salcîmul, iar frunzele lui servesc drept hrană viermilor de mătase. Destoinicii pionieri din Turnu s-au gîndit și la util, și la frumos. Dar nimeni, nimeni nu s-a gîndit că puietii comandanți vor sosi într-o zi de iarnă, cînd tocmai s-a pornit un vînt năprasnic de nord, băltoacele au prins poighiță, noroiul de pe ulițe a început să înghețe.

Vestea sosirii puietilor s-a răspîdit de parcă ar fi fost ridicată pe aripile vîntului și învîrtită deasupra satului. Îndată au apărut pionierii cu lopeți - și-au început să facă puietilor plăpînzii de dud „culcuș” potrivit în curtea grădiniței. Băneș Lenuța, Grad Ioana, Moldovan Vasile, Păcurar Mladin, Orgovici Miodrag, Tóth Eva, Kádár Emilia - și mulți alți copii harnici din Turnu-au și terminat treaba tocmai la timp pînă la căderea serii.

Noaptea a nins. Visul copiilor era acoperit acum cu un strat alb, strălucitor de zăpadă ocrotitoare.

(Urmare din pag. 3)

Cristina Baltag a amintit celor prezenți despre munca depusă pentru amenajarea bazei sportive de la școala din Valea Seacă și bucuria pe care au trăit-o cu toții atunci cînd hărnicia le-a fost răsplătită cu premiul al II-lea pe județ. Participanții la discuții au arătat efectele stimulatoare ale acțiunii „Banca de onoare” a autodepășirii, generalizată cu bune rezultate în toate cele trei unități ale comunei.

S-au făcut numeroase propuneri pentru activitatea viitoare. Cu toții au fost de părere că trebuie să acorde o mai mare atenție inițiativei pionierești. În vederea obținerii unor rezultate superioare la învățătură, în rîndul tuturor pionierilor, s-a propus urmărirea atentă a pregătirii fiecărui pionier, a fiecărui școlar, o mai susținută mobilizare la orele pregătitoare din cadrul școlii, stimulîndu-se și mai mult interesul, efortul fiecărui copil pentru studiu. Dornici să-și aducă în continuare contribuția la creșterea bogăției și frumuseții comunei, pionierii din Topile s-au angajat ca, în acest an, să planteze 10 000 de pomi fructiferi, iar cei din Valea Seacă să-și îndrepte eforturile și spre creșterea de animale mici și păsări. Rezultatele muncii lor vor fi înscrise sub genericul „Ștafetei generațiilor” din cadrul ediției din acest an a acțiunii „Tot înainte”.

JUDEȚUL HUNEDOARA

Pioniera **Doina Iacob**, reporter la subredacția Casei pionierilor și soimilor patriei din Hunedoara, a participat la adunarea colegilor ei, din localitatea Teliuc. Ea ne-a transmis că, în cadrul lucrărilor adunării, au fost viu apreciate numeroasele activități organizate de cele trei unități pionierești din comună, în vederea cunoașterii meseriilor, a orientării profesionale a pionierilor. Deosebit de folositoare s-au dovedit vizitele la întreprinderea minieră din localitate unde, prin dialogul direct cu minerii frunți, pionierii au putut cunoaște nobilea muncii de miner.

Luminița Lucaci, Carmen Scorbete, Nicu Ciordan s-au referit, în cuvîntul lor, la necesitatea ca fiecare pionier să depună un efort mai susținut pentru ridicarea calității la învățătură.

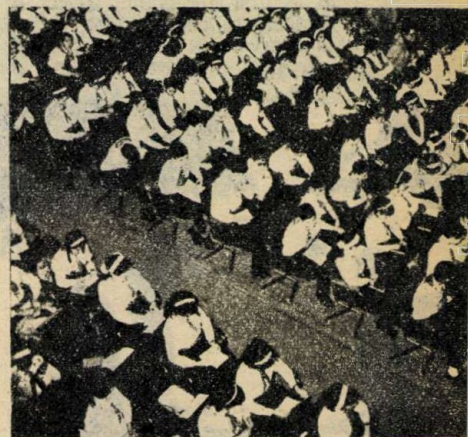

Reprezentanții pionierilor celor trei unități din Teliuc au raportat că, în cadrul acțiunii „Școala noastră, grădina înfloritoare”, au realizat peste 1 500 de ore de muncă patriotică. De pe cei 30 de ari cultivați cu legume, pionierii școlii din Teliucul Inferior au recoltat importante cantități de legume pentru cantina școlii, iar acum se ocupă, cu bune rezultate, de creșterea animalelor.

Pentru ca activitatea lor de viitor să fie și mai rodnică, în adunare s-au făcut și numeroase propuneri din care menționăm cîteva: pionierii din Teliuc, împreună cu prietenii lor reporteri de la subredacția pionierească din Hunedoara se vor preocupa de realizarea unei monografii a satului Cînciș - localitate unde s-a năcut Ioan Corvin de Hunedoara - în cadrul acțiunii „Patrie română - țară de eroi”. Tot alături de prietenii lor, pionierii din Teliuc vor realiza și o revistă pionierească de folclor „Pe Cerna în sus”.

Harnici, ei s-au angajat să continue acțiunile de bună gospodărie și înfrumusețare a comunei lor, prin efectuarea a 2 000 de ore de muncă patriotică, să participe la curățirea livezilor în campania agricolă de primăvară și să contribuie la amenajarea și îngrijirea pășunilor din preajma localității lor.

În imagini, aspecte de la adunarea reprezentanților comandamentelor unităților de pionieri din sectorul 2 al Capitalei (fotografii: Grigore Prepelită).

„DACIADA ALBĂ“

GUTEZĂTORI PE PÎRȚILE PERFORMANȚEI ÎN FESTIVALUL PIONIERESC DE SCHI

În căutarea zăpezii

Zi de ianuarie. La Cluj-Napoca plouă. Aici însă - sus, la 1385 metri altitudine - peste coamele acoperite de bătrâne păduri de conifere ale Muntelui Băișorii, cerul e senin. Curat ca sticla. Iar pe jos, zăpada scîrție sub tălpi. Zăpada asta așteptată! Am străbătut vreo 50 kilometri, o mare parte dintre ei în urcuș abrupt, pe versantul estic al masivului Gilău, înainte de a o găsi. Zăpada nu-i prea mare nici aici, de vreo 10-12 centimetri doar, dar chipurile tuturor se luminează la vederea ei.

Din autobuzele O.N.T. zeci de copii se revarsă, ca o avalanșă multicoloră, scoasă și mai mult în evidență de albul imaculat al zăpezii, pe platoul din fața frumosului hotel alpin. Impovărați cu schiuri, cu clăpări, cu rucsacuri se adună în jurul antrenorilor lor și, grupuri-grupuri, se îndreaptă spre intrare. E atîta zarvă, atîta însuflețire împrejur, că pînă și brazii seculari din

ne. Între timp, în dormitoare din hotel și din cabana pionierilor clujeni (aflată în apropiere), cei 240 de „combatanți” - unii dintre cei mai buni copii-schiori între 7 și 14 ani din întreaga țară) - încearcă să doarmă, să acumuleze cît mai multe forțe în vederea acestei „bătălii”. Va fi o „bătălie” în care fiecare va lupta cu toți ceilalți, dar mai ales cu... sine însuși. Cine va reuși oare să străbată mai repede decît ceilalți, dar și mai repede decît a făcut-o el însuși vreodată și, în plus, fără greșală, imensa și abruptă pîrtie? Cine va reuși să acumuleze cel mai mare număr de puncte în această competiție republicană de performanță, îmbogățindu-și astfel „zestrea” din tabelele Federației române de schi-bob, ținute la zi de către specialiști, ajutați fiind de un... calculator electronic? Unii au adormit. Alții însă zadarnic închid ochii, somnul nu le vine...

„De ce nu dormi, Mariana?” Cîte ar avea de răspuns Mariana Radu, elevă în clasa a VII-a la Școala generală nr. 6 din Brașov, membră a Clubului sportiv „Dinamo”. Marele ei vis e să reușească să fie selecționată în lotul nos-

tru olimpic de schi pentru Jocurile Olimpice de iarnă din 1988. Pentru a-și realiza acest vis, se antrenează cel puțin două ore pe zi - și vara, cînd face pregătire fizică, și iarna - fără conținere. Ba uneori, în sezon, antrenamentele durează chiar și 6 ore. Și muncește așa de 7 ani de zile, de cînd a pus pentru prima oară schiurile în picioare, timp în care a cucerit o multime de locuri frunțase în întreceri. Dar de locul pe care-l va ocupa în această competiție republicană - una dintre cele mai importante din acest sezon - depinde, în mare măsură, evoluția ei viitoare. Cum să poată atunci să doarmă liniștită?

„De ce nu dormi, Marius?” Deși mult mai mic decît Mariana, și Marius Polgar, elev în clasa a III-a la Școala generală nr. 1 din Lupeni, județul Hunedoara, component al Clubului „Pionierul” din această localitate, și-a pus mari speranțe în acest concurs. În tabelele federației, doar doi copii de vîrsta lui din întreaga țară se află înaintea lui. Va reuși oare aici performanța de a-i depăși, de-a urca de pe locul trei pe locul doi sau chiar pe locul întâi, așa cum și-a pus în gînd? După cum s-a pregătit, știe că are destule șanse. Are însă și unele... îndoieli. Problema care-l frîmîntă e aceea a schiurilor. Miine, obligat fiind de situație, va concura cu schiuri ceva mai mari. Se va descurca oare cu ele?...

Patru zile de neuit

Ora 10 și 30, dimineața. Totul e gata. Pîrtia a îmbrăcat parcă haină de sărbătoare. Porțile pentru slalom - unele roșii, altele albastre - au fost instalate. A fost instalat și aparatul de înregistrare automată a timpului realizat de către fiecare concurent. Telefonul de campanie, al cărui fir a fost întins pe marginea pîrtiei, funcționează. Arbitrii, în mină cu aparatele de radio-recepție și de emisie, și-au ocupat locurile la plecare, la sosire și pe traseu, în dreptul porților. S-a terminat și recunoașterea pîrtiei de către concurenții care au avut dreptul, fiecare, la cîte o cursă. Alături, telefericul a fost pus în funcțiune, scaunele lui urcînd și coborînd continuu. Prima probă a festivalului - slalomul uriaș fete - poate să înceapă. Sorana Văleanu, de la Clubul sportiv „Pionierul” din Cluj-Napoca, purtătoare a numărului 1 de concurs, și-a ocupat locul pe linia de plecare.

- Atenție... start!

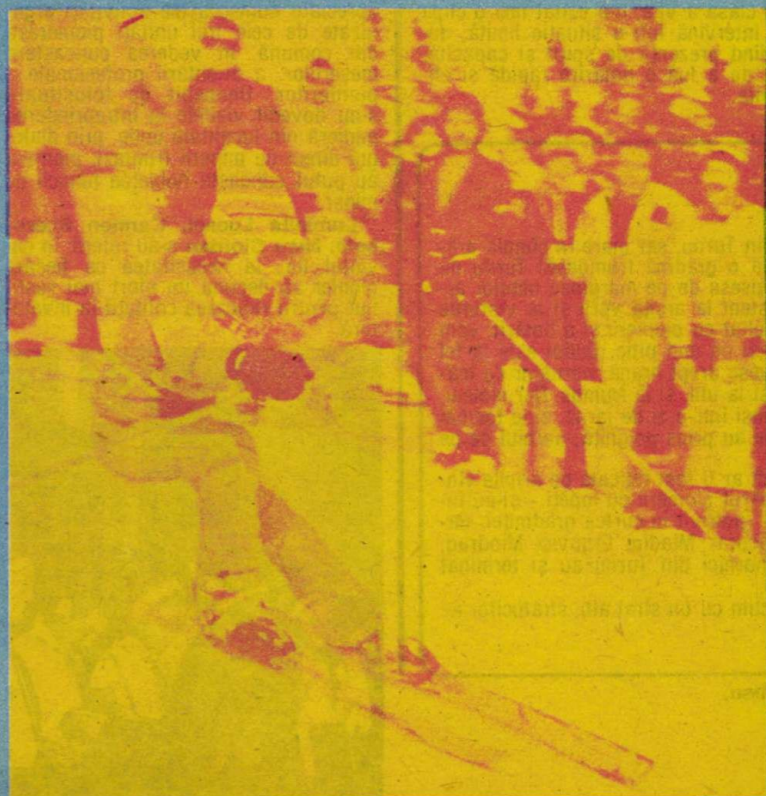
Sorana țîșnește la vale. La cîteva secunde doar, viteza pe care reușește s-o prîndă e pur și simplu amețitoare. Zboară pe schiuri, nu alta, zigzagînd cu măiestrie printre porțile pîrtiei, stîrînd în drumul ei jerbe de zăpadă și, totodată, admirația și aplauzele publicului. Deși n-a împlinit încă 12 ani, după „zestrea” de puncte acumulate

preajmă, cu cetina vătuită de zăpadă, par a se uita mirați în jos din falnica lor înălțime...

De ce nu dormiți, copii?

Înserarea a coborît, liniștită, peste munți. Undeva, sus, la mansarda hotelului, sedința tehnică e în toi. Antrenori, arbitri, organizatori discută, pun la punct, de la A la Z, toate detaliile marii confruntări care va începe mîi-

pînă în prezent în celelalte competiții, ea e cea mai valoroasă dintre concurențele prezente aici. Și după cum coboară, se pare că va realiza cel mai bun timp posibil și-și va păstra acest loc întâi. Dar într-un concurs nimeni nu poate fi sigur pe nici un pronostic. Lupta e mult prea strînsă, iar surprizele mult prea multe și, uneori, dintre cele mai mari.

O primă surpriză: concurenta cu numărul 2 - Catrina Vlad, o altă spe-

ranță a Clubului „Pionierul” din Cluj-Napoca – abandonează. Scapă o poartă și pierde prima manșă, în timp ce colega ei, Codruța Căpitan (cu numărul 15 de concurs, aflată deci la cîteva trepte valorice mai jos), face o cursă extraordinară, care o situează printre frunze.

Timp de 4 zile a durat această spectaculoasă și pasionantă întrecere. Patru zile pe parcursul cărora au evoluat, în cadrul celor două probe clasice de schi alpin – slalom uriaș și slalom special – toți cei 240 de participanți. Au fost, într-adevăr, patru zile de neuitat atît pentru concurenți, cit și pentru organizatori, antrenori, arbitri și spectatori. Surprizele de tot felul s-au ținut... lanț. Acestea au fost oferite nu numai de evoluția micilor schiori, ci și de... starea vremii. Vîntul cald și chiar ploaia din noaptea dinaintea celei de-a doua zile de concurs au topit zăpada de pe pîrtie, punînd sub semnul întrebării desfășurarea în continuare a concursului. Dar organizatorii au găsit... ac de cojocul acestei ierni capricioase. Mobilizînd toată... suflarea – copii și mături deopotrivă –, cu ajutorul lopeților, al păturilor, ba chiar și al schiurilor, cu care s-a cîrât și s-a tasat zăpada necesară, a fost amenajată în apropiere o altă pîrtie. Astfel, programul întrecerilor s-a putut desfășura pînă la capăt în condiții normale. S-a desfășurat, astfel, pînă și prima ediție a serbarilor schiului pionieresc – reușită feerie pe zăpadă, în care și-au făcut apariția și au evoluat, în hazul zecilor de spectatori, cîteva personaje comice desprinse fie din basme, fie din imaginația copiilor. „Albă ca zăpada” cu „piticii” ei, niște iepuri urmăriti de-o

rii își așteaptă bine-meritata răsplată: medalii, diplome, premii. Rînd pe rînd, din mijlocul lor se desprind și urcă pe cele mai înalte trepte ale podiumului campionii festivalului: **Codruța Căpitan** („Pionierul” Cluj-Napoca), **Bonito Maghiar** (Clubul sportiv școlar Arieșeni, Alba), **Leonard Bordeian** (C.s. Predeal, Brașov) **Văleanu Sorana** („Pionierul” Cluj-Napoca), **Arpad Kiss** și **Marian Radu** (ambii de la C.s. „Dinamo” Brașov).

C. DIACONU

P.S.

Al încredere în tine, Catrina!

Catrina Vlad – una dintre cele mai bune schioare prezente la această ediție a festivalului – nu e printre laureați. Nu e nici printre ocupanții locurilor doi și trei. O vîd tristă, abătută, undeva, printre cei din carei. A avut ațitea ghinioane în concursul acesta!... Neșansa s-a ținut, tot timpul, scai de ea: la slalomul uriaș a pierdut o poartă, la slalom special a căzut... Colegii, antrenorii ei, ca toți ceilalți, prezenți la întreceri și la festivitatea de premiere, îi înțeleg tristețea și sînt alături de ea, încercînd s-o consoleze, s-o îmbărbăteze: „Nu-i necazul chiar atît de mare cum ți se pare ție. Doar mai sînt ațitea concursuri în acest sezon!”

La fel îi spunem și noi. Știm cîte speranțe și-a pus ea în această primă ediție a Festivalului pionieresc de schi, cum și-au pus-o toți ceilalți participanți. Dar nu uita, Catrina, că n-ai decît 12 ani și-n iarna viitoare vei avea posibilitatea să participi la cea de-a doua ediție a acestei mari și frumoase competiții. Ca toți ceilalți copii-schiori ai țării pentru care acest festival e, într-adevăr, o nouă trambulină de lansare pe pîrțile marilor performanțe. Așadar, ai răbdare și încredere în tine, Catrina!

Succes tuturor!

FESTIVALUL ÎN DATE ȘI CIFRE

● Festivalul pionieresc de schi s-a născut pe temelia unei alte competiții – Cupa „Pionierul”, inițiată în urmă cu 4 ani de către Consiliul județean Cluj al Organizației Pionierilor – și desfășurată tot aici, pe pîrtia de pe Muntele Băișorii, la care participau cei mai buni copii schiori din cîteva județe ale țării. Rezultatele din ce în ce mai bune obținute în cadrul acestei competiții au fă-

cut-o atît de cunoscută în întreaga țară, încît tot mai mulți copii doreau să participe la ea. Venind în întîmpinarea acestei dorințe, Consiliul Național al Organizației Pionierilor, cu sprijinul Federației române și al C.J.O.P., a hotărît transformarea acestei competiții interjudețene într-una republicană.

● La această primă ediție a festivalului au participat copii-schiori din 4 cluburi sportive „Pionierul” (Bălan, Lupeni, Brașov, și Cluj-Napoca), din 8 cluburi sportive școlare (Baia Mare, Predeal, Brașovia, Petro-

șani, Arieșeni, Cîmpeni, Reșița și Sîntu-Gheorghe) și din 6 cluburi sportive departamentale (Dinamo-Brașov, A.S.A. Brașov, A.S. Minerul Baia-Borșa, Maramureș, A.S. Telefericul Brașov, A.S. Sănătatea Satu-Mare, G.I.G.C.L. Brașov). În plus, au participat pentru prima oară la o competiție de performanță și pionieri-schiori de la 4 case ale pionierilor și șoimilor patriei (Sinaia, Cîmpulung-Argeș, Caransebeș și Întorsura Buzăului), pentru respectivii sportivi făcîndu-se un clasament separat. Așadar, și-n ceea ce privește numărul de cluburi, s-a înregistrat un record de participare.

● Încă de la această primă ediție, festivalul a fost onorat de prezența unor foști mari schiori, azi reprezentanți ai federației, arbitrii sau antrenori, precum Vasile Bobiț, Gheorghe Roșculeț, Constantin Bîrsan și alții, ceea ce dovedește atenția deosebită pe care specialiștii în schi o acordă acestei noi și mari competiții a copiilor.

● La festival a fost utilizată, în premieră pe țară, o ingenioasă instalație de cronometraj electronic, cu fotocelulă și cu afișaj automat, concepută și realizată de un grup de pionieri de la Casa pionierilor și șoimilor patriei din Cluj-Napoca, sub îndrumarea a doi specialiști: Victor Ursuțiu și Peter Lazlo. Deși realizată pe plan local și cu posibilități proprii, se spune că această instalație este, la ora actuală, cea mai modernă și mai eficientă din întreaga țară.

Ei sînt campioni
primel edții
a Festivalului
pionieresc
de schi.

vulpe cam... nepricepută într-ale schiului, niște doici abia descurcîndu-se cu... țîncii lor neascultători, o frumoasă, impresionantă demonstrație de slalom paralel în nocturnă cu torțe, și altele la fel...

Duminică, 30 ianuarie, ora 14. Concursul s-a încheiat. Încheiate sînt și tabelele cu clasamentul general. Pe platoul din fața hotelului alpin, concurenții s-au adunat în careu. Cîștigăto-

PREMIILE REVISTEI „CUTEZĂTORII” Rezultatele concursului „Eroica '82” Etapa Iulie-decembrie

MARELE PREMIU:

„Coronița de lăceș” — Aura Stoica, Șc. gen. nr. 5 Iași

A.De la comuniști învățăm cutezanța

POEZIE

PREMIUL I:
„Mulțumire” — IOANA MUREȘAN, Șc. gen. nr. 5 Cîmpia Turzii; „Culorile patriei” — RUXANDRA CONSTANTINESCU, Șc. gen. nr. 80 București.

PREMIUL II:
„Stejarul” — Zinca Negrilă, Șc. gen. nr. 9 Rimnicu Vilcea; „Omăgiu” — Perjesy Imola, Sf. Gheorghe, Covasna.

PREMIUL III:
„Comunistului” — Lucia Șerban, Căminul „Mlădițe prahovene” Ploiești; „Țara” — Cătălina Humulescu, Șc. gen. nr. 2 Tg. Neamț.

REPORTAJ

PREMIUL I:
„Un muncitor deosebit” — Anca Buta, Șc. gen. nr. 1 Cimpulung, Argeș.

PREMIUL II:
„Imaginea Carpaților” — Maria Neculae, Șc. gen. Morteni, Dimbovița.

POVESTIRE-EOVOCARE

PREMIUL II:
„Privighetoarea de lut” — Carmen Micăla, Șc. gen. Horgești, Bacău.

PREMIUL III:
„Mulțumim, doctore” — Daniela Petunia Szabo, Șc. gen. nr. 21 Timișoara.

B. Sintem pionieri. Creștem, activăm în spirit revoluționar în toate împrejurările.

POEZIE

PREMIUL I:
„Copilărie de aur” — Elena Bălan, Șc. gen. nr. 2 Deva; „Limba noastră” — Alina Răducănescu, Șc. gen. nr. 18 Timișoara.

PREMIUL II:
„Înălță-mă, patrie” — Anca Antonela David, Șc. gen. nr. 11 Iași; „Partidului” — Violeta Băjan, Șc. gen. Cerna, Tulcea.

PREMIUL III:
„Partidului” — Patricia Gongea, Șc. gen. nr. 29 Galați; „Ținăr al țării” — Livia Radu, Casa centrală a pionierilor și șoimilor patriei București.

REPORTAJ

PREMIUL I:
„Un colț de rai” — Livia Negrea, Șc. gen. nr. 1 Giurgiu.

PREMIUL II:
„Primăvara orașului” — Răzvan Sirghie, Liceul pedagogic Sibiu.

PREMIUL III

„Sub bolta de soare a orașului” — Gabriela Bucur, Șc. gen. 29 Galați.

POVESTIRE-EVOCARE

PREMIUL I:
„Birna” — Liliana Paisa — Căminul literar „Zburătorul” — municipiul Gheorghe Gheorghiu-Dej.

PREMIUL II:
„Inima timpului alb” — Gabriela Halițchi, Șc. gen. nr. 2, Tg. Neamț.

C. Copilărie, pace, viitor
POEZIE

PREMIUL I:
„Omăgiu” — Cristina Emanuela Dascălu — Șc. gen. nr. 2 Tg. Neamț; „Copilărie” — Carmen Lăcătuș — Casa centrală a pionierilor și șoimilor patriei București.

PREMIUL II:
„Pace” — Gyöngyever Szerkerneys — Liceul de matematică-fizică Timișoara; „Florile păcii” — Daniela Pașcanu — Șc. gen. Belcești, Iași.

PREMIUL III:
„Cîntec” — Mihaela Costas — Casa pionierilor și șoimilor patriei Dorohoi, Botoșani; „Pămîntului țării” — Monica Mihai — Șc. gen. nr. 2 Găești, Dimbovița.

REPORTAJ

PREMIUL I:
„Pe Argeș” — Dana Mihai — Șc. gen. nr. 19 București.

PREMIUL II:
„Timp comunist” — Livia Negrea, Șc. gen. nr. 1 Giurgiu.

PREMIUL III:
„Infinit și vesnicie” — Sanda Violeta Moca, Șc. gen. nr. 14 Oradea.

POVESTIRE-EVOCARE

PREMIUL I:
„Toamna primăverii lor” — Violeta Oprean, Șc. gen. nr. 2 Alexandria, Teleorman.

PREMIUL II:
„Nu vreau ca păsările și pomii să moară” — Cornelia Cismaru — Liceul „N. Bălcescu” Craiova.

MENȚIUNI SPECIALE:

„Legămîntul meu” — Claudiu Vîlsan — Mlădești, Constanța; „Recunoștință” — Felicia Ciobanu — Șc. gen. Sadu, Gorj; „Zori de pace” — Alina Pănceanu — Șc. gen. 24 București; „Partidul” — Felicia Sabău — Căminul literar „Vlăstari de lumină”, Casa pionierilor și șoimilor patriei Zalău; „Țara mea” — Delia Moga — Șc. gen. nr. 27 Timișoara; „Oțel și griu” — Luminița Moga — Căminul literar „Luminițe”, Casa pionierilor și șoimilor patriei Ineu — Arad; „Frumoasă ești, țara mea” — Victoria Berende, Șc. gen. Maieru, Bistrița-Năsăud; „Ne simțim tuturor exemplul cel mai drag” — Mariana Apostolescu — Șc. gen. nr. 29 Galați; „Țara mea” — Silviu Daniel Petre — Șc. gen. nr. 9 Timișoara; „Partidul-Ceausescu-România” — Carmen Filip — Liceul industrial nr. 2, Gheorghe Gheorghiu-Dej, Bacău; „Partid iubit” — Liliana Pometcu — Șc. gen. nr. 29 Galați; „Indemn” — Cătălina Ionecu — Șc. gen. nr. 29 Galați; „Pace” — Cristina Savin — Șc. gen. Smîrdan-Botoșani; „Istorie” — Maria Nicolae — Șc. gen. nr. 1 Moreni — Dimbovița; „Un om neînfricat” — Dona Roșu — Șc. gen. Vișina — Dimbovița; „Partidului” — Iovanca Stoianov — Șc. gen. Văraș — Timiș; „Partidului” — Aurelia Manea — Căminul literar „Mlădițe dobrogene”, Constanța; „Țării mele” — Mirela Ursu — Șc. gen. Munteni, Galați; „Cununi de

ROMAN FOILETON

5

Francisc Munteanu

PRINȚESA din SEGA

3

Teodor Bejan fusese arestat încă în cursul nopții în apropierea turnului de apă: voia tocmai să se strecoare în spatele unor vagoane cisternă cînd îl recunosc un agent care fusese și la descinderea de la Depou. Il somă cu pistolul: Bejan își dădu seama că nu are nici o scăpare, vagoanele se puseseră în mișcare, ar fi fost o prostie să încerce să treacă pe sub ele. Își ridică miinile. După o jumătate de oră, comisarul șef Dohotaru, care condusese acțiunea de urmărire din Gara Triaj, ceru să fie adus în fața lui.

Bejan nu avea mai mult de 35 de ani, dar pentru că nu era ras de citeva zile, părea mult mai în vîrstă, obosit. Numai ochii îi erau vii, cu aruncături șirete de om cu experiență. Își ținea miinile încrucișate cu demnitate.

Comisarul șef îl cercetă un timp, apoi se lăsă leneș pe spătarul scaunului:

— Unde e multiplicatorul?

Bejan ridică privirile spre comisar și răspuse cu întîrziere:

— Nu înțeleg...

— Înțelegi tu foarte bine! Se aplecă în față și se rezemă cu coatele pe birou. Ascultă, Bejane, noi nu aveam nevoie de tine, ci de multiplicator. Pe tine te puteam aresta oricînd. Te-am urmărit ca să putem pune mina pe multiplicator.

— Ce-i aia, multiplicator?

Comisarul se infuriă, dar se forță să se rețină:

— Să nu faci pe prostul, Bejane. Te-am urmărit pînă ai intrat în magazia de efecte a Depoului. Știam că acolo tipăriți manifestele. Pe noi ne interesa tipărirea.

— Dacă știți că e acolo, de ce n-ați luat-o? răspuse obraznic Bejan. Știa că, Dohotaru nervos, era mai ușor de înfruntat.

— Pentru că voiam să te surprindem cînd le tipărești. Nu știam că încăpe-

ROMAN FOILETON

6

rea are două ieșiri.

— Înseamnă că informatorul dumneavoastră lucrează prost.

— N-avem nici un informator!

— Atunci cum ați aflat de magazia de efecte?

Comisarul lovi cu palma în tăblia biroului:

— Unde e multiplicatorul?

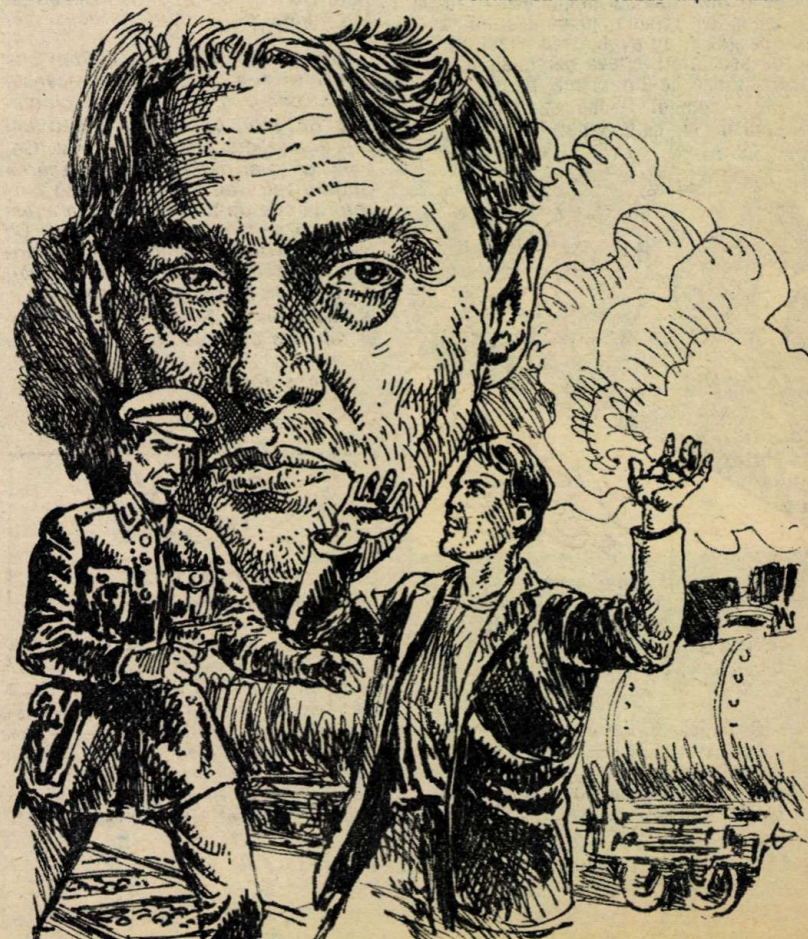
— Nu știu.

— Ce ai căutat în magazia de efecte?

— Am intrat întîmplător acolo.

— Dacă ai intrat întîmplător, de ce ai fugit?

— Pentru că am văzut niște mani-

soare" - Mirela Onicete - Cimpulung-Argeș.
„Musafirii din grădină” - Andrei Căldăraru
- Șc. gen. nr. 5 București.

DESEN

PREMIUL I:
Bianca Chiriloiu - Șc. gen. Albești -
Argeș; Georgiana Mirea, Casa pionierilor și
șoimilor patriei Găești, Dimbovița; Lelia Cris-
tina Moise - Șc. gen. nr. 11 Buzău.

PREMIUL II:
Giorgiana Rotaru - Casa pionierilor și
șoimilor patriei Suceava; Magdalena Teoha-
rie - Casa pionierilor și șoimilor patriei Ga-
lați; Mihaela Chiș, Casa pionierilor și șoi-
lor patriei Satu Mare.

PREMIUL III:
Pompiliu Moroșan - Casa pionierilor și
șoimilor patriei Suceava; Constantin Bogdan
- Șc. gen. nr. 11 Buzău; Rodica Ciobotaru
- Casa pionierilor și șoimilor patriei Su-
ceava.

Harnicia" - desen de Mariana Stănică,
clasa a VII-a, Albești-Argeș.

EROICA '83

Sub acest generic, revista noastră vă invită să trimiteți poezii, poezii, reportaje, interviuri, portrete și lucrări de desen și pictură. Concursul vă oferă largi posibilități de dezvoltare a talentului. Lucrările trimise pot avea o tematică largă și generoasă izvorâtă din bogăția realităților din jur. Marile realizări din patria noastră, transformările care se petrec chiar sub ochii voștri, în satul, orașul în care trăiți, oamenii minunați pe care-i cunoașteți și pe care-i întâlniți în uzinele, laboratoarele sau în C.A.P.-urile pe care le vizitați pot prinde viață în ceea ce scrieți și desenați.

Prin talentul vostru, puteți exprima cu prospețime tot ce vedeți în jurul vostru, sentimentele de fierbinte dragoste pentru patrie, pentru partid, pentru marele prieten și ocrotitor al tinerei generații - conducătorul țării, se-

cretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

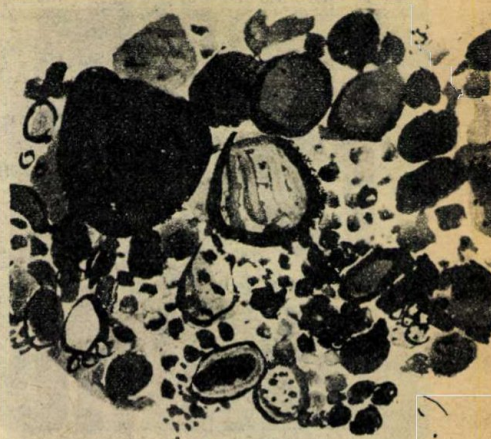
Desigur că din bogata arie tematică a concursului **Eroica '83** nu vor lipsi scrierile și desenele care zugrăvesc faptele voastre de muncă și viață, pionieria cu tot farmecul și bucuriile pe care le aduce copilăria, descrierea unor acțiuni și activități interesante la care participați.

Privind cu ochii larg deschiși în jurul vostru, veți găsi, fără îndoială, tema cu care să participați la concursul **Eroica '83**.

Concursul se încheie la 30 iunie a.c. Pe măsura sosirii lucrărilor voastre la redacție, cele mai reușite vor fi publicate.

Adresa noastră: „Cutezătorii”, Piața Școlii nr. 1, București. Menționați pe plic: **Eroica '83**.

„Rădăle toomnei” - desen de Alina Bilanca, clasa a VI-a, Suceava.

ROMAN FOILETON

7

feste și m-am speriat. Dacă m-ați fi găsit acolo, ați fi putut spune că le-am tipărit eu.

- Noi știm că le-ai tipărit tu. Unde e multiplicatorul?

- N-am văzut nici un multiplicator. Nici nu știu cum arată un multiplicator.

- Tagăduiești degeaba, Bejane. Tu ai mai fost arestat. Știi foarte bine că nu scapi ușor. Cu tipografia asta clandestină, s-ar putea să nu mai scapi niciodată. Scoase din sertarul biroului trei foi de hirtie împăturite. Uite, am aici trei declarații. Doi polițiști susțin că te-au văzut alergând cu un pachet sub braț. Cea de-a treia declarație a dat-o chiar impiegatul de la biroul de mișcare. Uite ce scrie: „Un individ cu o șapcă trasă pe ochi, cu un pachet sub braț”. Ce ai avut în pachet?

- Mincare.

Imediat ce rostise cuvântul, își dădu însă seama că ar fi fost mult mai bine să nege.

- Și ai mâncat în timp ce te urmăream?

Bejan răspunse cu întârziere:

- Nu. Cred că am pierdut pachetul în timpul alergării...

- Unde?

- Nu mai știu.

- Domnule Bejan, toți anchetatorii de la poliție știu că ai o memorie formidabilă: știi unde ai fost marți seara, la ce oră, cu cine, cit ai stat și când ai plecat.

- Fiind urmărit, nu mi-am dat seama unde l-am pierdut.

- Gindește-te.

- Pierdeți timpul, domnule comisar. Nu-mi amintesc. Poate când m-am strecurat pe sub vagoane.

- Dar traseul pe care l-ai făcut îl știi? Îl refacem și poate îți găsești mincarea.

DEȘI au reconstituit traseul pas cu pas, pachetul n-a fost găsit. Comisarul Beraru, adjunctul lui Dohotaru, care a efectuat reconstituirea, a folosit pumnii și vina de bou în zadar: n-a aflat nimic de la Bejan. Se prezentă în fața șefului cu fruntea plecată:

- Am refăcut traseul de două ori, domnule comisar șef, dar n-am dat de multiplicator.

- Vrei să-mi propui să renunțăm la el?

- Nu, domnule comisar șef.

- Atunci?

- Sunt trei variante posibile: ori Bejan ne-a dus pe un alt traseu, ori a avut complici, ori l-a pierdut într-adevăr și l-a găsit cineva. Să le analizăm pe rând: dacă ne-a dus pe un alt traseu, multiplicatorul trebuie să fie undeva pe raza Gării Triaj. Miine în zori pieptănăm Triajul și-l găsim. Varianta a doua. Dacă ar fi avut complici, ar fi trebuit să vedem pe altcineva alergând. Nu ne-ar fi scăpat în timpul raziei. Varianta a treia. Cine ar fi putut găsi pe întinericul nopții, nu uitați că și Triajul e camuflat, un pachet. Cine umblă noaptea printre linii?

- Stai mă, Berarule. Chiar pe traseu niște copii furau cărbuni. Atunci, în febra urmăririi, nu le-am dat importanță, deși sergentul Dima mi-a atras atenția. Era și o fetiță printre ei. Am stat chiar de vorbă cu ea. Căutați-l pe Dima!

Pe Dima l-au adus de acasă de-a dreptul din pat: abia stătea în picioare de somnoros ce era. Nu știa ce se întâmplase, era speriat.

- Eu am vrut să-i arestăm, domnule comisar șef, dar dumneavoastră m-ați făcut imbecil și mi-ați spus că nu va interesează.

- Acum mă interesează!

- N-am cum să-i găsec, domnule comisar șef. Pe copii îi prinzi greu

ROMAN FOILETON

8

chiar dacă ești în preajma lor, dar mi-te cind nici nu-i cunoști.

- Atunci îți dai demisia.

PRINȚESA se trezi mai târziu ca de obicei: taică-său plecase cu noaptea în cap, iar maică-sa fierbea tocmai laptele. O dojeni:

- Nu ai numai porecla, ci și obiceiurile prințeselor. Ai grijă să nu dea laptele în foc. Eu trebuie să plec, e 7 fără 20.

Rămăsă singură, Prințesa se duse în camera de lemne și ascunse multiplicatorul în spatele unor scinduri. După roabă putea veni oricând Barbu sau altcineva. Își dădea însă seama că ascundătoarea nu era cea mai potrivită și hotărî că îndată ce se va întoarce de la școală să găsească un loc mai greu de dibuit.

Înainte de prima oră, Gurită o trase în colțul clasei:

- Tu nici nu știi ce noroc am avut ieri. Puteau să ne prindă ca pe niște iepuri.

- Dar cum se prind iepurii?

- În cușcă. Nu eram în vagon ca într-o cușcă? Cred că nemții au reclamat că cineva le fură cărbunii. Poliștii, mi-a spus tata, au bintuit toată noaptea prin Gara Triaj.

Driscă știa chiar mai multe decît Gurită: aflase că a fost arestat un hoț. Prințesa se prefăcu că n-o interesează cele petrecute în Gara Triaj. În timpul recreației mari, îl căuta pe Barbu.

- Cînd vii să iei roaba?

- Nu știu. Cîteva zile o să fiu foarte ocupat.

- Ocupat cu ce? Întrebă curioasă Prințesa.

- Se mută Nucă la noi.

Nucii abia înfloriseră. Întrebă dezorientată:

- Dar Nucă ăsta cine mai e?

- Fiul lui Bejan, șopti Barbu. Al

ăluia care a fost arestat azi noapte în Gara Triaj.

Prințesa își aduse aminte de multiplicator:

- Aș vrea să-l cunosc și eu.

- Nu e bine să te întâlnești cu el.

- De ce?

- Pentru că toți cei din familie sint urmăriți.

- Și voi de ce îl primiți în casă?

- Pentru că ori de cîte ori a fost arestat taică-său, el a locuit la noi.

Tata a murit pe front și... pe noi nu ne sperie cei de la poliție.

- Nici eu nu mă tem de ei.

- Atunci vino după masă la noi.

DIN PRIMA clipă, Nucă i se păru antipatic Prințesei: era scund, avea genunchii juliți și purta un tricou prea larg pentru trupul lui firav și, în afară de asta, avea părul tuns cu mașina. Barbu făcu prezentările:

- Ea este Prințesa.

Nucă strîmbă din buze și o măsură din cap pînă în picioare:

- Nu știam că prințesele sint atît de slăbănogae.

- Nu sint slăbănogă! protestă Prințesa.

Cu toate astea nu plecă pînă cînd nu rămase o clipă singură cu el:

- E adevărat că tatăl tău e arestat?

- Da.

- De ce? îl descusu Prințesa.

- Încă nu se știe. O să aflăm miine după ce stă de vorbă cu avocatul.

- Voi n-aveți voie să-l vedeți?

- Nu.

- Dar pe avocat îl cunoașteți?

- Desigur, răspunse plin de sine, Nucă. L-a apărut pe tata de mai multe ori. E domnul Vasiliu, soțul doamnei Conrad cea tinăra. Ală care umblă tot timpul cu birja.

(Va urma)

ENIGMA TRIUNGHIELULUI BERMUDELOR

5 decembrie 1945. Ora 14. Baza aeronavală Fort Lauderdale. În uruitul motoarelor, 5 bombardiere Grumman TBM-3 Avengers decolează unul după altul. Numele de cod al grupului - Zborul 19. Aparatele de zbor au la bord 5 piloți - ofițeri și 9 oameni - echipaj.

Avioanele erau echipate cu torpile și fiecare transporta suficient carburant pentru a parcurge mai mult de 1500 km. În acea zi, temperatura aerului la nivelul solului era de 18 grade, soarele era strălucitor, iar cițiva nori pătau cerul ici și colo împinși de o briză moderată dinspre nord-est. Condițiile de zbor păreau ideale. Timpul alocat pentru desfășurarea misiunii era de două ore. La 14 și 10' toate aparatele părăsiseră baza. Locotenentul Charles Taylor, având la activ mai mult de 2500 ore de zbor, comandant al escadrilei, dădu ordinul de a pune cap compas spre Chicken Shoals, la nord de Bimini, zonă în care echipajele trebuiau să se antreneze lovind o țintă marină. Competența piloților și a navigatorilor nu putea fi pusă la îndoială și nu exista nici un motiv de a presupune că un incident anormal s-ar fi putut produce în timpul Zborului 19. Dar ei zburau în Triunghiul Bermude- lor.

În jurul orei 15 și 15', după ce și-au îndeplinit misiunea de bombardament, atunci când avioanele se îndreptau spre vest, radioul turnului de control al bazei aeronavale Fort Lauderdale, care se aștepta la un contact cu aparatele ce trebuiau să-i furnizeze ora aproximativă a sosirii lor și să ceară instrucțiuni de aterizare, primi un mesaj neobișnuit din partea comandantului de zbor: Comandant de zbor (locotenent Charles Taylor): Chem turnul de control. Urgentă. Se pare că am deviat de la rută. Nu vedem pământul... Repet... Nu vedem pământul.

Turnul: Care este poziția voastră? Comandantul de zbor: Nu știu și nici de poziția noastră. Nu știm exact unde ne aflăm... Se pare că ne-am rătăcit...

Turnul: În principiu ar trebui să vă îndreptați spre vest...

Comandantul de zbor: Nu știu unde se află vestul... Ceva nu este în regulă... E straniu... Nu simțim siguri de nici o direcție... Chiar și marea arată ciudat...

Către ora 15 și 30' instructorul șef al bazei Fort Lauderdale captă un mesaj radio schimbat între avioane. Unul din membrii escadrilei, Powers, era interogată de către un elev pilot asupra indicațiilor busolei sale. Instructorul auzi răspunsul lui Powers:

- Nu-mi dau seama unde ne aflăm. Probabil că ne-am rătăcit după ultima schimbare de direcție.

Instructorul șef reuși să-și contacteze subordonatul din Zborul 19. Acesta îi spuse:

- Cele două busole ale mele sînt scoase din uz. Încerc să găsesc Fort Lauderdale... Sînt sigur că survolăm Keys, dar habar n-am unde ne aflăm.

Instructorul își sfătui atunci subalternul să schimbe direcția spre nord păstrînd soarele pe partea stîngă pînă cînd va ajunge la baza aeronavală Fort Lauderdale. Dar cîteva minute mai tîrziu el auzi:

- Survolăm o mică insulă... Nu se zărește încă alt pămînt.

Aceasta însemna că aparatul nu survola insula Keys pentru că pilotul încă nu vedea continentul, deci întreg grupul de avioane evolua în cu totul altă direcție. Nimeni nu le-a mai întîlnit vreodată.

Deși ne aflăm în pragul mileniului trei, o zonă din Atlanticul occidental, în largul coastei de sud-est a Statelor Unite, delimitată la nord de Bermude, la vest de Florida meridională, iar la sud de Porto Rico, aruncă o sfidare la adresa inteligenței și capacității tehnice a omului. Acest sector ocupă un

loc primordial și tulburător în inventarul mondial al misterelor încă neelucidate. El este numit în general **Triunghiul Bermudei**, zonă unde peste 100 de avioane și nave s-au „evaporat” literalmente, majoritatea începînd din 1945. Mai mult de 1000 de vieți omenești au fost pierdute în cursul a 30 de ani fără ca un singur corp sau rămășițe de naufragiu să fi fost găsite vreodată. De bună seamă, zilnic, nave și avioane au fost pierdute și continuă să se piardă, din motive diferite, pe toate mările globului. Dar, nicaieri în afara acestei zone, disparițiile inexplicabile nu au fost atît de numeroase, de bruste și însoțite de circumstanțe atît de neobișnuite împingînd factorul coincidentă pînă la limitele posibilului.

Marinarii știu de multă vreme că numeroase nave au fost pierdute în acest sector, iar anumite dispariții din trecut au contribuit probabil la legenda „Mării Naufragiilor” sau „Cimitirul Navelor” situată în Marea Sargasei, din care o porțiune se află în interiorul **Triunghiului**. Avînd la bază relatările înregistrate de-a lungul timpului, se afirmă că disparițiile au început după războiul de secesiune desfășurat pe teritoriul S.U.A. Totuși, ceea ce a adus zona în centrul atenției sînt nu incidentele petrecute cu diferite nave, ci semnalarea pentru prima oară a disparițiilor de avioane la cîteva luni după terminarea celui de-al doilea război mondial. Faptul că aeronave survolînd zona ar putea să se „evapore” pur și simplu, fără a lăsa nici cea mai mică urmă a prezenței lor, a infierbîntat mințile multor căutători de senzational.

SUPRAVIEȚUITORII

S-ar putea crede că neobișnuitele fenomene care fac din Triunghiul Bermudei o zonă misterioasă și periculoasă nu au lăsat niciodată martori care le-ar putea descrie. Dar nu este așa.

Iată-l pe Dick Stern, aviator. Stern a declarat că spre sfîrșitul lui 1944 a luat parte la un zbor cu destinația Italia și la care participau 7 bombardiere. La circa 300 mile în largul Ber-

mudei aparatul său întîlni turbulențe ale atmosferei atît de neașteptate și violente, încît s-a văzut obligat să ordone întoarcere în S.U.A.. Fenomenul s-a defășurat pe timp frumos, sub un cer înstelat, dar avionul rula și tanga atît de puternic, încît echipajul a fost aruncat spre plafonul carlingii. Aparatul a pierdut din înălțime atît de brusc, încît a fost pe punctul de a se scufunda în mare. Cînd, în sfîrșit, bombardierul a ajuns la bază, Stern a constatat că numai două aparate din 7 se întorseseră. Nici un contact radio nu a fost posibil cu celelalte 5, iar investigațiile ulterioare nu au dus la descoperirea nici unei rămășițe sau supraviețuitor. Deoarece a avut loc în timp de război, acest incident nu a atras în mod deosebit atenția.

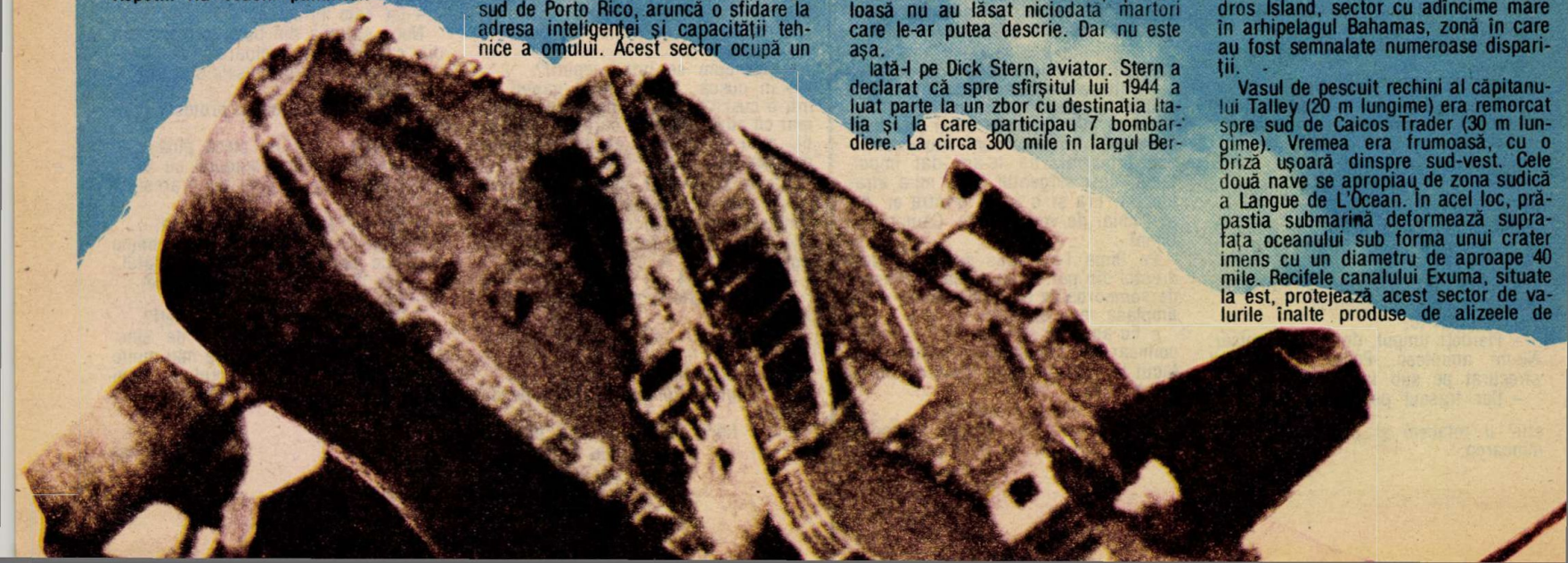
Cîteva ani mai tîrziu, Stern și soția sa se găseau la bordul unui Bristol Britannia pe ruta Bermude-Nassau. Deodată, avionul pică de bot, gustările servite pasagerilor zburară în tavan, iar aparatul fu violent zgîlțit. Timp de aproximativ un sfert de oră, el a fost supus la scuturături puternice, pierzînd și cîștigînd altitudine cu mișcări violente și bruste după care totul reveni la normal.

Dick Stern este probabil una dintre puținele persoane care, aflate în raza de acțiune a neașteptatei și amenințătoarei forțe ce bîntuie **Triunghiul**, a supraviețuit pentru a-și putea povesti aventura.

Fenomenul la care Dick Stern a fost martor ar putea fi manifestarea unei așa - numite „turbulențe pe timp senin”, care dacă este suficient de intensă și prelungită ar putea disloca anumite avioane, împrăștiindu-le imediat rămășițele deasupra mării.

Un alt erou al straniilor manifestări din Triunghi este Joe Talley, proprietarul vasului de pescuit Wild Goose. Aventura s-a consumat la est de Andros Island, sector cu adîncime mare în arhipelagul Bahamas, zonă în care au fost semnalate numeroase dispariții.

Vasul de pescuit rechin al căpitanului Talley (20 m lungime) era remorcat spre sud de Calicos Trader (30 m lungime). Vremea era frumoasă, cu o briză ușoară dinspre sud-vest. Cele două nave se apropiară de zona sudică a Langue de L'Océan. În acel loc, prăpastia submarină deformează suprafața oceanului sub forma unui crater imens cu un diametru de aproape 40 mile. Recifele canalului Exuma, situate la est, protejează acest sector de valurile înalte produse de alizeele de

sud-est. Se lăsase noaptea, iar căpitanul Talley dormea în cușeta din cabina vasului Wilde Goose. Deodată o masă enormă de apă se prăbuși asupra sa. Buimac, neînțelegând în primele clipe ce anume se petrece, apucă mașinal o vestă de salvare și, bijbiind prin întuneric, se chinui să ajungă la un hublou deschis. Zbătându-se cu disperare, realiză că vasul se află sub apă. Spre norocul său, mina întâlni un cablu și, trăgându-se cu putere, reuși să iasă la suprafață. În mijlocul valurilor agitate încercă să descopere remorcherul, dar spre neplăcuta lui surpriză văzu cum Caicos Trader se împărțea. După circa o jumătate de oră, Talley, la capătul puterilor, își auzi numele repercutat deasupra apei, urlat prin megafoanele lui Caicos Tra-

tenta pe mulți să considere că în Triunghiul Bermudezilor totul este clar: avioanele se dezintegrează datorită unor „turbulențe de timp senin” foarte violente și bruște, iar navele sunt „înghițite” pur și simplu de mare atunci când valuri gigantice îi tulbură pe neașteptate suprafața. În sprijinul acestor opinii vin și numeroasele păreri oficiale, dintre care se poate spune că semnificativă este declarația reprezentanților pazei de coastă a S.U.A. Iată ce se afirmă printre altele: „O multitudine de teorii ce încearcă să explice numeroasele dispariții au fost emise de la începutul semnalării lor. Cele mai credibile ipoteze par a fi cele care pun în cauză comportarea mediului ambiant și greșelile oamenilor implicați.

măr de vase ușoare brăzdează apele între coastele însoțite ale Floridei și Bahamas-ului. Prea adesea traversările sunt întreprinse pe ambarcații de dimensiuni insuficiente de către indivizi ce cunosc puțin regiunea și sint lipsiți de cunoștințele și calitățile indispensabile marinarilor.”

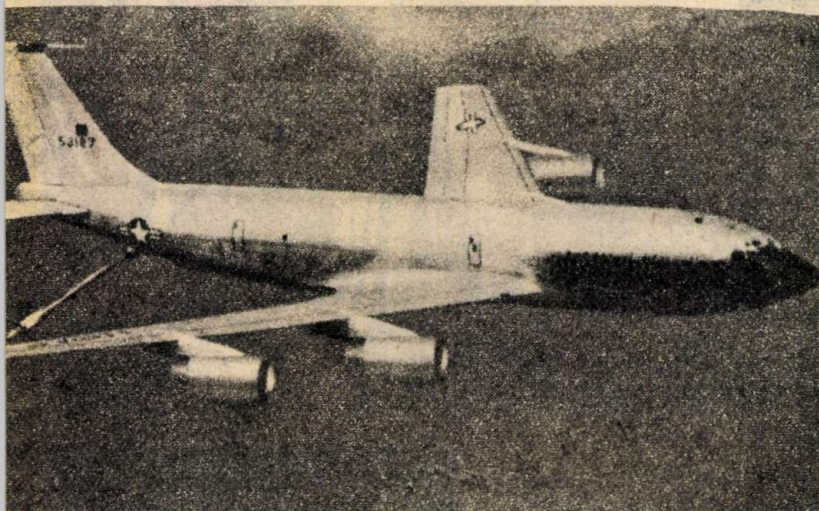
Această opinie, deși oficială și aparent bine argumentată, nu ține totuși seama (intenționat?) de următorul fapt: nu există nici o explicație valabilă care să arate pentru ce nu a fost găsit nimic după un atât de mare număr de catastrofe, contrar a ceea ce se petrece în alte regiuni ale lumii și nici cum este posibil ca numeroase avioane să se „volatilizeze” practic și subit în plin zbor. Dacă vase de mici dimensiuni pot fi înghițite de valuri gigantice și neașteptate, poate fi oare la fel de ușor acceptată o explicație similară și pentru aeronave zburând la mii de metri altitudine? Martori demni de încredere afirmă că au văzut aparatele de zbor pătrundând într-un nor fără să mai iasă vreodată, ca și cum ele s-ar fi dezintegrat sau ar fi fost aspirate în spațiu în plin zbor.

Absența unei explicații logice ușor acceptabile i-a determinat pe unii comentatori cu prea multă imaginație să emită ipoteze dintre cele mai curioase,

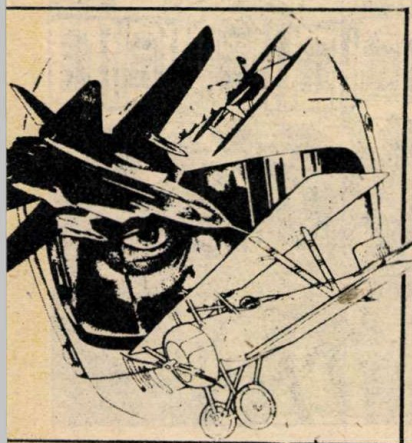
iar unele de-a dreptul fanteziste, de exemplu că Triunghiul este locul de manifestare al unui „slat” interdimensional și temporal sau de acțiune al... extraterestrilor sau că, aici, din cînd în cînd, intră în funcțiune sisteme energetice create cu mii de ani în urmă de civilizații (azi dispărute) posesoare a unor cunoștințe total diferite de ale noastre.

Lista speculațiilor pe această temă este mult mai lungă, iar pentru a o stopa și a satisface dorința firească de lămurire a misterului în ultimii ani au fost organizate în zona Bermudezilor mai multe expediții științifice naționale și internaționale. Însă în afara confirmării unor „ciudățenii” de mult cunoscute, cit și a anunțurilor privind descoperirea unor curenți submarini circulari de mari dimensiuni și deosebit de puternici, nici una din expediții nu a părut dispusă a face publice în întregime rezultatele cercetărilor întreprinse. Astfel Triunghiul Bermudezilor rămîne în continuare o zonă într-adevăr imaginară ca delimitare, dar care va stimula în cel mai înalt grad imaginația celor dornici să răscolească și să rezolve necunoscutele ce mai dăinuie pe Terra.

SORIN ȘTEFĂNESCU

KC 135 — Stratotanker — avion cisternă pentru realimentare în zbor, dispărut în zona Triunghiului Bermudezilor la 18 august 1963.

Majoritatea disparițiilor pot fi atribuite caracterului unic prezentat de această zonă. Mai întâi, „Triunghiul Bermudezilor” este unul din locurile de pe glob unde busola magnetică indică Nordul adevărat și nu — cum se întâmplă în mod normal — Nordul magnetic. Diferența dintre cele două direcții este cunoscută sub numele de „declinație”. Aceasta variază și poate atinge 20 grade în anumite locuri de pe glob. Neținînd cont de această declinație, un navigator riscă să devieze de la traseu și astfel să dea de necazuri.

Un sector asemănător există în largul coastei Japoniei și prezintă aceleași caracteristici magnetice ca și Triunghiul Bermudezilor.

Locul este, de asemenea, recunoscut pentru misterioasele dispariții.

Printre alți factori specifici locului, trebuie ținut cont de natura Golf Streamului. Acesta este extrem de rapid, turbulent și poate face să dispară repede orice urmă a unei catastrofe. Regimul meteo imprevizibil al zonei Atlantic-Caraibee este, de asemenea, important. Furtuni bruște, însoțite de fulgere și tunete, ca și trombe de apă se pot dovedi adesea fatale pentru nave și avioane. În sfîrșit, trebuie ținut cont și de topografia submarină care indică prezența unor zone cu fundul înalt înconjurînd insulele, dar și anumite fose abisale, cele mai abrupte din lume. Printre altele, interacțiunea puternicilor curenți acoperind numeroase recife, combinată cu natura fundului submarin, generează o mișcare constantă care favorizează formarea bruscă de fenomene ce pot să se dedească periculoase pentru navigație.

De asemenea, nu trebuie subestimat factorul eroare umană. Un mare nu-

Pentru a avea o imagine mai elocventă a amplitudinii și insolitului numeroaselor pierderi de nave și avioane semnalate în această zonă, iată mai jos prezentarea citorva date semnificative:

A. PRINCIPALELE DISPARIȚII DE AVIOANE:

● 5 decembrie 1945: bombardier PBM Martin; echipaj 13 oameni, misiune de salvare a patrului de 5 bombardiere TBM; 20 minute după decolare, pierderea contactului radio și dispariția aparatului;

● 29 ianuarie 1948: Star Tiger, cvadrimotor Tudor IV; contact radio pierdut la 380 mile nord-est de Bermuda; aparat dispărut cu 31 de persoane la bord;

● 28 decembrie 1948: DC-3 charter particular. Ruta: San Juan, Porto-Rico, Miami; 33 de pasageri plus echipajul;

● 17 ianuarie 1949: Star Ariel; avion din aceeași serie cu Star Tiger; ruta: Londra-Santiago de Chile via Bermuda și Jamaica; contact radio pierdut la 380 mile sud-est de Bermuda în drum spre Kingston;

● 2 februarie 1952: York Transport (brutic) dispărut în nordul Triunghiului în drum spre Jamaica; 33 de persoane la bord;

● 30 octombrie 1954: Super Constellation (Aeronavale S.U.A.) dispărut în nordul Triunghiului; 42 de oameni la bord;

● 28 august 1963: două cvadrimotoare noi KC-135, aparținînd bazei aeriene Homestead, Florida, plecate pentru alimentare în zbor deasupra Atlanticului; dispărute la 300 mile sud-est de Bermuda.

● 5 iunie 1965: C-119 Flying Boxcar; 10 persoane la bord; pierdut la sud-est de Bahamas.

● 11 ianuarie 1967: Chase YC-122, convertit în avion cargo; 4 persoane la bord; pierdut între Palm Beach și Grand Bahamas.

B. PRINCIPALELE DISPARIȚII DE NAVE SAU ECHIPAJE:

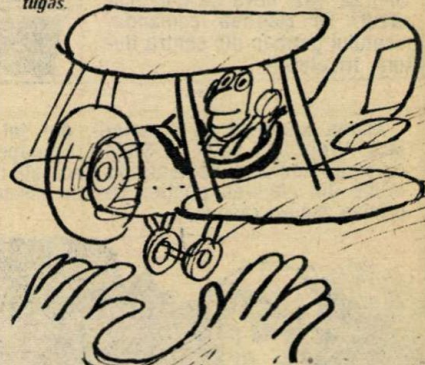
● 1840: nava franceză de mare tonaj Rosalie, găsită pe ruta spre Havana venind din Europa în zona Triunghiului. Toate velele strinse, încărcătura intactă, echipajul dispărut în totalitate.

● 4 martie 1918: nava de aprovizionare a marinei de război S.U.A. Cyclops, 150 m lungime; 19 000 tone deplasament; a părăsit Barbados la 4 martie cu destinația Norfolk cu 309 persoane la bord; nici un mesaj radio; nici o epavă.

● Februarie 1940: iahtul Gloria Colite din St. Vincent, Antilele britanice; regăsit abandonat; totul în deplină ordine; poziția 200 mile sud de Mobile, Alabama.

● 22 octombrie 1944: cargou cubanez Rubicon; regăsit de paza de coastă în apele Golf Streamului în largul Floridei; nimeni la bord, cu excepția unui câine.

● 2 februarie 1963: Marine Sulphur Queen; cargou de 130 m lungime; dispărut cu întregul echipaj fără să fi lansat vreun mesaj; nici un indiciu, nici o epavă; destinația Norfolk, Virginia, venind de la Beaumont, Texas; a fost văzut ultima oară aproape de Dry Tortugas.

Redactor șef: MIHAI NEGULESCU; Secretar responsabil de redacție: OVIDIU ZOTTA
Responsabil de număr: C. DIACONU

Prezentare artistică: POMPIU DUMITRESCU; Prezentare tehnică: LUCIA SICOMAS
Redacția Piața Științei nr. 1 București 33. Telefon: 17 60 10. ADMINISTRAȚIA: Editura „Știința”.
TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENT: prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Critorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM — departament export-import presă P.O.B. 136—137.
Telex: 11226 București.

Index 41633 12 pagini, 1,50 lei.

EXISTĂ O EXPLICAȚIE?

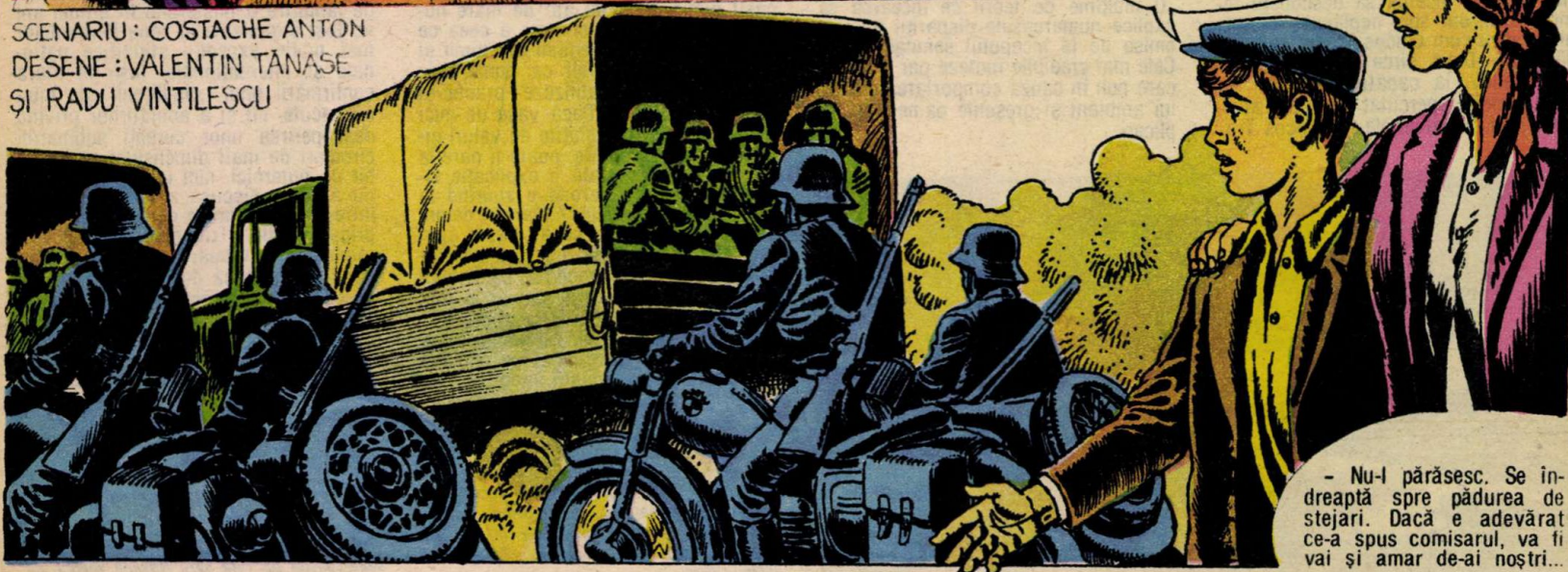
Cele două întâmplări prezentate, ca și altele asemănătoare lor, ar putea

SCENARIU : COSTACHE ANTON
DESENE : VALENTIN TĂNASE
ȘI RADU VINTILESCU

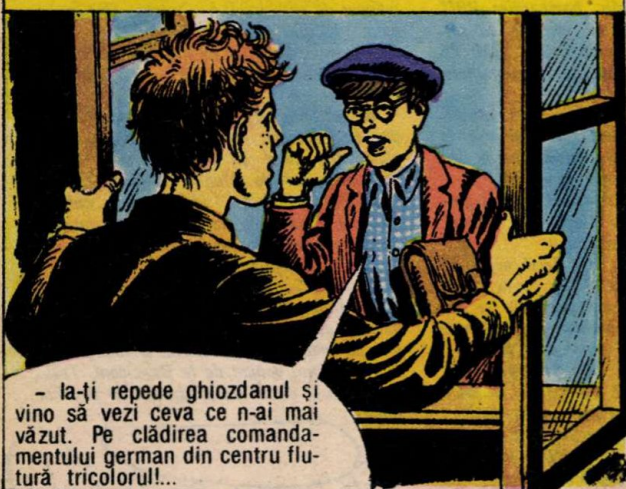
În timp ce ne întorceam acasă, am văzut un convoi de camioane și de motocicletele cu ataș. Se îndreptau spre marginea orașului. Am întrebat-o pe mama:

- Ce fac ăștia? Părăsesc orașul?

- Nu-l părăsesc. Se îndreaptă spre pădurea de stejari. Dacă e adevărat ce-a spus comisarul, va fi vai și amar de-ai noștri...

A doua zi, dis-de-dimineață, m-am trezit cu bătăi în geam. Era Smărândoaie. Mi-a spus:

- Ia-ți repede ghiozdanul și vino să vezi ceva ce n-ai mai văzut. Pe clădirea comandamentului german din centru flutură tricolorul!...

Am alergat cu Smărândoaie pînă în piața mare a orașului. Cîțiva polițiști încercau să-i împrăstie pe cei care se opriseră să privească. Pe clădirea comandamentului german flutura, într-adevăr, tricolorul.

- Lasă c-așa le trebuie. Prea se credeau la ei acasă...

Mama ajunsese ca o umbră, dar tot nu se lăsa. Vroia să-l vadă pe Ștefan. Aproape în fiecare săptămînă o însoțeam pe culoarele ca niște hrube din clădirea poliției. Dar de fiecare dată primea același răspuns:

- E în cercetări.

Și-ntr-o zi toate s-au schimbat. Comisarul cu epoleți argintii a primit-o pe mama imediat, a primit-o zimbitor, a pofțit-o să stea și, plimbîndu-se în jurul nostru, i-a spus:

- Băiatul dă semne de cumînțire... O să se cumînțească. Simbătă o să poți să-l vezi.

- Ce-i cu Ștefan?

- N-a fost cuminte, iar n-a fost cuminte. A vrut să fugă de sub escortă...

Nu mai spun ce a fost pînă sîmbătă. Comisarul cu epoleți argintii ne aștepta. Pe biroul lui am văzut din prima clipă șapca lui Ștefan. Șapca albastră cu carouri albe și haina de doc, și cămașa, și toate lucrurile pe care le avea prin buzunare: un creion, o fotografie de-a tatii, baltista, briceagul.

8

JOI, 24
BROUARIE
1983,
IUL XVII
Nr. 803)

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

În acest număr:

START ÎN ACȚIUNEA

„TOT ÎNAINTE “ (PAG. 6-7)

Mărtisoare pentru toți cutezătorii (PAG. 4-5)

PRINȚESA DIN ȘEGA (PAG. 8-9)

SĂRBĂTORIREA A 50 DE ANI DE LA EROICELE LUPTE REVOLUȚIONARE DIN 1933 ALE MUNCITORIMII ROMÂNE

Să deschidem istoria pentru a-i învăța vibrantele și mărețele lecții. S-o deschidem pentru a-i cunoaște eroii, pentru a le urma luminosul exemplu de iubire de țară, de dăruire patriotică, de spirit revoluționar.

Să deschidem istoria la o pagină de glorie.

1933. Lacrimi și singe curgeau pe obraji țării. Și speranțe. La București, Ploiești, Iași, Cluj, Timișoara, Craiova, Brașov și în alte locuri, luptele revoluționare cuprinseseră mase largi de oameni ai muncii, ceferiști, petroliști, metalurgiști. Oamenii sperau într-o altă viață, fără exploatare, fără violență. Sperau că ziua ce vine va fi mai bună. Și însuflețiți de aceste speranțe, uniți sub faldurile drapelului partidului comunist, luptau. Pentru demnitate. Pentru o societate dreaptă. Pentru libertate. Ridicându-se la luptă, muncitorimea dădea expresie hotărârii de neclintit de a bara calea fascismului, de a-și apăra drepturile fundamentale, de a salvarea independența patriei. Puternicele acțiuni revoluționare din anii 1930-1933, al căror inspirator și conducător încercat era Partidul Comunist Român, au culminat cu evenimentele din ianuarie-februarie 1933. De teamă, de spaimă, autoritățile au deschis focul. S-a tras în muncitori. La Grivița au murit oameni. Au fost arestați oameni. Și toate acestea se întâmplau în întunecatul an 1933. Fascismul se instaurase la putere în Germania. Peste Europa se așternuse tăcerea. Un ziar francez, evocând eroismul muncitorimii române, a scris că „evenimentele din România sint prima rază de lumină ce a sfîșiat întunericul căzut peste Europa în această noapte neagră a fascismului”.

...1933. Lacrimi și singe curgeau pe obraji țării. Eroismul muncitorimii, jertfele sale au îmbărbătat poporul. L-au îndemnat la luptă. Calea fascismului spre România trebuia barată cu orice preț. Acesta era cuvîntul partidului comunist. Acesta era cuvîntul rațiunii. S-a constituit Comitetul Național Antifascist, organizație care,

sub conducerea și îndrumarea partidului comunist, unea mase largi de oameni ai muncii, de la muncitori la intelectuali, în lupta diră împotriva pericolului fascist. Acel moment de acum o jumătate de veac a marcat afirmarea tovarășului Nicolae Ceaușescu în activitatea revoluționară. Ca reprezentant al tineretului din Capitală în cadrul Comitetului Național Antifascist, a pornit cu hotărîre la luptă, a rostit de fiecare dată răspicat, cu demnitate și luciditate, cuvîntul tinerilor revoluționari, înțelegînd să facă totul pentru victoria cauzei căreia i se dăruise. Un an mai tîrziu, la Craiova, unde se judeca procesul conducătorilor luptelor din 1933 ale muncitorimii române, este arestat de siguranță pentru că venise acolo să protesteze împotriva samavolniciei și să apere interesele muncitorilor. Înaltele sale calități revoluționare au făcut ca, în anii ce au urmat, în condițiile grele ale ilegalității, tovarășului Nicolae Ceaușescu să i se încredințeze mari răspunderi, avînd un rol important în organizarea luptei revoluționare.

...Februarie 1983. Au trecut 50 de ani de la eroicele lupte revoluționare din 1933 ale muncitorimii române. În prezența tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, președintele Republicii, a avut loc adunarea festivă menită să cinstească acest glorios moment al istoriei trăite a poporului nostru. Se aflau acolo, în Sala Palatului Republicii, ea însăși martoră a atîtor evenimente istorice, a atîtor momente fundamentale ale noii istorii a patriei, hotărîtoare pentru prezentul și viitorul națiunii noastre socialiste, vechi militanți ai mișcării muncitorești, participanți la eroicele lupte din 1933. Și se aflau reprezentanți ai oamenilor muncii din Capitală, ai tineretului, ai pionierilor. Primii purtau cu ei amintirea unei alte lumi apuse pentru totdeauna, care aparține acum numai trecutului, numai istoriei: o lume a durerii, a opririi. Cu toții, însă, trăiesc acum

într-o altă lume, a biruinței, a demnității, a dreptății.

Au venit, în Sala Palatului, să evoce momente atît de importante ale istoriei României. Sublinia, la adunarea festivă, secretarul general al partidului: „Acum, cînd cîntîm marile bătălii de clasă de acum 50 de ani, putem afirma, fără teama de a greși, că luptele din 1933 au constituit un moment hotărîtor pentru întreaga orientare și activitate a partidului nostru. Ele au reprezentat un moment decisiv pentru creșterea și întărirea forței politico-organizatorice, a influenței partidului în rîndul clasei muncitoare, al maselor populare, al întregului popor”.

Cu adîncă emoție, cu aleasă recunoștință, cei care au luat cuvîntul, membri de partid cu stagiu în ilegalitate, au evocat numeroase momente care pun în lumină marile calități de organizator și conducător politic, spiritul de profund patriotism revoluționar ale celui ce conduce azi destinele partidului și ale țării: tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Este în firea poporului nostru să-i omagieze pe marii conducători, să evoce marile momente ale istoriei patriei. Întreaga cuvîntare pe care secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a rostit-o la adunarea festivă consacrată cîntirii eroicelor lupte muncitorești din 1933 este străbătută de ideea însuflețitoare că din inima acestui popor eroic și-au luat comuniștii puterea, voința lor nestrămutată de a da naștere unei Români noi, socialiste. Că trăgîndu-și seva și vitalitatea din glorioasa istorie de milenii a patriei noastre, partidul comunist s-a identificat cu interesele vitale ale clasei muncitoare, ale poporului român.

În rîndurile acestui partid s-a călît, s-a format și s-a afirmat ca încercat revoluționar tovarășul Nicolae Ceaușescu, eminentul conducător politic care a gîndit România de azi și îi trasează cu clarviziune drumul spre viitorul comunist.

De numele secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, de activitatea sa neobosită revoluționară și patriotică se leagă, indisolubil, toate succesele obținute de organizația revoluționară de tineret, de Partidul Comunist Român, încă din anul 1933, în lupta pentru mobilizarea maselor largi muncitoare din țara noastră împotriva exploatării și asupririi, pentru drepturi și libertăți democratice, împotriva fascismului și pericolului de război.

Redăm, în continuare, momente deosebit de semnificative din această pilduitoare biografie revoluționară și patriotică.

Evenimentele revoluționare care au avut loc în anul 1939 confirmă din nou, pe deplin, această constatare. Și nu numai din punctul de vedere al capacității politice a tovarășului Nicolae Ceaușescu, al calităților sale organizatorice de excepție bine cunoscute și apreciate în epoca respectivă, dar și în privința simțului datoriei, a jertfei de sine pînă la sacrificiu. Într-adevăr, prezența atît de activă a tovarășului Nicolae Ceaușescu în organizarea și conducerea marilor manifestări de masă, antifasciste și patriotice de la 1 Mai 1939 confirmă pe deplin aceste calități. Ele au stîrnit furia autorităților burghezo-mosierești, care au pus în mișcare mașina de reprimare.

Motivele reale lipseau cu desăvîrșire, dar slujbașii Prefecturii de poliție din București nu erau la prima înscenare. L-au arestat, ca urmare, pe tovarășul Nicolae Ceaușescu, fără motiv, și l-au „cercetat” cu pumnul, cu patul de armă și cu vîna de bou. Speranțele le-au rămas însă din nou zadarnice. Crezul convingerilor politice, curajul și voința de fier caracteristice comunistului Nicolae Ceaușescu erau cu mult deasupra reprimării și a terorii dușmanului de clasă. Declarațiile fictive și mincinoase întocmite de autorități au rămas din nou nesemnate, adresele caselor conspirative ale partidului comunist din nou necunoscute, identitatea tovarășilor de luptă din nou nedeconspirată. „În timpul persecuțiilor” - se arăta într-o relatare memorialistică -, cu toate caznele sălbatice și torturile fizice la care a fost supus, tovarășul Nicolae Ceaușescu s-a purtat ca un erou demn al clasei muncitoare, ca un adevărat luptător comunist”.

Pus în libertate din lipsa probelor necesare acuzării, tînărul militant revoluționar comunist va fi supus însă ulterior unei prigoane politice sistematice și permanente.

„Nicolae Ceaușescu este un agitator comunist periculos”, decretaseră șefii direcției generale a siguranței. Ca urmare, alertată în

Tineretea unui Erou

rîndurile partidului comunist, experiența anchetelor, a anilor de luptă petrecuți între zidurile reci ale închisorii Doftana, lăta de cenică cele peste 18 luni de detenție în celulele subterane, umede și igrasioase ale Jilavei (1 august 1940 - 20 februarie 1942) nu vor reuși să-l demoralizeze, adăugînd, dimpotrivă, un plus acestei experiențe de viață revoluționară. Curajul tovarășului Nicolae Ceaușescu, maturitatea politică și capacitatea sa organizatorică au permis colectivului să reziste și să se salveze în împrejurări dintre cele mai dramatice. Din inițiativa tovarășului Nicolae Ceaușescu, a altor cadre de conducere ale partidului comunist, s-au pus baze trainice pentru activitatea organizației P.C.R. din închisoare, s-au lărgit contactele și legăturile conspirative cu mișcarea muncitorească din afară, s-a organizat învățămîntul de partid și de cultură generală.

Alături de alți militanți comuniști și antifasciști care cunoscuseră ororile Doftanei și ale altor închisori, tovarășul Nicolae Ceaușescu a adus, de asemenea, în cursul anilor 1942-1943, o contribuție însemnată la organizarea muncii de partid, la întărirea organizației de colectiv din închisoarea Caransebeș (unde a fost transferat de la Jilava), într-o perioadă în care comuniștii și antifasciștii intermițați aveau de suportat infometări, izolare celulară și bătăi, numeroase provocări ordonate de direcția generală a poliției și siguranței. Ca urmare a activității sale și a altor cadre de partid, organizația P.C.R. existentă în închisoarea din Caransebeș s-a subdivizat organizatoric după principiile Doftanei, ceea ce a mărit gradul de eficiență a activității sale. Contribuția tovarășului Nicolae Ceaușescu la organizarea și conducerea mișcării de rezistență antifascistă din închisoare, în toate compartimentele activității organizației de partid și de colectiv, a fost esențială. În întreaga sa activitate, comunistul Nicolae Ceaușescu s-a detașat ca „un tovarăș de valoare deosebită, cu o inteligență aparte, cu rapiditate în gîndire și acțiune - sublinia militantul comunist Andrei Iacobovici. A avea un fel de a fi care ușura munca împreună cu dînsul; avea un umor sănătos, care îți inspira încredere în viață. Prin întreaga comportare, prin exemplul său, îți încorda forțele pentru a lupta cu dînsul în mișcarea comunistă și revoluționară”.

La începutul lunii august 1943, tovarășului Nicolae Ceaușescu îi expira termenul de detenție. Nu i s-a redat însă libertatea. Războiul era în plină desfășurare, frontul hitlerist se prăbușea, minia populară creștea și guvernul de dictatură militară-fascistă nu voia să-l piardă din ochi. Tovarășul Nicolae Ceaușescu, alături de alți militanți comuniști și antifasciști, a fost internat în lagărul de concentrare de la Tg. Jiu.

O mare atenție a acordat organizația P.C.R. din lagărul de la Tg. Jiu problemelor legate de educația revoluționară a tineretului antifascist internat. Sub îndrumarea și conducerea membrilor de partid cu experiență revoluționară, în rîndul cărora se distingea militantul comunist Nicolae Ceaușescu, tinerii antifasciști din lagăr s-au încadrat în toate acțiunile întreprinse de colectivul luptătorilor patrioți, au luat parte la învățămîntul politic de partid, la rezolvarea altor sarcini legate de activitatea politică și culturală.

Personalitatea militanților revoluționari și patriot Nicolae Ceaușescu, poziția sa consecventă, activitatea multilaterală pe care a desfășurat-o în acei ani în cadrul colectivului de militanți comuniști și antifasciști din lagăr au fost și sînt unanim subliniate. „El mi-a fost legătura politică din partea conducerii de partid a lagărului - scria Andrei Neagu, un vechi militant al P.C.R. - și de cîte ori am lucrat cu dînsul am avut și mai multă încredere în forțele mele și am acționat cu toții fără cusur. Prin felul în care a condus legăturile noastre cu exteriorul, prin politica de ieșire din izolarea impusă de condițiile lagărului, noi am dejucat practic planurile de exterminare pe care le preconiza hitlerismul. Tovarășul Nicolae Ceaușescu ne îmbărbăta și ne insufla dorința de a învinge în pofida condițiilor umilitoare și inumane în care ne desfășuram munca. Trebuie să ieșim de aici sănătoși, ne spunea, trebuie să ne îngrijim în așa fel încît să nu rămînem în momentele decisive ale viitorului epuizați sau infirmi”.

În conducerea organizației de partid din lagăr, alături de alte cadre de bază ale partidului comunist, tovarășul Nicolae Ceaușescu a adus o contribuție însemnată la fixarea, în vara și toamna anului 1943, a obiectivelor de luptă politică și a liniei tactice adoptate de P.C.R. în vederea înlăturării revoluției de eliberare națională și socială, antifascistă și antiimperialistă din august 1944.

Dr. OLIMPIU MATICHESCU

acest fel, poliția capitalei s-a pus pe treabă. Agenți gradați și mai puțin gradați ai poliției bucureștene, trepăduși și informatori de tot felul se găseau neconținți pe urmele sale căutînd „dovezi”. Și iată că în vara anului 1939 aceste „dovezi” sînt strînse. Tovarășul Nicolae Ceaușescu este somat din nou, prin citație, să se prezinte la Prefectura poliției. Motivul declarat era și acum același: „agitatie comunistă”.

Hotărîrea organelor represive de a-l reancheta pe tovarășul Nicolae Ceaușescu survenea într-un moment în care primise spre rezolvare sarcini deosebit de importante pentru mersul acțiunii de refacere a U.T.C., așa cum erau cele privind reorganizarea comitetelor regionale și județene ale Uniunii Tineretului Comunist. Nu putea risca o confruntare directă cu autoritățile, deși era conștient că a nu se prezenta în fața organelor de anchetă însemna o îngreunare sensibilă a situației sale. A preferat să se retragă în adîncă ilegalitate, să dea curs înaltei datorii de militant pentru cauza clasei muncitoare, a poporului cărui îi aparținea, îndeplinind sarcinile încredințate de partid, propagînd cu aceeași dăruire de sine și abnegație revoluționară, în București, la Iași, ca și în numeroase alte localități din țară, linia politică a partidului comunist. Tribunalul Militar al Corpului

II Armată din București l-a condamnat însă în contumacie, prin sentința nr. 2 696 din 22 august 1939, la o pedeapsă grea: 3 ani de închisoare, 3 ani de interdicție, 20 000 de lei amendă și alți 5 000 de lei cheltuieli de judecată.

N-a putut fi aflat de către organele poliției și siguranței statului decît la 29 iulie 1940 într-o casă conspirativă a partidului, situată pe strada Bibescu Vodă nr. 19. Era astfel împiedicat să ducă mai departe pregătirile pentru desfășurarea unor importante acțiuni revoluționare ale tineretului comunist din București, care urmau să aibă loc cu prilejul zilei de 1 August, zi intrată în tradiția mișcării muncitorești din România ca zi de luptă împotriva războiului. Tînarul luptător revoluționar începea calvarul altor ani de închisoare, de pătîmire pentru idealul comunist de propășire a României pe căi de libertate și progres social. A făcut mai întîi carantina obligatorie a închisorii Văcărești, înainte de a fi încarcerat la Jilava, întrucît închisoarea Doftana cedase la cutremurul din 9-10 noiembrie 1940, prăbușindu-se peste sutele de deținuți politici comuniști și antifasciști.

În august 1940, cînd era intermițat la Jilava, tovarășul Nicolae Ceaușescu avea 22 de ani. Era foarte tînăr încă, dar avea avantajul de a beneficia de experiența bogată a muncii conspirative în

APLAUZE PENTRU FRUNTAȘII ÎN ÎNTRECEREA LA MUNCĂ PATRIOTICĂ PE ANUL 1982!

„Cutezătorii” îi felicită pe deținătorii trofeelor hărniciei pionierești, care, în cadrul întrecerii la muncă patriotică pe anul 1982, au cucerit primele locuri:

PREMII PENTRU REZULTATELE GLOBALE:

Locul I și Drapelul de Organizație fruntașă în activitatea de muncă patriotică - Consiliul municipal BUCUREȘTI al Organizației Pionierilor (585,1 p).

Locul II - Consiliul județean CLUJ al Organizației Pionierilor (256,46 p).

Locul III - Consiliul județean SIBIU al Organizației Pionierilor (246,84 p).

PENTRU REZULTATELE OBTINUTE PE OBIECTIVE:

Locul I - la colectarea materialelor refolosibile feroase și neferoase, Consiliul județean Dolj al Organizației Pionierilor (64,85 p).

Locul I - la colectarea materialelor refolosibile din hârtie, Consiliul municipal București al Organizației Pionierilor (103 p).

Locul I - la colectarea materialelor refolosibile textile, Consiliul județean Cluj al Organizației Pionierilor (131,59 p).

Locul I - la colectarea materialelor refolosibile din polietilenă - Consiliul județean Botoșani al Organizației Pionierilor (50,2 p).

Locul I - la colectarea materialelor refolosibile din plută, Consiliul municipal București al Organizației Pionierilor (82,3 p).

Locul I - la colectarea sticlelor, Consiliul municipal București al Organizației Pionierilor (34,7 p).

Locul I - la colectarea borcanelor, Consiliul județean Mureș al Organizației Pionierilor (21,62 p).

Locul I - la colectarea plantelor medicinale, Consiliul județean Buzău al Organizației Pionierilor (137,14 p).

Locul I - la colectarea fructelor de pădure, Consiliul municipal București al Organizației Pionierilor (169,3 p).

Tuturor organizațiilor județene premiate le-a fost acordată și Diploma de onoare a C.N.O.P.

Odată cu aplauzele noastre, le urăm, în continuare, tuturor pionierilor, succese și mai mari în întrecerea la muncă patriotică pe acest an.

Pionierii clasei a III-a D, de la Școala generală nr. 5, Vaslui, se numără printre cei mai harnici și sirguincioși din unitate. Felicitări tuturor!

Mărțișor

DE 1 MARTIE — ZIUA CARE SIMBOLIZEAZĂ ÎNCEPUTUL PRIMĂVERII — NE-AM GÎNDIT SĂ OFERIM, POTRIVIT TRADIȚIEI, MĂRȚIȘOARE TUTUROR CUTEZĂTORILOR PRIETENI AI REVISTEI. CELE DIN PAGINILE DE FAȚĂ SÎNT DEDICATE PIONIERILOR CARE, PRIN FAPELE LOR DE ZI CU ZI, PRIN COMPORTAREA LOR FRUMOASĂ, PRIN MUNCA LOR HARNICĂ, S-AU REMARCAT ÎN CADRUL ACTIVITĂȚILOR DIN DETAȘAMENTELE ȘI UNITĂȚILE LOR.

CRISTIANA...
„FLORIANA”!

Cristiana Gușanu învață în clasa a IV-a A, la Școala generală Nr. 4 din Tg. Mureș. „Mărțișorul” ei reprezintă o zină mică, împodobită cu o coroană de flori de tei, la urechișe poartă cercei chihlimbarii de ghindă, la gît o ghirlandă rubinie de măcieș și e îmbrăcată în rochiță lungă, multicoloră din petale de flori înmiresmate. De ce îi oferim un asemenea mărțișor? Cristiana a reușit dintre colegi să adune cele mai multe plante medicinale: 30 kg!

tre care 8 pentru locul I și celelalte pentru locurile II și III în întrecerile de schi.

PISCUL
„ZECE”!

Pe Coca Necșoi, din clasa a V-a, de la Școala generală Nr. 12 din Pitești, o felicităm, împreună cu comandamentul detașamentului din clasa ei, dăruindu-i un „mărțișor” care înfățișează o alpinistă cucerind cu perseverență piscul notelor maxime. Deci Coca a absolvit trimestrul I cu media generală 10!

UN SCHIOR
MĂRȚIȘOR

Levente Krika din clasa a VIII-a B, de la Școala generală Nr. 4 din Tg. Mureș, primește la rîndu-i, alături de Cristiana, ca „mărțișor” un „Făt-Frumos al zăpezilor”, adică un schior. De la vîrsta de opt ani, Levente a reușit „să adune” 21 de diplome, din-

DE LA
MĂRȚIȘOR '82
LA MĂRȚIȘOR '83

Diana Moldovan din clasa a VIII-a B, de la Liceul de filologie-istorie din municipiul Oradea, a obținut anul trecut Premiul I, în cadrul fazei județene a concursului pe obiecte de studiu, la limba și literatura română. Doi colegi de vîrste diferite,

Alina Popovici, colegă de clasă, și Orlando Boloș din clasa a VI-a C, mărturisesc despre Diana că s-a dovedit, totodată, o foarte bună comandantă de unitate și o foarte înimoasă colegă. Îi oferim ca „mărțișor” o coroană de lauri, ceea ce înseamnă: mult succes la concursurile pe materii din acest an și la trecerea pragului în treapta întâi de liceu.

GIULIA
MATEI

UN MĂRȚIȘOR.
DE 8 MARTIE!

PENTRU GIULIA MATEI, CLASA A IV-A, ȘCOALA GENERALĂ NR. 1, SEBEȘ, ALBA, autoare de schițe dramatice și talentată interpretă în cercul dramatic de la Casa pionierilor și șoimilor patriei:

...N-am să-i fac o epigramă
Ci-i voi da, cu flori ornate.
Două măști îngemănate!

PENTRU TOTI CUTEZĂTORII

Simona Ionescu și Alina Pîrflu, de la subredacția „Voci tinere” din municipiul Deva, îi dăruiesc tovarășei profesoare Viorica Rîșcuța, directoare a Școlii generale Nr. 4 - Deva, în chip de mărțișor, un buchet de flori îmbujorate, reprezentând izbinzile celor 1700 de pionieri din unitate la hărnicie și în spiritul gospodăresc

PIONIERILOR DIN ARAD ȘI DEVA, Gheorghe Blajovici și Lăcrimioara Szlanco, de la Școala generală nr. 18, Arad, și Alin Rusu, Dănuț Rusu și Balasz Gabriel, de la Școala generală nr. 4 din Deva, care au găsit importante sume de bani pierdute și le-au predat organelor de miliție:

Ca „zaraf” scot din tezaur
Cite-o inimă de aur
Să le fie mărțișor
Și simbol pe viitor!

DIANA
RĂDULESCU

DIANEI RĂDULESCU, comandanta detașamentului clasei a III-a B, de la Școala generală nr. 73 din București, fruntașă la muncă și învățătură:

Mărțișorul ideal
E-o albină de cristal,
Și-un buchet de ghiocci
Albi și puri ca anii ei!

CELOR DIN BLAJ, pionierii Florin Leah, Călin Dărămuș, Alina Oprean, Anca Dobrescu, Mirela Done, fruntași la învățătură și laureați la Festivalul național „Cîntarea României”:

Pentru că succesul lor
Țării-ntregi îi dă ocol,
Aș veni c-un mărțișor
Ș-un buchet imens de flori!

NAVOMODELIȘTILOR DIN ARAD, Florin Bena și Adela Păcurariu, care au obținut locuri de frunte la faza județeană, interjudețeană și republicană a concursurilor pionierești de navomodele:

De-aș veni la școala lor
Aș aduce zi-nsorită
Și le-aș da, ca mărțișor,
O timonă aurită!

PIONIERILOR DE LA ȘCOALA GENERALĂ NR. 2, DROBETA-TURNU SEVERIN, ȘI DE LA ȘCOALA GENERALĂ NR. 1, OȚELU ROȘU, CARAȘ-SEVERIN, care au obținut în primul trimestru al acestui an școlar însemnul „Banca de onoare”:

Iată-i! Stele zimbitoare
Într-o bancă de onoare!
Sînt și fete, și băieți...
Mărțișorul cuvenit
E un 10 aurit!

Epigrame de
GHEORGHE ZARAFU

ACESTA-I MĂRȚIȘORUL
CARE O BUCURĂ CEL
MAI MULT PE MĂICUȚA MEA!

PIONIERILOR DIN RĂZVAD, JUDEȚUL DÎMBOVIȚA, care au obținut frumoase rezultate în creșterea iepurilor:

Cunoscuții crescători
De la Gorgota-Răzvad,
Merită un braț de flori
Și un iepuraș de jad!

Odată cu sosirea primăverii, în întreaga țară va fi dat semnalul de început al tradiționalei acțiuni de educație patriotică a organizației noastre revoluționare - „**Tot înainte**”.

În acest an, acțiunea „Tot înainte” va fi dedicată aniversării a două mari evenimente cu adâncă rezonanță din istoria patriei: **8 Mai**, ziua făuririi Partidului Comunist Român, și **23 August**, aniversarea Revoluției de eliberare socială și națională antifascistă și antiimperialistă din România.

Desfășurată sub semnul generoaselor obiective ale educației patriotice, revoluționare, acțiunea mobilizează cea mai tinăra generație a țării - pionieri, școlari și șoimi ai patriei - la ample activități politico-educative, de muncă, învățură, de creație tehnico-științifică, cultural-artistice, sportive și de pregătire pentru apărarea patriei. Purtând în titlu în suși răspunsul la deviza pionierească, acțiunea „Tot înainte” constituie pentru toți pionierii un minunat prilej de exprimare prin fapte a iubirii de țară, a sentimentelor de profund atașament la politica partidului nostru, de fierbinte dragoste și recunoștință față de tovarășul **Nicolae Ceaușescu**, cel mai iubit prieten și îndrumător al tinerei generații, pentru minunatele condiții de muncă și învățură ce le sînt create copiilor.

Din momentul declanșării acțiunii, întreaga voastră activitate trebuie să fie deosebit de bogată. De aceea e bine să vă preocupați cu atenție de cunoașterea obiectivelor acțiunii, a modului de desfășurare, a pregătirilor în vederea luării startului. Avînd un caracter politico-educativ, activitățile pe care vi le propunem la elaborarea „ordinului de acțiune” trebuie să fie astfel organizate încît să creeze momente de intensă angajare revoluționară, patriotică a tuturor celor care participă la realizarea lor. Deci acțiuni concrete care să determine intensificarea întregii activități pionierești.

OBIECTIVE

Obiectivele acțiunii „Tot înainte” sînt reunite sub cele patru generice cunoscute:

I. „**Sîntem urmașii unui popor eroic**” — un bogat ciclu de acțiuni prin care reținem sentimentul mîndriei că sîntem fiii acestui pămînt, ai acestui popor viteaz, cu un trecut glorios și un prezent eroic, al cărui arhitect este Partidul Comunist Român în frunte cu secretarul său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Să ne îm-

bogătim, așadar, orizontul cunoașterii prin propriile noastre căutări, prin descoperirea unor fapte mărețe.

Direcțiile concrete spre care trebuie să vă îndreptați atenția sînt:

a) evocarea principalelor momente din trecutul glorios de muncă și luptă al poporului român, a tradițiilor revoluționare de luptă ale clasei muncitoare sub conducerea partidului comunist, pentru libertate socială și națională, pentru pace și progres;

b) cunoașterea, înțelegerea și însușirea politicii interne și externe a partidului și statului nostru, a înaltelor valori morale ale societății noastre, patriotismul, spiritul revoluționar, umanismul socialist, dăruirea și abnegația în muncă, principiile eticii și echității socialiste, aspirațiile de pace și

colaborare ale poporului nostru.

Asupra cunoașterii vieții și activității revoluționare a tovarășului Nicolae Ceaușescu, a documentelor Plenarei C.C. al P.C.R. din 1-2 iunie 1982, a documentelor Conferinței Naționale a partidului trebuie să vă concentrați atenția cu deosebire.

c) cunoașterea marilor realizări dobîndite în construcția socialismului în țara noastră, îndeosebi după Congresul al XII-lea al partidului, a perspectivelor de dezvoltare a României, stabilite de documentele Congresului al XII-lea al P.C.R. și de Conferința Națională a partidului.

Prin vizite și excursii organizate în localitățile voastre, în județ, în țară, puteți trăi pasionante lecții de istorie contemporană. Ele pot fi urmate de dezbateri și întîlniri cu delegați la Conferința Națională a partidului, cu activiști de partid și de stat.

II. „**Pionieri, în anii de lumină**”

Sub acest generic se înscriu acțiunile voastre menite să dea viață unor angajamente concrete privind obținerea unor rezultate deosebite la în-

TOT ÎNAINTE

vățatură, în pregătirea politico-ideologică, în creația tehnico-științifică, în activitățile cultural-artistice, sportiv-turistice și de pregătire pentru apărarea patriei. Pe scurt, sub acest generic veți înscrie notele voastre foarte bune, performanțele tehnice, artistice și sportive, victoriile voastre pio-

nieresti prin care răspundeți grijii părintești cu care sînteți înconjuțați de către partid, de către întreaga societate.

III. „**Ștafeta generațiilor**” — o generoasă ștafetă prin care vă puteți manifesta hărnicia, spiritul gospodăresc, dorința de a contribui, după puterile voastre, la sporirea avuției naționale, a frumuseții localității natale, a țării. Prin munca

START 1983 ÎN AMPLA ACȚIUNE DE EDUCAȚIE PATRIOTICĂ

voastră să participați, adică, la realizarea unor obiective concrete pe care să le lăsați „moștenire” pentru viitor: sate de vacanță, plantații, amenajări de trasee turistice, parcuri și baze sportive, executarea de picturi murale pentru înfrumusețarea unor școli, spitale sau grădinițe. Deci, din nou, faptele au cuvântul!

IV „Cinstim patria, partidul și poporul”

Aici se înmănușează ample spectacole realizate de voi

la nivelul unităților, în cadrul Festivalului național „Cântarea României”. Mobilizându-i alături de voi și pe prietenii voștri mai mici, soimii patriei, veți da o nouă dovadă a frumosei voastre colaborări. Acest generic reunește și succesele voastre în domeniul creației artistice – literatură și artă plastică.

Cunoscând obiectivele acestei noi ediții a acțiunii „Tot înainte”, concentrați-vă atenția mai întâi asupra elaborării „ordinului de acțiune”. Este

documentul pe baza căruia vă veți desfășura activitatea pe tot parcursul acțiunii. El va fi stabilit în urma unei largi consultări a pionierilor și a factorilor cu care colaborați, înainte de declanșarea acțiunii, cuprinzând sarcini concrete ce urmează a fi îndeplinite de detașamentele și unitățile de pionieri. Veți avea în vedere ca aceste sarcini să fie stabilite în mod diferențiat, potrivit specificului de vîrstă (ciclul primar, ciclul gimnazial).

DESFĂȘURARE

Acțiunea „Tot înainte” se desfășoară în trei etape: **etapa de masă, etapa pe localitate și etapa județeană.**

1. Etapa de masă

Se va declanșa simultan în toată țara, la 6 martie, printr-un comunicat radio, urmat de cîntecul „Tot înainte”. Ea debutează printr-o adunare festivă a unității, cu ceremonial pionieresc și cu participarea tuturor detașamentelor. În cadrul adunării, fiecare detașament își va prezenta sarcinile asumate prin „ordinul de acțiune”, elaborat pentru etapa de masă. „Ordinele de acțiune” ale detașamentelor vor fi afișate apoi în fiecare clasă și, lunar, comandamentele unităților vor analiza modul de desfășurare a acțiunilor.

Finalizarea etapei de masă va avea loc la 8 Mai, printr-o adunare de unitate în cadrul căreia fiecare detașament va raporta asupra modului în care au fost îndeplinite obiectivele din „ordinul de acțiune”. În continuare vor fi organizate întreceri între detașamente, prin participarea la concursuri pe teme de istorie a patriei și partidului, a realizărilor socialismului, a perspectivelor de dezvoltare a țării noastre, concursuri tehnico-aplicative, de îndemînare și perspicacitate, orientare turistică pe un traseu cu probe sportive și de p.t.a.p., spectacole ale formațiilor artistice ale detașamentelor dedicate zilei de 8 Mai. Cu acest prilej va fi stabilit echipajul de 10 pionieri care va reprezenta unitatea la etapa pe localitate a acțiunii.

2. Etapa pe localitate se va desfășura în perioada mai-iunie, cu participarea tuturor unităților de pionieri din localitate. „Ordinul de acțiune” pentru această etapă va cuprinde angajamente și obiective concrete, la realizarea cărora vor participa unitățile pionierești de pe raza localității. Etapa pe localitate se va finaliza în „Săptămîna pionieriei”, din luna iunie, printr-o

adunare a activelor pionierești în cadrul căreia se va raporta asupra modului de îndeplinire a obiectivelor propuse. Apoi echipajele reprezentative ale unităților vor participa la concursuri care vor consta în următoarele probe: proba de cultură generală, constînd în 5 întrebări privitoare la istoria patriei și partidului, la realizările socialismului din patria noastră; proba sportivă și de îndemînare, constînd într-un traseu aplicativ, pe parcursul căruia pionierii vor folosi busola, harta, vor rezolva probleme de istețime, perspicacitate, îndemînare. Pe baza rezultatelor concursului și ale celor obținute pe parcursul desfășurării etapei de masă și pe localitate a acțiunii, va fi desemnată unitatea fruntașă.

3. Etapa județeană se va desfășura în cadrul unei tabere de 10 zile, în cursul lunii august. Aici vor participa 15-20 de echipaje ale unităților cîștigătoare la etapa pe localitate. Bogatele activități politico-educative și cultural-artistice dedicate zilei de 23 August, acțiunile sportiv-turistice, de creație tehnico-științifică vor constitui, pentru toți pionierii prezenți în tabără, un nou prilej de îmbogățire a cunoștințelor, de obținere a unor frumoase performanțe. Participanții la tabără vor realiza un **album ilustrativ**, în care vor fi consemnate realizările obținute de unitățile județului în cadrul etapelor acțiunii, precum și activitățile realizate în tabăra județeană. La încheierea etapei județene, aceste albume vor fi înmîinate organelor locale de partid.

Dragi pionieri și școlari!

Ampla acțiune de educație patriotică „Tot înainte” este o generoasă competiție a faptelor, pe parcursul căreia vă manifestați cu toții spiritul patriotic, de hărnicie, de creativitate. Fiecare dintre voi trebuie să contribuie cu toată pricepera atît la întocmirea „ordinelor de acțiune” cît și la realizarea obiectivelor propuse. Pe toată perioada desfășurării acțiunii, acordați o atenție deosebită propagandei vizuale din unitatea voastră, prin care să se reflecte neîntreșcut mersul acțiunii, împlinirile, bucuriile voastre. Redacția va fi alături de voi pe întregul parcurs al desfășurării. Trimiteți deci reportaje, fotografii, însemnări care să reflecte succesele voastre.

Drum bun, dragi cutezători, pe itinerarele acțiunii „Tot înainte”!

cește în ochi. „O pot recunoaște foarte ușor. E pătată cu cerneală și are tot felul de desene făcute cu creionul...” Apoi se uită temător la profesor. Dialogul privirilor continuă. Dascălul se uită la el cu dezaprobare: „Mircea, când ai de gând să te faci băiat vrednic?” Împrăștiatul nostru face fețe-fețe și-și zice în sinea lui pierdut: „Degeaba! Nu-mi găsesc caietul și pace! Deși ar trebui să-l ochesc...E ca un pachet plin de bărcuțe și coifuri de hirtie, iar pe ultimele pagini are desene

ÎMI OFER UN MĂRTISOR
DACĂ-MI SUFLI ÎN MIE
AZI LA BOTANICĂ.

...Cling! Cling! Cling!
Școala strălucește ca o floare în bătaia soarelui. Cu veselie școlari mai mari și școlărei mai mărunți se adună în perechi și se așază în bănci...Dar aspectul clasei este știrbit de absența lui Mircea. Toți ridică din umeri. Ceasul ticăie repede, amenințător...Și deodată apare „Făt-Frumosul” nostru, alergând cu ghiozdanul așezat de-a curmezișul, cu fularul aruncat în jurul gâtului, cu o scamă de cerneală pe vârful nasului. Se stîrnesc chiote. Vinzoleala din bănci încetează când în clasă intră tovarășul profesor. Mircea, gîfîind, abia mai prididește să spună un ostenit „Bună ziua”, după care deranjează liniștea orei, căutînd zadarnic să-și scoată din ghiozdan cărțile și caietele.

Dintre copii, reporterul aruncă spre Mircea o privire pe furiș și se întreabă intrigat: „Ce-o fi în capul lui, acum?” Băiatul este încruntat și agitat. E gata să exclaim: „Uf! Afurisita de carte de matematică!... Oare unde s-o fi pitulat? A, iat-o!” Și o fărîmă de bucurie îi strălu-

EFFECTUL Sem

cu ambarcații sportive!” Dar șirul gândurilor se rupe iarăși. Profesorul îl poartă pe la tablă. Mircea scormonește speriat cu privirea printre colegi...Pe cine caută? Pe Ionel. Copiii îl știu pe Ionel...cel care îl „ajută” pe Mircea să copieze cînd nu-și pregătește temeinic lecția. Astăzi însă e o zi cu ghinion: Ionel lipsește. Mircea îl fulgeră furios cu privirea pe Gelu, colegul de bancă al celui care lipsește. „Crezi că nu te știu cine-mi ești? Din cauza ta lipsește Ionel. Din cauza ta o să iau acum un patru!”

— Aștept răspunsul, se aude glasul neîndurător al profesorului.

— Nu știu, nu știu ce-i cu mine, tovarășe profesor, spune Mircea tremurînd. Nu mă simt bine și vă rog să mă înțelegeți...

Profesorul clatină din cap: „Eu te-aș ierta, îi zice muștrător, dar n-o să mă ierți tu mai tîrziu. N-ai învățat, Mircea, iată adevărul!”

Băiatul își pleacă ochii în pămînt, rușinat...

Cling! Cling! Cling!...

...Din nou la școală! Din nou în clasă și în bancă...Însă, atenție, lucrurile nu se

mai petrec la fel. Mircea este la locul lui, iar cărțile și caietele sînt așezate în ordine, curate, fără pete și mîzgălituri. Ce s-a întimplat oare? Intră profesorul în clasă. În aer plutește o liniște deasă. Toate privirile se întorc către Mircea, care stă cuminte în bancă. Vechea inerție s-a năruit. Un frumos zece scripește în carnetul lui de elev. Mircea scripește și el de bucurie...În recreație, colegii îl privesc cu considerație: „Bravo, Mircea, ești cineva...” Ce se întimplase? Zile întregi colegii „au luptat” cu „Împrăștiatul” lor pe meterezele imbatabilei opinii pionierești

...Tiptil, printre ei se strecoară reporterul. Poate vă întrebați cine este...Reporterul este elev, la fel ca voi și ca Mircea... Și în grabă el scrie o istorie cu un elev dezordonat și leneș, dar care ajutat de colegi se îndreaptă și...Cling! Cling! Cling! De fapt, povestea noastră nu s-a terminat. Poate de-abia acum a început de-adevărata. Mircea ne zîmbește încrezător. Va fi o poveste frumoasă...

Cristina Brescan,
Subredacția „Cutezători” — Bacău

ROMAN FOILETON

9

Francisc Munteanu

PRINȚESA din SEGA

4

Doamna Conrad, grasă și lăbărțată, o împină pe Prințesă agresivă:

— Am spus că fără bani nu vă mai dau nimic!

— Nici o informație? întrebă Andreea obraznică.

— Cum adică informație? se miră proprietara băcăniei.

— Aș vrea să-mi spuneți cînd aș putea să stau de vorbă cu domnul Vasiliu?

— Dar ce treabă ai tu cu domnul Vasiliu? deveni curioasă, doamna Conrad.

— Eu nu am nimic. M-a trimis tata să vă întreb cînd îl găsește acasă.

— Dar de ce are nevoie taică-tu de un avocat?

— Nu știu.

— Să se ducă acum. Prin intrarea din spate.

Prințesa urcă scările pînă la etajul II și sună în deschizătura ușii apărui chiar avocatul. Era îmbrăcat într-un halat gros din molton și, deși era o zi călduroasă de vară, purta un fular la gît.

— Ce e, domnișoară?

Pînă atunci nimeni nu-i spusese așa: rămase o clipă descumpănită.

— Aș avea o rugăminte, domnule Vasiliu.

— Spune.

— Rugăminta mea e mai lungă. E vorba de Bejan.

Rostirea acestui nume avu efect: avocatul deschise repede ușa și-i făcu semn să intre. Prințesa pași într-un vestibul și de acolo într-o cameră imensă, căptușită cu rafturi cu cărți. Altfel de multe cărți nu văzuse nicio dată la un loc: poate numai la librăria

ROMAN FOILETON

10

AUTOPORETRET

Clopoțelul a sunat și eram grozav de bucuros că ziua de școală s-a terminat. Am strâns repede cărțile, caietele (de fapt, caietele nu știu de ce le-am mai luat, că tot nu-mi scrisesem temele) și am zbughit-o spre ușă. Cum mă grăbeam foarte tare, mi-am călcat pe picioare colegii, am înghiontit fetele, am uitat să spun „Bună ziua” tovarășului profesor de serviciu și am ieșit, în fine, în curtea școlii strigând în gura mare la coechipierii mei de fotbal: „Cum, încă n-ați reușit să faceți rost de o minge?” Azi era, de fapt, rîndul lui Văduva, dar dumnealui se „scuzase” că a uitat-o acasă. I-am tras o muștrulială strâșnică: „Cum ai uitat-o? Păi ce, mingea e carte sau caiet ca s-o uiți acasă?! Acum o să jucăm fotbal cu ghiozdanul tău, fiindcă al meu are un fier înăuntrul!” Dar ca să-și salveze bunătatea de ghiozdan, Văduva se făcuse nevăzut. Am pornit-o, așadar, singur pe stradă, croind-mi cale cu cițiva ghionți printre prichindeii care jucau șotronul pe trotuar. Dar uite că apără o mașină și,

pe loc, îmi veni o idee șugubeată... Ghiozdanul „cu fier” cu tot lovi din plin autoturismul. O frînă bruscă... Șoferul dădu cu ochii de mine și ghici că eu sint făptașul. Cum am scăpat eu din această întâmplare? „Distracția” i-a costat ceva bani pe părinți, pe mine nota scăzută la purtare și o muștrulială zdrăvăună în adunarea fulger de detașament. Adunare în care s-a hotărît să-mi dedic acest foileton autocritic, afișat și la „Semaforul” școlii. Am vrut să-mi semnez articolul cu un pseudonim, dar colegii au protestat. Așa încît semnez cu numele meu adevărat, dar și cu angajamentul că mă voi strădui să nu mai apar niciodată la vreuna dintre rubricile critice ale „Semaforului”. (Adrian Chiriță, clasa a VI-a A, Școala generală nr. 1, Costești-Argeș)

Cascador fără glorie

Permiteți-ne să schițăm în cîteva cuvinte portretul eroului nostru. Ovidiu Grecu e un băiat voinic, cu alură foarte sportivă, plin de spirit, iar dacă ar fi să vorbim și despre cum învață, am zice „binișor”; cu mai multă strădanie ar putea învăța chiar bine. Spuneam că e un băiat plin de spirit. Glumele sale sînt gustate mai ales în tim-

pul orelor, cînd unii colegi simt nevoia să se mai „destindă după efortul de atenție prelungit”. Din păcate nu acolo și nu atunci trebuie să aibă loc o asemenea „terapie”, fiindcă efectul se dovedește dăunător: prin golurile din maculator, dar și prin cele din memorie! Ovidiu mai are și o mare aplecare spre ironie, mai cu seamă la adresa fetelor. Ele însă nu știu să aprecieze nici spiritul său critic foarte dezvoltat, nici „metaforele” din limbajul sau foarte „pitoresc”. Motivul pentru care Ovidiu era cît pe aci să devină cascador? Războiul declanșat de fete într-o recreație împotriva lui. După ce îl asaltară cu sumedenie de reproșuri la adresa comportării lui necavalerești față de ele, reușiră să-i smulgă și angajamentul că nu va mai deranja colegii și profesorii în timpul orelor. Sigur, timp de cinci minute Ovidiu rezistase ca un erou singur pe „cîmpul de luptă”, dar, în cele din urmă, fusese nevoit să capituleze fără drept de apel. „Epuizat”, Ovidiu căută să se retragă din front, însă, în loc să se îndrepte spre ușă, nimeri spre fereastra deschisă. Dintr-un salt urcă pe pervazul ferestrei și... Irina Joița îl prinse de picior exact în momentul cînd simula un spectaculos act de cascadorie. Acesta fu ultimul său act de bravură dinaintea capitulării definitive. Un act periculos însă, căci ar fi putut să-și piardă echilibrul și să cadă dincolo de pervaz...

...Liliana Nicolae dintr-o opta C se mirase foarte auzind că vecinul ei de

bloc, Ovidiu Grecu, se făcuse băiat cu-minte. Pur și simplu nu-i venea să creadă, pentru că nu același lucru se poate spune și despre comportarea lui acasă. Ea însăși fusese martoră cînd o întreagă armată de prichindei veniseră să depună jalbă la locatarii blocului împotriva lui Ovidiu zis „Bătăușul”. Drept să spunem, și nouă ne dă foarte serios de gîndit această „cameleonică” purtare. Înseamnă oare că la școală se prefacă, pentru a scăpa de dojana colegilor, de observațiile profesorilor? Răspunsul îl așteptăm de la colegii lui Ovidiu, din clasa a VIII-a F, Școala generală nr. 29 Craiova.

ILEANA PIȚA

Conștienți de faptul că trebuie să ne îndeplinim exemplar îndatoririle de școlari, că în orice împrejurare trebuie să dovedim o comportare frumoasă, demnă, pionierască, e necesar să acționăm cu hotărîre împotriva oricăror manifestări care pot umbră prestigiul colectivului. „Semafoarele” — aceste permanente tribune ale opiniei pionierești — trebuie să intervină operativ și eficient pentru remedierea sau prevenirea oricăror abateri de la disciplina școlară și pionierască. Așteptăm corespondențele voastre prin care să ne relațiați cum ați acționat în astfel de situații.

ROMAN FOILETON

11

lui Pleșeanu din centrul orașului.

- Ce e cu Bejan? întrebă avocatul.
- A fost arestat.
- Asta ai vrut să-mi comunici?
- Nu. Aș vrea să stau de vorbă cu el.

- Tu cine ești?
- Eu sint fetița căruia domnul Bejan i-a dat un pachet înainte de a fi fost arestat.

Avocatul își scoase fularul și începu să se plimbe prin încăpere.

- Unde e pachetul?
- L-am ascuns.
- Și ce este în pachet?
- Nu știu.
- Da, am înțeles: nu vrei să-mi spui. Foarte bine. Nici nu mă interesează. Și ce vrei să vorbești cu Bejan?
- Să-mi spună ce să fac cu pachetul.

- Nu poți să stai de vorbă cu el decît după proces.
- Asta poate să dureze un an.
- Nu din vina mea, se dezvinovăți avocatul.
- Știu. Dar dumneavoastră îl vedeți zilnic. Întrebați-l dumneavoastră.

- Ești foarte naivă, domnișoară. Eu pot să te mint.
- Dumneavoastră n-o să mă mințiți.
- De ce crezi asta?
- Pentru că sinteți un om bun și i-ați mai apărut pe domnul Bejan.
- De unde știi tu toate astea?
- Nu pot să vă spun.
- Bravo, fetițo! ai o minte ageră. Am să vorbesc cu el. Treci miine spre seară pe aici.

SEARA, tatăl Prințesei se întoarse înnegurat de la Depou. Se așeză la masă fără să se spele și privi furiș din fața lui fără să clipească.

- Iar s-a întâmplat ceva la voi, spuse mama într-o doară, neavînd cu-

raju să-l întrebe direct.

- Da, mormăi el.
- Prințesa așteaptă ca să continue, să afle ce s-a întâmplat la Depou, dar tata rămase mut, privind cu încăpăținare făruriș din fața lui.

- Hai, spune odată, îl îndemnă mama.

Tata răspunse cu întîrziere:

- Niciodată n-a vrut să urce pe locomotivă.

- Cum adică n-a vrut să urce? E fochistul tău!

- A spus că nu vrea să lucreze cu mine.

- Și nu l-ai întrebat de ce?

- Ba da. Din cauza lui Bejan.

- Ce legătură are Bejan cu toată povestea asta?

- Nu știu. N-a vrut să lucreze cu mine nici fochistul de rezervă. Pînă la urmă comandantul german al Depoului mi-a dat un soldat neamț pe locomotivă.

În clipa aceea descoperi că Andreea trage cu urechea:

- Tu ce stai și ascuți? Du-te și culcă-te!

PRINȚESA se zvîrcoli toată noaptea în așternuturi: nu găsi nici o legătură între Bejan și cele petrecute la Depou. Știa doar că taică-său era iubit la serviciu, oamenii îl respectau, nu o dată auzise vorbindu-se frumos despre el. De ce o fi refuzat nea Nicoară să lucreze cu el? Și de ce s-a invocat numele lui Bejan? Adormi abia spre dimineață și dacă n-ar fi trezit-o mai-că-sa ar fi întîrziat la școală.

NU FUSESE liniștită nici la școală: încă în timpul primei ore apără în clasă directorul, însoțit de un polițist gras, pe care îl văzuse și la barieră. Li era teamă că a vorbit avocatul.

- Dragi elevi, începu directorul și

ROMAN FOILETON

12

după voce toți își dădură seama că era vorba despre ceva foarte grav. Domnul comisar șef al orașului l-a însărcinat pe domnul sergent Dima să găsească pe copiii care în seara zilei de miercuri au furat cărbuni la Gara Triaj. După cum mi-a spus dumnealui a fost și o fată cu ei. Vreau ca vinovății să se prezinte singuri.

Nu se prezentă nimeni.

Directorul își roti privirile prin clasă. Spre mirarea Prințesei, Drîșcă își ridică mina.

- Uite că s-a prezentat, răsuflă ușurat directorul.

- Tu ai fost, mă? întrebă polițistul.

- Eu n-am fost, dar știu cine a furat cărbuni în Gara Triaj.

- Și asta e ceva, mormăi polițistul multumit și scoase din buzunar un carnetel ponosit. Spune, băiețș.

- Nu îi știu numele, domnule polițist. Dar știu că a fost prins asupra faptului și a fost arestat încă miercuri seara.

- De unde știi tu toate astea? Înseamnă că ai fost acolo!

- Nu. Am aflat azi-dimineață cînd am venit la școală. Cînd vin la școală, trec prin Gara Triaj. Mi-a spus cantonierul. De ce să fi fost arestat cineva în Gara Triaj dacă n-a furat ceva?

- Stai jos, prostănacule! strigă directorul spre el. Să se prezinte cei care știu despre cei care au furat cărbuni.

Se făcu din nou tăcere. Nemulțumit, directorul se întoarse spre polițist:

- Poate știu cei din clasele mai mari.

NERĂBDĂTOARE, Prințesa îl pîndi pe avocat pe stradă. Acesta se întorcea ca de obicei cu birja. Prințesa alergă după el.

Cînd intră în biroul avocatului, Prințesei îi ardeau obrazii de emoție. Avo-

catul o pofti să se așeze pe un scaun, dar Prințesa refuză.

- E bine că ai avut curajul să vii la mine, începu avocatul. Bejan chiar m-a rugat să fac investigații printre copii să-și recupereze pachetul. Ai memorie?

- Am, domnule avocat.
- Dacă îți spun un nume îl uiți?

- Nu-l uit, domnule avocat.
- Matei Basarab.

- Domnul Țării Românești, 1632-1654.

- Matei Basarab e o stradă. Dar e bine să știi anul urcării pe tron. '32. Strada Matei Basarab 32. Locuiește acolo un tapîter. Îl cheamă Barta. Te duci la el și-i spui că te-a trimis regele Decebal.

- O să creadă că sint ne bună.
- N-o să creadă. El o să-ți spună ce trebuie să faci cu pachetul. Ți-e clar?

- Da, domnule avocat.

(Va urma)

Migrația păsărilor

Se întorc păsările! Când le auzim din nou cîntecele și le privim săgetînd văzduhul, e semn că primăvara a intrat în drepturile ei. Această reîntîlnire ne trezește un sentiment de bucurie asemănător cu acela al revederii cu niște vechi prieteni. Nu exagerăm cu nimic cînd vorbim de „reîntîlnire” deoarece s-a dovedit că, primăvara, păsările se întorc exact în locurile unde s-au născut. Pentru a ajunge acasă, ele traversează grăbite munți, deșerturi și oceane, parcurgînd distanțe de mii de kilometri. Unele specii fac chiar înconjurul lumii.

Uimitoarea capacitate a păsărilor de a se orienta pe distanțe uriașe a impresionat de mult pe oameni. Pe la începutul secolului al XIII-lea, un pasionat observator al zburătoarelor din Germania arăta: „Cînd vara se apropie de sfîrșit, păsările își părăsesc meleagurile natale, presimțînd parcă începutul vremii reci...”

Aceste cuvinte au rămas, pînă în plin secol al XIX-lea, singurele afirmații de natură să reziste unui punct de vedere științific referitor la un fenomen

care oferă și astăzi multe enigme.

Care sînt cauzele ce le determină să pornească în marile călătorii? Care sînt rutele pe care se îndreaptă păsările migratoare și încotro migrează? Cum reușesc să regăsească drumul spre regiunile de iernare și apoi să găsească unde și-au lăsat cuiburile și cine le indică timpul de plecare?

Cercetările moderne aduc o contribuție valoroasă la elucidarea acestor probleme legate de migrația păsărilor. Fiecare răspuns naște însă noi întrebări.

Pentru a găsi răspunsul la întrebarea privind destinația călătoriei de toamnă, s-a procedat la marcarea păsărilor prin inelare, în speranța că astfel se vor putea primi noi vești despre ele. Începutul înelării științifice a păsărilor a fost introdusă de învățătorul danez C. Morthensen care marca păsările călătoare cu inele metalice, petrecute în jurul piciorului. Astăzi procedeul s-a răspîndit în numeroase țări, pe minusculele inele fiind gravate data, locul și numele instituției care a făcut înelarea. Multe dintre păsările din Delta Dunării, care poposesc pe

tărîmurile africane, poartă marcajele aplicate de cercetătorii români, înainte ca acestea să pornească în lunga călătorie.

Astfel procedează și două instituții de studii ornitologice din R.F.G., care marchează peste 200 000 de păsări pe an. Însă numai o fracțiune infimă din acest număr reîntre în cîmpul vizual al ornitologilor. Păsările mici cîntătoare sînt regăsite abia într-un procent de sub 1%. Totuși, numărul revenirilor altor specii este atît de mare, încît multe stații de marcare din lume reușesc să valorifice rezultatele cercetărilor numai cu ajutorul ordinatorilor.

Astăzi nu ne mai mulțumim doar cu rezultatele unor cercetări întîmplătoare pentru a afla ceva despre drumurile și destinațiile păsărilor călătoare. Mulți colaboratori ai centrelor de marcare controlează și marchează, în diferite puncte de concentrare ale migrațiilor păsărilor, mii de păsări pe an. Astfel de puncte există în Elveția, în dreptul trecătorilor din Alpi, în Suedia, spre colțul de sud-vest al țării, în Polonia, la tărîmurile Balticii sau în Africa de Sud, în regiunile unde iernează rîndunelele europene și siberiene.

Multe puncte de pe hartă luminează astfel întunericul ce părea să înghită păsările călătoare din clipa în care, părăsindu-și cuiburile, ieșeau din unghiul nostru vizual.

Marcarea a dus la rezultate surprinzătoare, demonstrînd că nici o pasăre călătoare, survolînd grăbită continentele, nu poate ignora frontierele, așa cum se crezuse atîta vreme. Rîndunica noastră iernează în Africa doar în partea sudică a continentului. Zonele africane pînă la 10° de-o parte și de alta a ecuatorului indică locul de sejur pentru iarnă al păsărilor din Europa de vest, Europa Centrală și sudul Suediei. Păsările din Insulele britanice se află aici doar în tranzit, petrecîndu-și iarna în Africa de Sud. Acolo li se alătură alte cîteva specii europene, mai ales rîndunelele de pe litoralul nordic al Mării Negre și cele care au cuiburile în zone din împrejurimile Moscovei, pînă departe în Siberia. În zona tropicală întîlnim pînă la 10° longitudine estică păsări din Spania, din sudul Franței, Elveția, Olanda și Suedia.

Și mai departe, spre est, se află zonele de iernare ale rîndunelelor din zona Mării Negre și de pe cursul mediu al Volgăi. Hotarele nu sînt trasate cu exactitate riguroasă, dar, după cum arată rezultatele cercetărilor, rîndunelele părăsesc Europa în diferite direcții spre sud-vest și sud-est. Linia de legătură între locul de marcare și locul regăsirii unei păsări nu corespunde, desigur, traseului aerian. Dacă numărul păsărilor revenite este mare, oamenii de știință pot reconstitui cu ușurință și ruta de călătorie a unei populații de păsări.

Observația directă a păsării călătoare nu permite concluzii decît asupra unui mic aspect din ruta de migrație. Urmărirea din avion oferă o privire mai amplă, dar nici aceasta nu este pe deplin eficientă, deoarece multe specii de păsări călătoresc noaptea. Numai cu ajutorul radarului migrațiile păsărilor călătoare pot fi urmărite și în toul nopții. O lucrare de sinteză dedicată cercetărilor ornitologice cu ajutorul radarului a fost publicată în anul 1967. Pe baza ecrurilor păsărilor, înregistrate pe ecranul radar, nu putea fi identificat căror specii aparțin călătoarele. Recent, această problemă a fost rezolvată în mare măsură prin folosirea radarelor în urmărirea destinației păsărilor. S-au putut stabili speciile diferitelor păsări, pe baza frecvenței bătailor de aripi. Măsurătorile cu ajutorul radarului nu elu-

cidează numai direcția și „orarul” de călătorie ale păsărilor, ci și altitudinea și viteza lor de migrație. Ele urmăresc mișcările de migrație și dintr-un motiv practic, întrucît pot deveni un pericol de proporții catastrofale pentru traficul avioanelor cu reacție. De aceea marile stoluri de cocori sînt urmărite, de cîțiva ani, prin stațiile radar pe tot parcursul rutei lor de migrare.

Performanțele, în materie de orientare, realizate de păsările călătoare sînt aproape de neconceput. Există păsări migratoare care, transportate în stare de anestezie într-un înnit ce nu se află pe traseul obișnuit, știu aproape întotdeauna să regăsească itinerarul străbătut de milenii de specia lor. Știința modernă cunoaște două categorii diferite în ce privește fenomenul orientării. Dacă, de pildă, vom împiedica un stol de grauri să-și continue călătoria, mutîndu-i în regiuni complet necunoscute, aceștia își vor relua zborul în aceeași direcție, de parcă s-ar afla în posesia unei busole, ajungînd însă în altă zonă de iernare decît cea prevăzută la început. Dar grauri bătrîni, care au parcurs traseul propriu speciei lor, cel puțin o dată, vor ajunge la ținta prestabilită în ciuda experienței, dispunînd, așadar, pe lîngă „busolă” și de o „hartă”. Cu ajutorul acestor două sisteme auxiliare, grauri sînt capabili să se dirijeze cu precizie spre un punct anumit, performanța lor corespunzînd unui adevărat sistem de navigație. Această navigație este posibilă numai atunci cînd păsările călătoare se pot baza pe memorie. Așa se explică faptul că păsările tinere își regăsesc locul natal de care-și aduc aminte după prima lor călătorie spre regiunile de iernare.

Dar care sînt mijloacele auxiliare de care dispune o pasăre călătoare în procesul orientării, în afara de memorie? Speciile care migrează ziua se orientează, în privința direcției, cu ajutorul soarelui, dar și al unui „orologiu interior”. Faptul că păsările se orientează după soare și posedă un orologiu interior a fost dovedit pe cale experimentală. Cu mai mulți ani în urmă, omul de știință Gustav Kramer demonstra, cu ajutorul celebrei sale experiențe cu păsări în colivii, că grauri se orientează după soare, dovedindu-și teoria prin „inversarea” mișcării solare cu ajutorul unei oglinzi.

Întrucît păsările care migrează noaptea nu reușesc să se orienteze cu exactitate cînd cerul este acoperit, se impune concluzia că o altă importantă sursă de orientare o reprezintă stelele. Experiențe efectuate cu pitulice, în planetele Europene și cu cînteze, în America, au furnizat date uimitoare care vin în sprijinul acestei ipoteze. Cu toate acestea, rolul orientării după stele nu este încă pe deplin clarificat. Lumina electrică din marile centre urbane pare să fie un factor de perturbare în orientarea păsărilor care călătoresc noaptea. Observațiile cu ajutorul radarului au arătat în mod surprinzător că migrația se poate desfășura într-un ritm viu și cînd cerul este înno-

rat. Rezultatele experimentale obținute de școala zoologică din Frankfurt permit concluzia că păsările sînt capabile să perceapă cîmpul magnetic al pămîntului, orientîndu-se în călătoria lor și după acest factor. Nu este exclus ca direcția constantă a vîntului să constituie un alt prețios ajutor în orientare. Toate experiențele și cercetările citate se referă la metodele orientării păsărilor cu ajutorul „busolei interne”. În ce privește sistemul de navigație, de dirijare spre o țintă precisă, se cunoaște încă puțin. Un lucru este cert: păsările posedă, într-adevăr, facultatea de a

Micro-documentar

● Odată cu începutul toamnei, păsările călătoare se strâng, de obicei, în stoluri sau cîrduri, iar după cîteva zile de zboruri de „rămas bun”, efectuate deasupra cuiburilor, pornesc spre sud, îndreptîndu-se spre locurile de iernare.

● Primele care își iau zborul sînt rîndunelele, lăstunii și cucul, privighetoarea și pupăza. Urmează apoi sitarii, nagîții, becaținele și toate celelalte migratoare. Rațele pornesc spre sud cînd începe să înghețe apa.

● Multe păsări, ca lăstunii, șoimii, turturelele, călătoresc numai în timpul zilei. În drum, ele fac popasuri pentru odihnă și alimentare.

Cucul, pupăza, ciuful, sitarul de pădure și o mulțime de păsărele mici călătoresc numai noaptea. În schimb, cocorii, gîște, girlițele și rațele sălbatice călătoresc atît ziua cît și în timpul nopții.

● În migrare, cucul, pupăza și privighetoarea călătoresc singuratic.

Cele mai multe păsări formează cîrduri mari, așezîndu-se într-o anumită ordine de zbor. Cocorii se așază unul în spatele altuia, pe două rînduri oblice unite la unul din capete, formînd un unghi cu laturile neegale și cu virful îndreptat în direcția zborului. Rațele sălbatice zboară una în spatele celeilalte, în linie dreaptă, iar gîștele se orînduiesc în linie oblică, una în spatele celeilalte.

Berzele călătoresc pe un front larg, fără a avea o formație precisă.

● Înălțimea la care zboară păsările pe timp liniștit este de circa 400—800 m la suprafața uscatului. Cocorii și gîștele ating cele mai mari înălțimi, ajungînd pînă la 5 000 m și chiar mai mult.

● O pasăre poate parcurge 300—400 km pe zi. Toamna, păsările călătoresc mai încet, în schimb primăvara, zborul lor este mai rapid. Barza, de pildă, primăvara, cînd se întoarce acasă parcurge 400 km în 24 de ore, iar toamna, la plecare, 150—200 km. Viteza zborului diferă de la specie la specie. Lăstunul parcurge 120—140 km pe oră, în timp ce graurii și rîndunelele numai 80—90 km pe oră.

● În migrare păsările urmează anumite reliefuli geografice. Păsările marine zboară de-a lungul litoralului, în timp ce păsările de uscat urmează, de obicei, cursul apelor. Cînd drumul străbate munți, păsările aleg văile și trecătorile. Există însă păsări care s-au adaptat pentru zborul la înălțimi foarte mari, traversînd munții peste virfurile cele mai înalte. Printre ele se numără cocorii și gîștele sălbatice, care au fost observate din avion traversînd Munții Himalaia, peste cele mai înalte culmi ale lor.

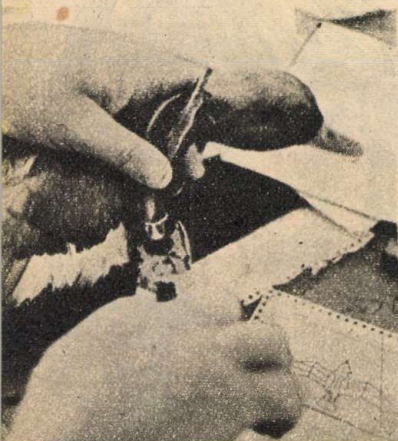

„CONTINENTELE” CU FORME CIUDATE CARE AU FOST SURPRINSE DE RADARUL UNUI AEROPORT SÎNT, DE FAPT, MARI AGLOMERĂRI DE PĂSĂRI (CIRCA DOUĂ MILIOANE) CARE CĂLĂTORESC SPRE ȚĂRILE CALDE ÎN TIMPUL NOPTII

se numără și formarea unei rezerve de grăsime care va juca rolul de carburant. Aceasta îi garantează păsării folosirea optimă a capacității de depozitare, furnizîndu-i prin ardere energii înalte. În acest fel organismul atinge o dispoziție de migrație generală, pasărea putînd porni la drum. Așadar, nu este de ajuns ca momentul plecării să fie stabilit printr-un semnal din afară. Întreg organismul trebuie să fie apt pentru lunga călătorie. Numeroase experiențe duc la concluzia că dispoziția și activitatea de migrare sînt dirijate de o serie de centre de comandă din organism. Rolul de prim ordin din complexul glandelor cu secreție internă care dețin o astfel de funcție de comandă îl are glanda hipofiză. Totodată se presupunea de mult că organismul păsărilor migratoare dispune de un mecanism intern de cronometrie care funcționează potrivit unui ritm zilnic, dar și anual. Acest „orologiu” interior funcționează chiar și atunci cînd păsările sînt ținute la temperaturi și ritmuri zilnice perfect constante, răpindu-li-se orice punct de reper pentru măsurarea timpului.

Descoperirea „orologiului” anual intern ne oferă explicația că multe păsări ne părăsesc cînd condițiile meteorologice și de alimentație nu prezintă încă nici un indiciu de înrăutățire. Nici activitatea de migrație propriu-zisă nu poate fi programată atît de riguros, incît să oblige pasărea să-și părăsească cuibul indiferent de condițiile exterioare. Păsările care au de parcurs distanțe mari au nevoie de un orar interior mult mai exact decît cele care evită inospitalitatea iernilor noastre printr-o călătorie de scurtă durată. Graurii și ciocîrliile care mai pot fi întîlnite și în decembrie pe la noi nu au „pierdut trenul”, ci încearcă să se adapteze la condiții pînă în momentul în care gerul le silește să pornească la drum.

Un sistem de factori complicat călăuzește păsările în migrațiile lor, evidențiind grija naturii de a elimina pe cît posibil pierderile, în vederea asigurării perpetuării speciilor. Primejdii care amenință păsările călătoare sînt însă din ce în ce mai mari și nu arareori și omul poartă o parte de vină pentru faptul că numai puține cîntătoare se întorc după lunga lor călătorie.

Cutezători

Redactor șef: MIHAI NEGULESCU; Secretar responsabil de redacție: OVIDIU ZOTTA

Responsabil de număr: Marga Micu; Copertă: Grigore Prepelită
Prezentare artistică: Pompiliu Dumitrescu; Prezentare tehnică: Ion Mihăescu.

Redacția: Piața Științei nr. 1, București 33. Telefon: 17 60 10. ADMINISTRAȚIA: Editura „Știința”.
TIPARUL: C.P.C.S. ABONAMENTE: prin oficiile și agențiile P.T.T. Cîntitorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM — departament export-import presă P.O.B. 136—137, Ilex, 11226 București.

Index 41633 12 pagini, 1,50 lei

8

SCENARIU: COSTACHE ANTON DESENE: VALENTIN TĂNĂȘĂ ȘI RADU VINTILESCU

Spre sfârșitul lui august s-a întors tata. Mama era în prag, eu pe lângă ea.

Atunci n-am înțeles rostul cuvintelor spuse de comisar. Poate că dacă mama ar fi plins aș fi înțeles. Dar mama s-a ridicat dreptă, a luat lucrurile lui Ștefan și n-a spus decît atît:

— Să mergem, Ionuț!

— Ionuț, uite-l pe tata. S-a întors acasă!

În seara aceea au venit la noi Maria și muncitorul în vîrstă, cu ochelari. Îi cunoștea pe tata. De la el am aflat adevărul despre fratele meu.

— Bucurați-vă, dar nu prea mult. Nu rămîn decît două zile!

Ștefan a luat parte la multe acțiuni ale uteциștilor. Dar poliția strecurase printre ei un agent. Ștefan și alți cîțiva tovarăși l-au descoperit. Pe capacul ceasului adus de Ionuț era codificat numele trădătorului. L-am prins și l-am silit să transmită o acțiune falsă. Așa au fost atrași gestapoviștii la pădurea de stejari. Atunci au fost eliberați din clădirea gestapoului zece tovarăși.

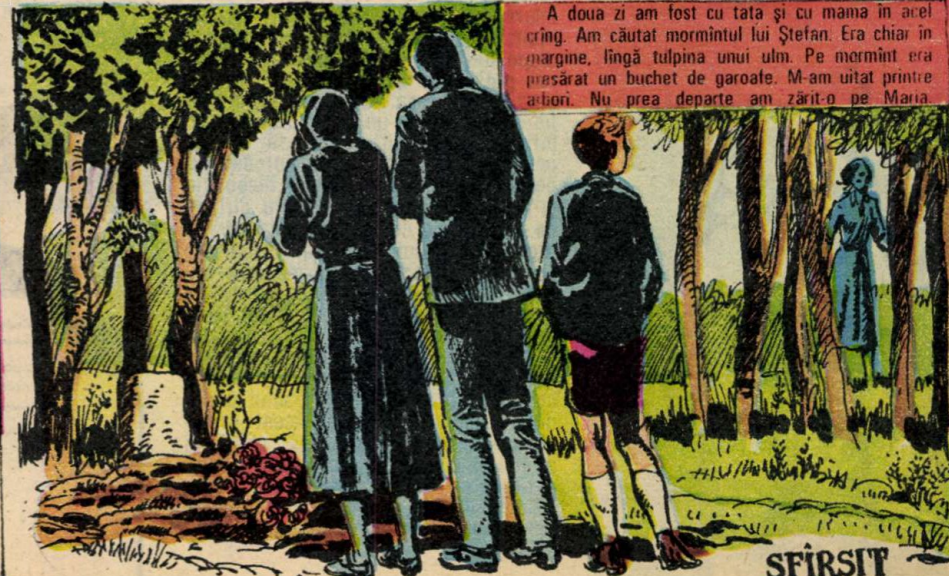

— Ștefan a rămas dîr și neînfriecat pînă în ultima clipă. Refuzînd să divulge numele tovarășilor de luptă, a murit torturat în beciurile siguranței. L-au îngropat în cîrîngul din partea de sus a orașului.

— Mie mi-au spus că a vrut să fugă de sub escortă...

— Așa spuneau ei totdeauna cînd vroiau să ascundă o crimă. Ștefan a murit ca un erou.

A doua zi am fost cu tata și cu mama în arel cîrîng. Am căutat mormîntul lui Ștefan. Era chiar în margine, lîngă tulpina unui ulm. Pe mormînt era presărat un buchet de garoafe. M-am uitat printre arbori. Nu prea departe am zărit-o pe Maria.

SFÎRȘIT

Cutezători

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

9

1983

JOI, 3 MARTIE 1983,
ANUL XVII (Nr. 804)

O MIE DE FLORI

*O mie de flori purpurii
aș vrea să încapă în versul meu
pentru tine,
mamă iubită,
ce ne veghezi copilăria.*

*O mie de raze
aș vrea să desprind din sufletul meu
cald*

*o mie de gânduri curate:
în ele cîntă într-un singur glas —
uniți, copii României.*

Daniela Bălan,
Școala generală nr. 2, Deva.

TOT ÎNAINTE !

*„Tot înainte, vrednici pionieri
Fii de bravi eroi pe plaiul românesc;
La școala muncii dobîndind puteri
Comuniști ai patriei cresc!”*

Peste numai trei zile, acest refren, cunoscut și îndrăgit de voi, va străbate drumul — cu ajutorul undelor sonore ale aparatului de radio — pînă în cele mai îndepărtate colțuri ale patriei. Cu toții vom porni atunci, la acest mult așteptat semnal, în tradiționala acțiune de educație patriotică-revoluționară a pionierilor „Tot înainte”. Nu ne rămîne decît să trecem la înlăptuirea ordinului de acțiune care include cele patru generice:

I „Sîntem urmașii unui popor eroic“

II „Pionieri în anii de lumină“

III „Ștafeta generațiilor“

IV „Cinstim patria, partidul și poporul“

FIERBINTE OMAGIU

În paginile de aur ale multimilei noastre istorii de luptă pentru libertatea națională și socială, pentru suveranitate și independență, strălucesc chipurile a nenumărate eroine. Mamă, soție, muncitoare, țarancă, luptătoare revoluționară, profesoară, om de știință și cultură, medic, ostaș — în toate aceste ipostaze și în toate perioadele istorice, fiicele meleagurilor românești și-au făcut cu prisosință datoria.

Sărbătorind ziua de 8 Martie, gîndurile ni se îndreaptă firesc, cu înaltă prețuire și recunoștință, spre tovarăsa academician doctor inginer Elena Ceaușescu, strălucit militant politic, savantă de renume mondial, care înmănușează în chip strălucit cele mai alese calități ale fiicelor poporului român din toate timpurile.

Trăim zile istorice în care, sub clarvăzătoarea conducere a celui mai iubit fiu al patriei noastre, tovarășul Nicolae Ceaușescu, România cunoaște minunate înnoiri în toate domeniile vieții sociale. Sentimentele noastre poartă emoționanta pecete a înaltei prețuiri și a profunde recunoștințe cu care întregul popor a sărbătorit împlinirea a 50 de ani de strălucită activitate revoluționară a tovarășului Nicolae Ceaușescu și aniversarea zilei sale de naștere. Avem fericirea de a fi participanți activi la tumultul celei mai fertile perioade din istoria României, cînd se înlăptuiesc mari transformări revoluționare pe drumul jalonat de al XII-lea Congres și de recenta Conferință Națională a partidului spre construirea societății socialiste multilateral dezvoltate și construirea comunismului pe pămîntul României.

În această muncă eroică, femeile se disting printr-o contribuție de hotărîtoare importanță în toate domeniile de activitate, pe ogoare și în fabrici, în laboratoare științifice și la catedră, lingă paturile bolnavilor și la planșetele de proiectare a viitoarelor construcții, în cîmpul artelor și al literaturii, foarte multe exercitînd, cu înaltă competență, funcții de conducere la toate nivelurile. Înalt simbol al patriotismului și virtuților femeilor României de azi și din toate timpurile, luptătoare revoluționară sub steagul partidului încă din anii celei mai fragede tinereți, tovarăsa Elena Ceaușescu a parcurs, alături de tovarășul Nicolae Ceaușescu, calea grea și eroică a eroilor aflați în primele rînduri ale luptei comuniștilor, ale întregului popor pentru înlăptuirea celor mai nobile idealuri ale națiunii noastre.

Cu deosebire în ultimii 18 ani, cîți au trecut de la al IX-lea Congres al partidului, condițiile de creștere și educare ale tinerelor generații constituie o preocupare

de prim ordin a conducerii partidului și statului, figurînd între cele mai însemnate obiective ale politicii partidului. Nu există cuvînte destul de cuprinzătoare pentru a exprima dragostea, efortul și înțelepciunea cu care, alături de tovarășul Nicolae Ceaușescu, tovarăsa Elena Ceaușescu se străduiește spre a face totul, neprecupețindu-și nici un efort, pentru ca voi să creșteți sănătoși și cutezători, să vă însușiți cele mai de preț curiri ale științei și culturii, ale cunoașterii umane, să dobîndiți exemplare calități moral-etice, să vă pregătiți temeinic și multilateral pentru muncă și viață. Fiecarui copil din patria noastră, român, maghiar, german sau de altă naționalitate, îi sînt astfel larg deschise porțile viitorului, avînd absolut toate condițiile de a se realiza pe deplin ca om și cetățean, ca demn urmaș al comuniștilor.

În personalitatea tovarășei Elena Ceaușescu, fiecare dintre noi, tînăr sau vîrstnic, avem un minunat îndreptar de dăruire revoluționară în activitatea politică, obștească, profesională. Militant politic de seamă, cu înalte atribuții în conducerea partidului și statului, strălucit om de știință, tovarăsa Elena Ceaușescu a realizat cercetări de cea mai mare importanță în domeniul chimiei, lucrările sale fiind traduse în numeroase țări. Foarte multe academii și institute științifice din întreaga lume s-au declarat onorate să acorde tovarășei Elena Ceaușescu înalte titluri și distincții. Mamă iubitoare a tuturor copiilor patriei, tovarăsa Elena Ceaușescu se îngrijește să nu vă lipsească nimic și vă învață, în primul rînd prin înaltul exemplu al vieții și activității sale, să dedicați toată energia, tot talentul și toate capacitățile voastre înfloririi necontenite a patriei.

Omagiînd, cu prilejul zilei de 8 Martie, pe neprețuitele voastre mame și bunici, profesoare și învățătoare, pe toate minunatele femei din patria noastră, avem înalta cinste să adresăm cele mai calde felicitări, din adîncul inimii, tovarășei Elena Ceaușescu, care veghează cu nesfîrșită dragoste la viitorul vostru fericit. Gîndurile de profundă dragoste, de înaltă prețuire și adîncă recunoștință pe care le îndreptați către tovarăsa Elena Ceaușescu își vor căpăta deplină acoperire prin faptele, prin stăruința voastră de a învăța foarte bine, de a folosi cu maximă eficiență fiecare zi de studiu și de muncă, de a acționa ca pionieri tineri revoluționari în orice împrejurare, împlinindu-vă astfel ca exemplari constructori ai socialismului și comunismului pe pămîntul drag al României.

Pictură de Sabin Bălașa.

DE 8 MARTIE

*Mamă a copiilor,
A tuturor,
Fiică iubită a acestui popor,
Primește cheia acestui anotimp:
Un ghiocel de aur,
Căci pentru mine-nseamnă un te-
zaur,*

*E floarea purității
Și a sincerității,
E primăvara copilăriei,
E sufletul alb al copiilor.*

Alexandra Grigorescu,
clasa a V-a,
Cenaclul Casei centrale a
pionierilor și șoimilor patriei,
București.

DIN INIMĂ, CU DRAG

*Din inima ca roua
Și minunata mea copilărie,
Închin tovarăsei ELENA
CEAUȘESCU*

*Buchetul versurilor
Întîia-mi poezie.
Precum o mamă bună ne veghează
Pe-acest picior de plai
Cîntat cu dor,
Copilăria mea și-a tuturor.*

Carmen-Marinela Niță,
clasa a VIII-a B,
Școala generală Maia,
Comuna Brazii, județul Ialomița.

DE ZIUA MAMEI

*Îți amintești, mamă?
Stăteam amîndouă sub cais,
Era așa de cald, era atîta veselie,
Și-atunci, în seara aceea,
M-ai învățat ce e dreptatea,
Cîntea, omenia,
Îți mai amintești, mamă?
Cu fiecare an,
Ți s-au așternut ghioceli albi în păr,
dar tu ai rămas tot așa de tînără.
N-am să uit niciodată seara aceea.*

*Atunci, am privit lumea prin ochii
tăi,
și mi-a apărut mare, frumoasă...
Îți mai amintești, mamă?...*

Ioana Muresan,
clasa a VIII-a, Șc. generală nr. 5,
Cîmpia Turzii

Desen de Iuliana Mardale,
clasa a VIII-a,
Șc. generală nr. 11, Buzău.

LA ORA UNEI IMPORTANTE HOTĂRÎRI

Dialog cu viitorii absolvenți ai clasei a VIII-a, despre alegerea profesiei

Peste numai câteva luni, o nouă generație de elevi - cei aflați acum în băncile claselor a VIII-a - se va afla în fața porților larg deschise spre viitoarele profesii! Este, desigur, un moment deosebit de important în viața școlarilor, un moment de maturitate al adolescenților în devenire.

Școala, Organizația Pionierilor le-au oferit, de-a lungul anilor, cele mai largi posibilități de a-și cultiva pasiunile, de a-și descoperi aptitudinile. În laborator sau atelier, la activitățile din cadrul caselor pionierilor și șoimilor patriei, fiecare pas le-a fost susținut și încurajat cu dragoste și competență de către profesori, de către comandantii-instructori. „CE VOM FI ÎN VIAȚĂ?” Iată întrebarea căreia viitorii absolvenți doresc să-i răspundă cât mai judicios.

Și de data aceasta, familia, școala, organizația se află alături de ei, îndrumându-i, ajutându-i să-și găsească fiecare calea proprie pentru realizarea deplină ca tineri utili societății noastre

socialiste.

Dar... „CUM și CÎT ne pot ajuta cei din jurul nostru acum, la ora importantă hotărâri? În ce fel ACȚIONAM NOI ÎNSINE pentru a face pași spre profesia visată?” Sînt întrebări formulate în cadrul unei anchete-dezbateri desfășurată în câteva școli din județul Caraș-Severin. Care au fost răspunsurile? Iată, am selectat unele dintre acestea, invitîndu-vă, în același timp, și pe voi, dragi prieteni, să vă socotiți participanți la discuție. Părerile voastre, în scris, le așteptăm la redacție.

OBREJA. Comună mare, frumoasă, în care trăiesc 4 500 de locuitori. Fiii lor - elevi ai școlilor generale sau copii de grădiniță - numără peste 600! În „școala de centru”, pionierii celor două clase a opta vor să răspundă într-un mod original anchetei noastre privind orientarea școlară și profesională, fiecărei întrebări răspunzîndu-i-se nu din bancă, ci... mergînd „pe teren”. Iată-ne deci pe șoseaua largă străjuită de case noi, impunătoare, ce se întrec în frumusețe (foto 1). La marginea comunei, grupul de prieteni se oprește.

- Aici este „laboratorul” nostru de verificare a cunoștințelor, ne spune Maria Achim, comandantă de detașament, arătîndu-ne un teren larg, cit vezi cu ochii, împărțit în parcele, sera, solarul (foto 2, 3). Niciunul dintre noi nu vrem să plecăm din comună. Avem atîtea de făcut aici! Îndeletnicirile cele mai diverse - de la pomicultură, legumicultură, zootehnie și pînă la con-

strucția de noi case ne așteaptă! Și Liceul agroindustrial de aici tocmai pentru aceste meserii - necesare comunei noastre - ne va pregăti.

- De fapt, încă de pe acum știm o multime de lucruri. De pildă, să ne înălțăm singuri un solar, o seră... Ceea ce am și făcut! Legumele cele mai timpurii din comună, de pe lotul nostru sînt culese. Și nu numai așa, experimental, ci în cantități suficiente pentru întreaga comună, completează Ion Avramuț.

- Știți să deosebiți răsadurile între ele? ne întreabă Florin Gabor arătînd spre lădițele cu plante înverzite. Noi și cu ochii închiși le-am alege, spune el cu mîndrie. Singuri selecționăm semințele, le semănăm la timpul potrivit. Aici sînt mii și mii de firicele. Fiecare o să-și ocupe locul în răzor, dar mai întîi le-am construit aceste... „paturi” din pămînt bogat în substanțe nutritive și în care - pînă va sosi căldura - se vor dezvolta. Ni se arată și aparatul - simplu, dar deosebit de util - folosit de copii (foto 4).

- Mai avem și alte idei de pus în practică. La seră, în privința încălzirii, a folosirii biogazului...

Entuziasm, optimism, încredere. În-

credere în propriile forțe, încredere în viitor. Dragoste și dorință de a fi util, de a munci cu spor, cu abnegație. Așa întîmpinăm prietenii noștri momentul alegerii profesiei.

REȘITA. Vechea vatră a oțelului și cetate a focului nestins s-a impus ca puternic și modern centru industrial al țării, pe poarta Combinatului siderurgic, a întreprinderii mecanice și a celei constructoare de mașini (motoare navale, turbine, boghiuri) păsînd zilnic mii de muncitori cu înaltă calificare. Pe fiii unora dintre acești muncitori i-am întîlnit în clasa a VIII-a A, la Școala generală nr. 11. La întrebarea:

- V-ați hotărît asupra școlii pe care vreți s-o urmați? - 38 de răspunsuri afirmative (unanimitate!)

- Sînteți convinși că ați făcut cea mai bună alegere? - 38 de răspunsuri, de asemenea, afirmative.

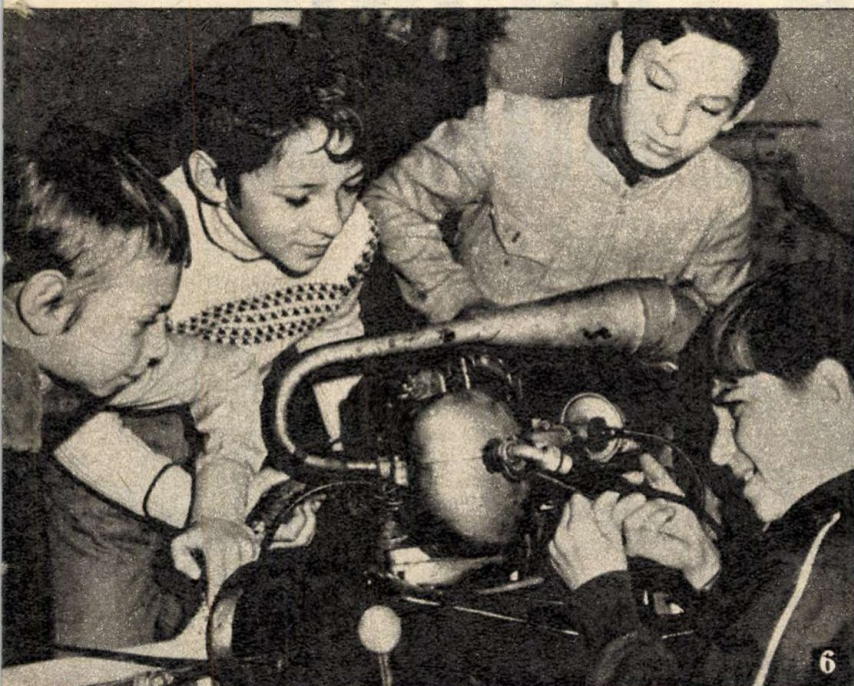
O scurtă ezitare, apoi Maria Furtună intervine:

- Nu chiar toți. Sînt convinsă, de pildă, că Marius Agardi trebuie să se mai sfătuiască cu părinții. Nu apropierea liceului de casă trebuie să fie argument hotărîtor, așa cum este cazul lui. Avem multe licee în oraș și fiecare are profilul lui bine definit. Numai bunicii foarte vîrstnici mai pot spune că „orice școală e bună, numai școală să fie”. Sigur că toate sînt bune, dar pentru fiecare dintre noi, una anume este cea mai potrivită, aceea care ne poate pregăti în profesia dorită.

- Ei, da! Dar care este profesia dorită? se întreabă Gratișana Smaniotto. Știm noi oare tot ce ar trebui despre perspectivele drumului ales? După părerea mea, sînt de învidiat cei ce păstrează tradiția familiei. Nicu, de pildă. Din tată în fiu, în familia Blidaru au fost oțelari. Și Nicu dorește același lucru. Sînt sigură că va fi și el un oțelar foarte bun. Este harnic, învață foarte bine și are avantajul că știe multe lucruri de la tatăl său despre viitoarea meserie. La fel se întîmplă și cu Ionel Sofeia care va fi, de asemenea, oțelar, cu Stelică Ciobanu care și-a ales meseria de sudor sau Mircea Popescu, pe

- Detașamentul nostru a reușit să organizeze o adunare unică, în felul ei: l-am invitat la o întâlnire pe toți părinții noștri (și mama, și tata!) și pe tovarășii directori ai liceelor din municipiu. „Care sînt meseriile prioritare ale județului, ce condiții trebuie îndeplinite pentru a fi însușite, care sînt viitoarele locuri de muncă?“, iată doar cîteva dintre nenumăratele întrebări

TRANSMIT PIONIERII DIN JUDEȚUL IAȘI:

Reporterii subredacției „Ecouri pionierești ieșene“ ne informează despre o inițiativă lansată recent în cadrul acțiunii „Patrie română, țară de eroi“: concursul „Prietenii muzeelor“. Cunoașterea istoriei patriei, ca și cea legată de locurile natale, stimularea interesului față de muzeele și casele memoriale ieșene, păstrătoare ale unor impresionante valori materiale și spirituale - iată scopul acestei acțiuni de anvergură județeană.

simpozioane, aniversări ale unor evenimente istorice, comemorări ale unor personalități din domeniul istoriei, culturii și artei, expoziții omagiale, recitaluri de poezie patriotică, spectacole-e-vocări. Unitățile de pionieri cu cele mai frumoase reușite în cadrul acestei acțiuni-concurs vor fi evidențiate cu prilejul Forumului județean al pionierilor ieșeni.

Nu de mult s-a înființat la Școala generală din Ruginoasa cercul micilor muzeografi. Era și momentul și cadrul propice, întrucât începuseră aici lucrările de amenajare a Muzeului etnografic-istoric „A.I. Cuza“. Animați de dorința și ambiția de a contribui la îmbogățirea muzeului, pionierii pasionați ai istoriei, arheologiei și etnografiei au devenit imediat... drumeți pe itinerarele comunei lor. Prima lor expediție „s-a petrecut“ pe dealul Drăghici, unde bănuiau existența unor urme de străvechi așezări omenști. Au început săpăturile și, mai repede decît ar fi crezut, au descoperit dovezi certe din perioada neoliticului. Spunem certe, pentru că lucrările pe șantierul arheologic deschis de ei se desfășoară sub conducerea muzeografului Petre Irinciu, deci a unui specialist care poate să le confirme ad-hoc valoarea obiectelor descoperite. Un nou punct de investigație l-au constituit ruinele unor clădiri

care și-au găsit cele mai competente răspunsuri. Cred că o adunare mai lungă ca aceasta n-am avut niciodată, ea prelungindu-se acasă, la fiecare, și în zilele următoare.

- Ne-a ajutat mult adunarea despre care vorbește Dorel, intervine Marin Croitoru. Dar nu cu un astfel de prilej ne alegem profesiunea. Am avut tot timpul pînă acum să cunoaștem și li- ceele la care vrem să mergem, și întreprinderile la care să lucrăm în viitor. Vizitele la Combinat și în întreprinderi, activitățile desfășurate în cercurile științifice, tehnico-aplicative sau uzinale și chiar însușirea temeinică a cunoștințelor școlare ne-au pregătit în toți acești ani, pentru pasul de acum (foto: 5, 6, 7, 8). Inseamnă că am fost în permanentă îndrumați, iar înclinațiile noastre canalizate și cultivate. Dar iată, acum este rîndul nostru să ne dovedim maturitatea. Este primul examen pe care trebuie să-l susținem foarte bine în fața vieții.

Sînt, oare, acestea cuvinte rostite de dragul de a suna frumos? Faptele probează contrariul: în clasa a VIII-a A, nivelul la învățătură în acest an a crescut simțitor. Nimeni nu s-a lăsat să rămînă în urmă. Fiii siderurgistilor de aici, ca dealtfel și din celelalte școli generale ale municipiului, se pregătesc cu multă dăruire în vederea primului pas spre viitoarele profesii, profesii de care țara are nevoie.

Atmosferă de responsabilitate, de preocupare, de pregătire. De pregătire serioasă pentru drumul ce-l avem de parcurs spre împlinirea noastră în viață. Bogăția de cunoștințe acumulate în anii de școală, în activitățile pionierești au acum prilejul să rodească din plin. Cheia succesului se află la noi!

ELENA MĂNESCU

aceea de strungar. Chiar și fetele își urmează părinții. Monica Walanec vrea să devină strungar! „De înaltă precizie“, cum precizează ea de fiecare dată.

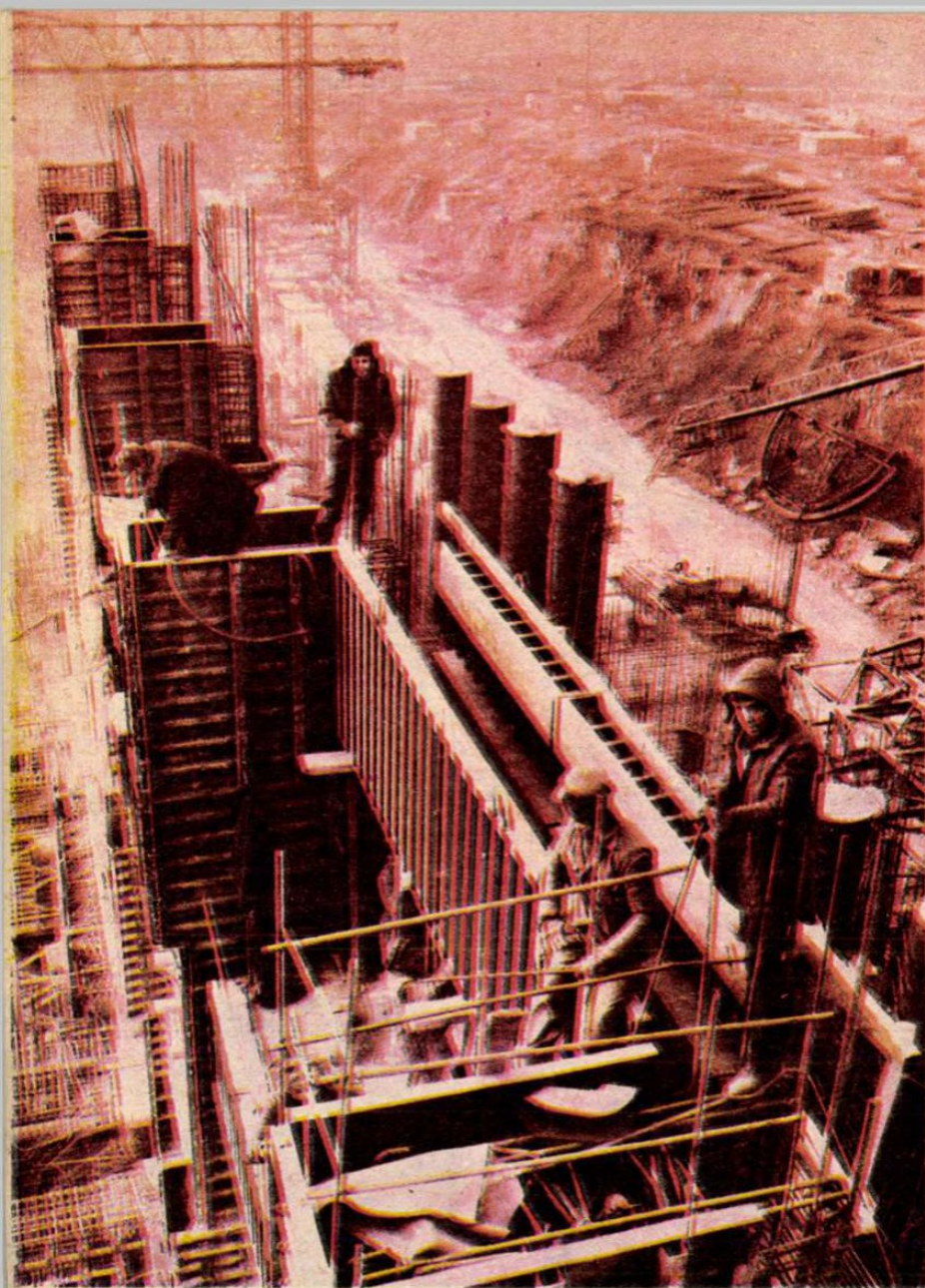
- Sigur, e frumos, într-un fel romantic, să-i urmezi pe părinți în meserie. Dar nu întotdeauna ți se potrivește, ca în cazul meu, precizează Dorel Cuvinu. Și poate că nici cerințele economiei nu impun aceasta. Ce s-ar întâmpla dacă toți ne-am face profesori sau medici. Cum ar arăta o localitate în care toți ar avea numai aceste profesii? Am fi adică nefolositori, deși societatea a investit mult pentru pregătirea noastră.

Pionierii participanți își vor aduce, totodată, și propria contribuție la sporirea patrimoniului muzeistic prin rodul investigațiilor lor istorice, arheologice, etnografice, folclorice. Precizăm ca toți concurenții beneficiază de legitimația „Prietenii muzeelor“. Cele 17 muzee ieșene pe care pionierii le vor vizita și cunoaște mai în amănunt sînt enumerate în această legitimație. Ei vor participa, totodată, la o suită de manifestări organizate de către Consiliul județean al Organizației Pionierilor în colaborare cu Complexul muzeistic Iași:

Pionieri în vizită la Muzeul „A.I. Cuza“ din Ruginoasa-Iași.

vechi de peste trei secole (se pare că odinioară adăpneau un han, unde vor fi poposit trecători veniți de prin multe părți ale Țării Moldovei, poate chiar... eroi sadovenieni). Etnografii și folcloriștii au pornit și ei să străbătă satele învecinate de unde s-au întors cu o bogată recoltă de material muzeistic, pe care o și puteți vedea în cazul că veți trece prin Ruginoasa și veți vizita muzeul „A.I. Cuza“. Cine vă vor fi ghizi foarte documentați? Gabriela Sirbu, Camelia Roșu, Liniana Ciucă, Dumitru Grigoraș, Cătălin Lupu, Magda Moisiuc și mulți alții.

Echipa de betoniști la centrala bloc montaj, condusă de Ilie Mîtu (frunțaș pe șantier).

„Viața noastră trăiește în viața șantierului. Aici se confruntă sudoarea cu apele, cu betoanele. Simți cum cade zăpada pe umărul muncii și se topește pe loc. Astfel va pleca lumina precum alunecă Dunărea, spre patrie. Nu mai știu cit e din inimile noastre și cit din fluviu, lumina viitoare.” CARMEN ȘU HAN, cl. a VII-a, comandanta unității.

16 MAI 1972. Conducătorul partidului și al poporului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu, inaugura - în cadrul unei vibrante festivități - cea mai mare cetate românească a luminii construită în anii socialismului - Hidrocentrala de la Porțile de Fier. Împreună cu cel mai iubit fiu al poporului erau de față, la încununarea muncii și eroismului sub zodia păcii și a libertății, ziditorii noii cetăți, constructorii și electricieni, veterani de la Bicăz și Argeș. Marea ctitorie a luminii dunărene se născuse acolo, la Porțile de Fier I, însemnând, de fapt, prefața unor noi decolări cutezătoare ce aveau să urmeze.

Spre patrie - marii cerbi de beton - stâlpi de înaltă tensiune - își ridicau ramurile, trimițând pe șiruri infinite de metal forța fluviului albastru, transfigurată în energie electrică.

Cinci ani mai târziu, tot primăvara, în luna mai a anului 1977, în Insula Ostrovu Mare, la aproape 100 km în deval de Porțile de Fier I, „meșterii

mari” aveau să pună temelia altei cetăți furnizoare de energie: Sistemul hidroenergetic Porțile de Fier II. Ștăfeta luminii - aprinsă între Balcani și Carpați prin puterea de creație și munca înfrătită a popoarelor românești și iugoslave - arde acum în miinile constructorilor de la Ostrovu Mare unde, după ce fluviul a fost mutat temporar din vechea lui albie, au început marile fundații la parametrii noului gigant.

DAR CE NE SPUNE NOUA HIDROCENTRALĂ?

Mulți, poate, cred că Hidrocentrala de la Porțile de Fier II este același lucru cu Hidrocentrala de la Porțile de Fier I. Oare așa sa fie? Inginerul constructor Mihai Cojocaru este de altă părere:

- Prima hidrocentrală se ridica legată de stînci; în noua ctitorie totul se fundează pe argilă... Acolo Dunărea era grabită, plină de forță; aici apele sunt domoale... Acolo erau munții ti-

CTITORIE A LUMINII LA DUNĂRE

SĂ
DESCOPERIM
ÎMPREUNĂ

tani, aici sînt numai șesuri și nisip... Acolo „cetatea” se învecina cu un oraș, Orșova; aici sîntem pe-o insulă, departe de localități... Acolo toate lucrările se înșirau de-a latul Dunării, într-o simetrie aproape perfectă; aici simetria este inexistentă, iar gîndul transformator al omului domina întreaga natură. Constructorii au hotărît ca pe lîngă frontul de reținere și acumulare al apei din brațul principal al Dunării, pe lîngă cele două centrale, să mai ridice un baraj în capătul din amonte. Principalele excavații sub apă constau în aproape 2 560 000 mc, iar excavațiile la uscat sînt de circa 1 400 000 mc, adevărați munți de materie dislocată. Parcă-i o planetă care se tot mută dintr-o parte în alta, pămîntul! Numai că această planetă asculta de oameni cu cea mai mare strictețe, iar Dunărea pare ascultătoare, supusă. De fapt, aici, oamenii merg braț la braț cu Dunărea și tehnica. Cele peste 400 de autovehicule între 1 și 27 tone capacitate, cele 50 de macarale turn pe pneuri și șenile imi par aici nu „semnele mirării”, ci ale puterii tehnice și științifice minuite de muncitori. Astfel, locul branșei dinainte de 1977 a fost luat de energie și idee, Dunărea însăși se schimbă: în final, spre exemplu, coada lacului de acumulare se va întinde pînă aproape de Porțile de Fier I, pe o distanță de 78 km. Ridicîndu-se de sub Dunăre, hidrocentrala seamănă mai mult cu oamenii; s-a și obișnuit cu îmbrățișările lor, cu ritmul inimilor acestor constructori neobosiți.

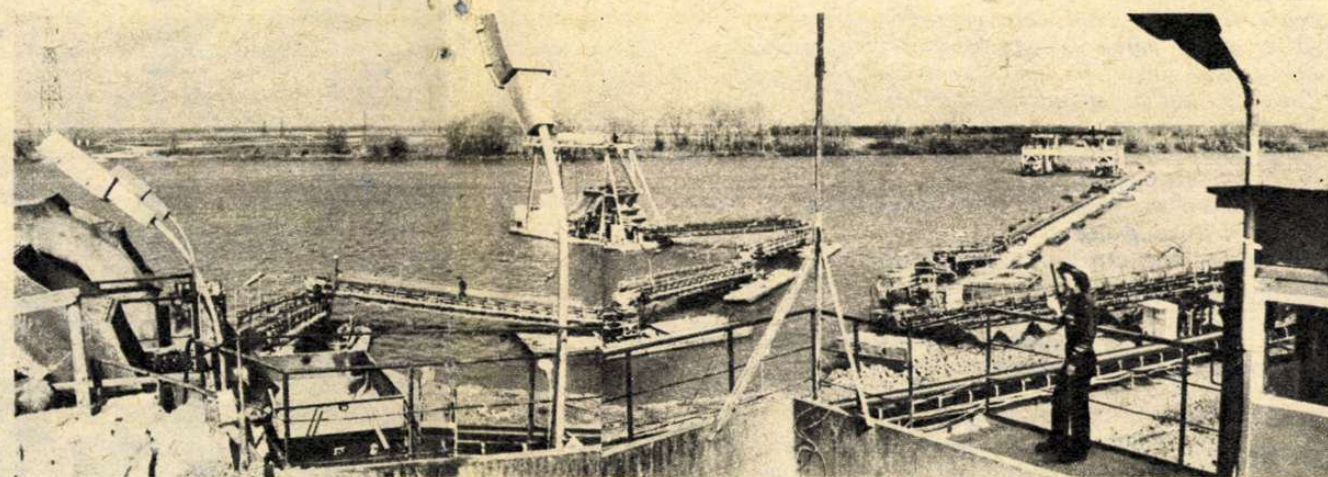
„Noua Dunăre” a luminii, cum le place copiilor de-aici să-i spună, va intra parțial în funcțiune la sfîrșitul acestui an și se va termina spre sfîrșitul anului 1985. Au și început nostalgiile celor care s-au născut și au crescut aici la gîndul că vor trebui să „migreze” către alte întemeieri. După ce vor fi puse în funcțiune, mai întîi 4 agregate a câte 27 Megawați fiecare, în final producția de energie electrică a Cetății, în condițiile unui an hidrologic mediu fiind de un miliard 236 milioane Kw/h anual, va însemna o contribuție importantă în dobîndirea independenței energetice la scară națională.

OAMENII LUMINII ȘI MESERIILE LOR SPECTACULOASE

Se inserase de curînd și ne cuprinsese pe neașteptate, o teribilă ninsoare, pe șantier. Nu se vedea la un

pas, întregul șantier părea acum un fel de castel uriaș din evul mediu, străbătut în sus și în jos de-o armată de cavaleri, care nu erau alții decît constructorii aflați încă pe schele, cu treburile și preocupările lor pasionante.

- Pentru noi toate anotimpurile sînt la fel, ne spune mecanicul de utilaj Gheorghe Plăcintă. E-adevărat, ne place și iarna, iubim primăvara, credem în vară, ne cucerește splendoarea toamnei, dar anotimpul nostru esențial este... șantierul! La noi, un anotimp durează cam... 6-7 ani!, cit durează cucerirea, construirea unei hidrocentrale. Priviți-i pe acești muncitori, frați de lumină cu Dunărea; ei au trăit pînă acum aproximativ 3-4 anotimpuri fundamentale care sînt: hidrocentralele Bicăz, Argeș, Porțile de Fier I. Uă, „an” muncitoresc al constructorilor de hidrocentrale înseamnă deci... patru hidrocentrale! Deci, eu sînt un tînar de 21 de ani plus unul cu „patru anotimpuri de hidrocentrale”. Cîți ani imi dați, deci? După fiecare hidrocentrală (anotimp), relațiile noastre se înnoiesc, se schimbă, viața noastră este un drum nesfîrșit în sus, „o cale-ălt de lungă”, cum spune poetul, dar atît de pasionantă. Păstrînd limita modestiei, cred că sîntem, de fapt, niște oameni ultramoderni. Și iată de ce și cum. Fiecare nou șantier este o altă țară a minții și sufletului. Vedeți, unii cred că viața modernă e sortită poluării, trepidăției industriale, zigzagului electric, nocivității gazelor etc. Alții mai cred că viața de șantier, mai ales

„De-aici n-aș mai pleca. Și totuși, după cea mai fericită zi din viața mea, cînd voi vedea deschizîndu-se porțile luminii, va trebui să decolez spre alte zări pe ape.” LILIANA STAN, cl. a VIII-a.

laboranți, buldozeriști, instalatori, stagiari-maistri, ucenici etc. formează împreună 12 000 de umeri care nu fac zgomot, ci urcă pe ei hidrocentrală. Sutele și sutele de meserii de aici sînt tot altele cariatide puternice, dinamice, legate și îmbrățișate de o bucurie tainică a muncii și dăruirii. Ei bine, în acest univers atît de plin de forță și mișcare, în fiecare clipă din zi și din noapte viața lui Ion Voicu ar putea fi ascultată cu mare emoție. Fie căldura sufocantă, fie ger sau viscol, sîntem la posturile muncii și răspunderii.

Viața unui din noi e a întregului șantier și invers, ne spune mai departe mecanicul, plin de dragoste față de locurile unde muncește. Iată „orașul” Porțile de Fier II. A luat ființă odată cu noi, odată cu gîndurile, odată cu frunțile, cu umerii. Aici bat 11 000 de inimi. Dacă cineva ar încerca să stea de vorbă numai trei minute cu fiecare om în parte, i-ar trebui aproximativ 5-6 ani, exact cit durează realizarea întregii hidrocentrale. Aici însă, legea luminii este și cea a omeneiei: toți pentru unu, unu pentru toți. Și-i adevărat că întregul univers de-aici nu-i o stațiune; aici nici vrabia nu se plimbă. Uneori și porumbeii sînt plini de var sau ciment pe picioare, dar asta nu-i îndepărtează de noi, ci dimpotrivă. Cunosc și ei legea nescrisă a șantierului: Cine vine aici, nu mai pleacă decît odată cu toată lumea pe alte meleaguri. Apropo de această formidabilă lege. Știați că eu și unii dintre băieții mei din echipă, alde Aurel Manea, Vasile Duca, Iorgu Nicodan,

„Visul meu era un șantier. Acum locuiesc direct în visul meu. Copilăresc în știință și-n eroism”. VALERICA PRIPEAGU, cl. a VI-a.

„A doua hidrocentrală de pe Dunăre, toată este a mea, pentru că aici am început să înțeleg geometria în spațiu. Mă gîndesc la cea de-a III-a”. MARIANA PAVALUC, cl. a VI-a.

Maria Firdea, Niculina Matei, Dumitru Sandu sau Jana Manea, sînt porniți odată cu mine încă de la Bicăz, trecînd prin toate celelalte hidrocentrale? Ca să nu vă mai spun că vreo 200 de porumbei și tot cam atîtea vrăbii au venit după noi de la Argeș la Porțile de Fier I și acum se vîd și se aud pe Ostrovu Mare. Eh, dar avem și noi, constructorii, de fiecare dată, o nostalgie: cînd e mai frumos, atunci plecăm. Dăm cheile cetății, ne luăm lumea și meseriile și plecăm Urmează

„BĂTRÎNII” DIN ECHIPELE... TINERE!

Dulgherul Ioan Ember, în vîrstă de 55 de ani, are în brigadă 70 de tineri lei-paralei - un fel de băieți-rachetă, zburători pe înălțimile șantierului la cofraje în montarea prefabricatelor.

- Parcă mai am timp să fiu în vîrstă printre ei? - ne spune meșterul Ember. Abia îi tîin în friu. Cîțiva dintre ei acum sînt elevi la seral într-a XI-a și a XII-a, alții au și devenit subingineri.

Ajuns la vîrstă de 58 de ani, șeful de brigadă Nicolae Aleancă îi determină pe cei 65 de tineri betoniști să fie vioara întîi a șantierului prin exemplul personal de... tinerete și competență profesională.

- Betonul e ca vioara! Dacă-l lași, te lasă. Mina betonistului trebuie să fie ageră ca ideea; notele muzicale pe care betonistul le descoperă sau le ridică la rang de concert sînt cele ale ritmului șantierului, ale barajelor. Dacă cineva ar compune o simfonie ultramodernă inspirată din munca betoniștilor, noi am fi cei dintîi care am înțelege-o. Vă asigur că din orchestra ar lipsi tobele, tromboanele și scrișnițurile. Muzica betoanelor e una de

„Pe șantierul luminii crește/ Viața mea viitoare./ Aici și fierul gîndește/ Iar Dunărea e Dunăre cu mult mai mare”. EMILIA UNGUREANU, cl. a VII-a.

„Zîlnic sînt cuprinsă de un adevărat neastîmpăr. Pentru mine Dunărea înseamnă viitorul. De-aici voi zbura ca tehnician direct la altă hidrocentrală de pe fluviu. Îmi place să cred că am aripi de lumină și Dunăre”. LUXIȚA BRATAN, cl. a VI-a.

un alt cîntec... Rămîn amintirile și legende. Iată una dintre ele: în 1980, după desecare, ne-am trezit, brusc, cu năvala apelor, a viiturilor Dunării. Atunci au crescut valurile imense, debitul fiind cel mai mare în ultimii 90 de ani; inchipuți-vă năvălînd spre noi o forță de 16 mii de metri cubi de apă pe secundă - debit neprevăzut de proiectanți. În acele ore și clipe, și zile, și nopți, în acea săptămînă de luptă, împreună cu toată lumea, am trecut la gardă. Toată lumea era o gardă. Brațele și pompele au tras zi și noapte; nici acum nu sînt închise.

flaut și vioară enesciană. Dar surpriza tineretii este alta și mai frumoasă: COPIII DE IERI, PIONIERII DE LA ȘANTIERUL HIDROCENTRALEI PORȚILE DE FIER I, azi nu-s nici mai mult nici mai puțin decît muncitori sau ingineri la Porțile de Fier II.

- Tatăl meu era inginer la Porțile-Unu, iar eu pionier în clasa a IV-a la Școala generală Gura Văii, ne spune tînarul inginer constructor hidrotehnic Mihai Urcan. De un an și jumătate, exact de cînd tata a plecat la Trustul de construcții, eu sînt... în locul lui inginer în centrala română. Și

iată un fapt deosebit: în ziua cînd am intrat în șantier, lucrarea care se execută era la +3 m deasupra Marii Adriatice. Azi, și prin contribuția mea, se află la +60 m. Prietenii mei din clasă, muncitorii de azi - fierarul Gh. Profir, Maria Neacșu, Ionaș Șimon, dulgherii Ion Croitoru și Ionel Abortulesei -, formăm și acum un fel de grupă cutezătoare, ca la școală, în detașament. Păstrăm cu drag insignele și cravatele roșii cu tricolor. Alții, din clasa a V-a de atunci, sînt azi inginerii Costel Matei, Sorin Badea sau subingineră Cristina Matei, inginerii Trifu Titanovici, Constantin Apetrei. Și, culmea, parcă ne place să ni se mai spună mai curînd pionieri decît ingineri... Ce vreți, nostalgii apropiate...

Ningea și era noapte, iar marele șantier părea un uriaș castel din vremuri viitoare... Dar dacă ar fi răsarit brusc soarele - ca în basme - și-ar fi dat zăpada la o parte, ne-ați fi descoperit în vatra marii hidrocentrale. Dunărea curgea și nu se auzea, lumina venea și nu se auzea...

ION CRÎNGULEANU

Lumina patriei

Poate fi singur un adevăr care-i privește pe oameni?
 Poate fi singură o idee într-o restrîcție,
 Sau un erou în memorie poate fi singur?
 Poate fi singură casa în care se naște un copil,
 Sau poate fi singur un om pe pămînt,
 Sau un popor poate fi singur în sine?
 Poate fi singură cartea?
 Ești tu, patria mea, singură, sau limba pe care-o vorbim?
 Pot fi vreodată singure cuvintele noastre
 Definitiv încărcate de timp?
 Poate fi singur omul care citește?
 Ni se poate părea singură istoria, cînd nimeni
 Nu rămîne singur în lumea ei îndîrjită?
 Cărți se deschid și sufletul tînar învață
 Să nu fie singur.
 Unde soare luminează, unde nori trec, unde este pămînt,
 Nu poate fi singurătate.
 Unde există un cîmp de luptă, singurătate nu este,
 Cum frică nu poate fi.
 Din tinere piepturi ies invincibile vocile, inimile,
 Flamurile, clipa obligatorie de pace, coloane de zile
 Puternice, se ivesc rotunde, încăpătoare,
 Nimb pe frunți luminate, nimb a cărui hrană firească
 Este lumina, mereu lumina ta, patrie.
 O, patria mea, vorbind despre tine, gîndesc cu gînduri —
 Perechi, întrebări și răspunsuri,
 Și nu mă încumet să mă opresc, și nu cred că vreodată
 Voi fi atît de singură încît să uit că îți aparțin.

Din iubire

VIOLETA ZAMFIRESCU

Ziua florilor aleasă,
 Pomii, albe feerii,
 Armonii de univers cîntă-n boabele de rouă,
 Un văzduh de frumuseți și pace de ne-ai fi să fii.
 Luminoasă primăvară nouă,
 Din iubire.

Ziua florilor aleasă,
 Strălucirea anului,
 În bogata frăgezime ce poate fi darul meu?
 Floarea timpurie, truda frunții de copil mereu
 Bucuria soarelui?
 Din iubire.

Ziua florilor aleasă,
 Inima mi-e cîntec azi,
 De-aș găsi Minunea lumii — Mamă —, de-aș afla în Fire
 Tinerețe fără bătrînețe să-ți dau, Nemurire!
 Ochii tăi mă privesc calzi,
 Iubire.

ROMAN FOILETON

13

Francisc Munteanu

PRINȚESA din SEGA

5

SE ÎNTUNECAȘE de-a binelea cînd Prințesa ieși din casa avocatului: nu se vedeau decît umbrele lungi ale inserării și becul vopsit în albastru-camuflet al felinarului din fața băcăniei. Deși se grăbea, nu uita să repete în gînd: Matei Basarab 32 și „vin din partea regelui Decebal”. Ajunsă în fața casei, îl descoperi pe Barbu și la cîțiva pași de el încă o siluetă rezemată de gard. Niciodată la o oră atît de tirzie Barbu nu trecea pe la ea: bănuia că se întimplase ceva grav și inima începu să-i bată mai repede.

- Ce-i cu tine?

Barbu îi răspunse abia după ce își roti privirea să vadă dacă nu-i cineva prin apropiere:

- Am venit după roabă, dar n-am îndrăznit să intru: nu știam dacă pă-

rinții tăi știu ceva despre ea.

- Ssst, îi șopti Prințesa și arătă cu capul spre silueta rezemată de gard.

- E Claponul, o liniști Barbu.

- Și de ce stă așa singuratic?

- Pentru că taică-său i-a interzis să stea de vorbă cu tine.

- Cum adică? se revoltă Prințesa și făcu un pas spre Clapon. Acesta din cauza gardului n-avu cum să se retragă. De ce să nu stai de vorbă cu mine?

- Așa mi-a spus tata.

Tatăl Claponului lucra tot la Depou, la întreținere.

- Probabil ți-a spus și de ce? Că nu poate să spună așa: de azi nu mai vorbești cu Andreea.

La început Claponul ezită să răspundă, pe urmă spuse tărăgănat, ca și

ROMAN FOILETON

14

cum ar fi fost îmboldit de la spate:

- Nici n-a pomenit numele tău. Mi-a spus doar să nu mă prindă că stau de vorbă cu fata lui Bogdan.

- Din cauza lui tata? întrebă grăbită Prințesa și-și aduse aminte că și taică-său se plînsese că oamenii de la Depou nu mai vor să lucreze cu el.

Desen: Valentin Tănase.

Să uit că nu pot fi singură și, astfel, să mă îndepărtez
Iluzoriu de ființa mea și de tine.
Apărată sînt de pămîntul tău, ca și apa fîntînii,
Ca și cuvintele limbii noastre, ca și amintirile,
Ca tot ce există în numele tău, patrie.

NINA CASSIAN

Toate vîrstele

Am luat hotărîrea să nu mă despart niciodată
de copilărie, de adolescență, de tinerețe,
ci să-mi trăiesc simultan toate vîrstele,
ca trunchiul de copac să fiu propriul meu calendar,
să-mi simt brațele puternice, răbdătoare, în iarnă,
și gata să tresară în primăvară
sub exuberanța verde a frunzei.
În copilărie, m-am împrietinit cu păsările și cu iarba,
și tîn încă bine minte cum mi-a pîrjolit fruntea
prima lumină a zăpezii;
în copilărie am învățat să vorbesc cu oamenii mari,
să le spun ce mă doare, să le cer de mîncare,
să sărut ochii tatei, să citesc prima carte,
și pentru aceasta, nu vreau să mă despart
de copilăria mea, niciodată...

În adolescență am cunoscut războiul și revoluția:
războiul deșănțat și fâțiș, revoluția ascunsă și gravă
și tîn încă bine minte cum mi-a incendiat fruntea
prima lumină a adevărului;
în adolescență am învățat să mă simt solidară
cu semenii mei și să urăsc fără-nioarcere

furtul de muncă, batjocorirea demnității,
și, pentru aceasta, nu vreau să mă despart
de adolescența mea, niciodată...
Iar tu, tinerețe a mea,
deși încă nu te pot contempla cum se cuvine
pentru că te trăiesc și mă zbat
în mijlocul minilor și-nțelepciunilor tale,
nici de tine n-am să mă despart niciodată
și-am să intru cîntînd, cu flacăra ta pe brațe,
în aula solemnă a maturității!

Doindă

ANA BLANDIANA

Se-aude, se-aude, se-aude,
Din adînc, din vecii, din mereu,
Sufletul, cîntecul, singele,
Poporului meu.

Dorm păsări în aer trecînd
Prin liniștea fără de pată,
Am fost asupriți uneori,
Noi n-am asuprit niciodată;

Noi n-am lunecat peste nimeni
În tulbure-al gloriei ceas —
Stă frunza în codri ciuliți
Să dea de-i primejdie glas;

Stă iarbă cu săbiile trase,
Iar tu, libertate, tresari

În tainiți vegheate mereu,
Martori ne sînt munții mari,

Și dau mărturie poienele
Oprite pe margini de hâu
Că, dac-am lovit vreodată,
A fost doar în numele tău.

În numele tău cuvîntăm
La judecata popoarelor
Și nu vom pieri niciodată
De-o fi după voia izvoarelor.

Peste mările piscuri,
Peste cîmpiile mute,
Gîndul poporului meu
Se-aude, se-aude, se-aude.

ROMAN FOILETON

15

- Da.
- Și de ce?
- Nu știu.
- De ce nu-i spui, mă?... se vîrî
Barbu în discuție. Cică din cauza lui
taică-tău a fost arestat Bejan.
- Nu-i adevărat, protestă Prințesa.
- Așa spun oamenii de la Depou,
dădu lămuriri suplimentare Barbu. Am
auzit și eu. Pot să iau roaba?
- Luați-o!...

DUPĂ cină mama se retrase în bu-
cătărie lîngă mașina de cusut, iar
tata, deși era tot morocănos și abătut,
hotărî s-o asculte pe Prințesa la geogra-
fie. Se așeză pe marginea patului
și-și aprinse tîcșos o țigară:
- Ei, domnișoară, ce știm noi des-
pre Elveția?

Prințesa își aduse aminte de avocat:
și acesta cu o zi în urmă îi spusese la
fel.

- De ce îmi spui domnișoară, tată?

Tata își lungi buzele a zîmbet:
- Te alint, fetiço. Dacă unui locote-
nent îi spun căpitan se bucură. La fel,
dacă pe un muncitor simplu îl fac
meșter, se umflă în pene. Înțelegi?

- Da, tată. Să știi că despre Elveția
știu totul pe de rost. Dacă mă ascultă
miine, iau cel puțin un 8. Dar eu aș
vrea să stau cu tine de vorbă despre
altceva.

- Și ce am avea noi de discutat?

- Lucruri foarte importante, tată.

- Ei, drace. Să știi că m-ai făcut cu-
rios. Hai, spune.

- Tu știi, tată, de ce nu vrea nea Ni-
coară să lucreze cu tine?

- Asta nu te privește pe tine!
- Ba da. Ai spus că te-am făcut cu-

rios. Promite-mi că mă ascuți pînă la
capăt.

- Bine, îți promit.
- Știi de ce nu vor oamenii să lu-
creze cu tine?

Tata trase un fum și privi lung fuio-
rul de fum care se încolăcea spre ta-
van.

- Nu.
- Îți spun eu, dar promite-mi că nu
mă bați.

Tata continuă să privească fumul
albăstrui.

- Nu te bat.

- Cei de la Depou cred că ești vino-
vat de arestarea lui Bejan.

- Nu-i adevărat! Și imediat îi păru
rău că ridicase tonul.

- Ai putea să dovedești că nu ești
vinovat?

Tata fărîmă mucus în scrumieră.

- De unde știi tu toate astea?

- Acum n-are nici o importanță.
răspunse Prințesa foarte calmă. Atît
de calmă, încît se miră și ea. Ai putea
să dovedești că nu ești vinovat?

- Aș fi putut.

- Și acum nu mai poți?

- Nu.

- De ce?

- Pentru că Bejan nu mi-a predat-o.

Privi în gol și nu mai continuă.

- Nu ți-a predat tipărița?

- De unde știi de tipăriță?

- Tu mi-ai povestit de ea în seara
cînd a fost arestat Bejan. Ai spus că
tipărița și-a luat zborul.

- Măi, fetiço, tu știi prea multe lu-
cruri și nu e bine.

- Eu spun că e bine. Pot să te ajut,
tată.

- Tu să mă ajuți pe mine?

ROMAN FOILETON

16

- Da.
În clipa aceea din bucătărie se auzi
vocea mamei:

- Știe lecția?

- Știe și încă foarte bine.

Prințesa așteptă să audă tîcînitul
mașinii de cusut.

- Cum ai fi putut dovedi, tată?

- Bejan ar fi trebuit să aducă tipar-
nița pe locomotivă. Am primit dispozi-
ție să mutăm tipografia, dar nimeni nu
știa că Bejan e urmărit. El, să mă
scape pe mine, a fugit spre Gara Triaj.

Tu știi că dacă cineva ar auzi ce dis-
cutăm noi eu aș putea fi arestat?

- Știu.

- Și spui asta așa de simplu.

- Da, tată. Te întreb, dacă ți-ar fi
predat-o, ai fi știut ce să faci cu ea?

- Dacă mi-ar fi predat-o, mi-ar fi
spus unde s-o duc.

- Atunci totul e în regulă. Știi pe
unde vine strada Matei Basarab 32?

- Desigur. E un tapițer acolo.

- Da. Lui trebuie predată tipărița.

- Și de unde fac rost de ea?

- E la mine.

- Îți dau două palme!

- Ai spus că nu mă bați.

Tata își aprinse o nouă țigară:

- Cum e la tine?

- Mi-a dat-o Bejan. Atunci cînd a
fost urmărit.

- Și unde e?

- Am ascuns-o.

- Înseamnă că miine o predau.

- Ca să o poți preda trebuie să cu-
noști parola.

- O știu.

- Poți să mi-o spui și mie?

- E secret.

- Știu, dar știi și parola.

- Vrei să mă verifici?

- Vreau să te cred.

- Vin din partea regelui Decebal."

Prințesa se repezi la el și-i îmbră-
țișă gîtul puternic.

- Dacă ai știi cît de bine îmi pare,
tată!

Cînd tata se desprinsese din strîn-
soare, trase din nou din țigară:

- Miine predau tipărița și pot să
mă duc la Depou cu fruntea sus.

- Tipărița trebuie s-o predau eu.

Din două motive: tu ai putea fi urmă-
rit.

- Și al doilea motiv?

- I-am promis lui Bejan.

- Cînd i-ai promis tu asta?

- Azi.

- Miști. E arestat și n-are voie să-l
vadă nimeni.

- Tu uiți un singur lucru, tată: eu
sînt prințesa.

Îi povesti pe indelete cele două vi-
zite făcute avocatului. Mama, cu-
rioasă, intră în dormitor:

- Încă nu v-ați culcat?

- Încă nu. Am ascultat-o la geogra-
fie. Să știi, femeie, că ai o fată foarte
deșteaptă.

- Dacă ar fi deșteaptă, ar avea alte
note. Și acum, hai la culcare.

(Va urma)

Constantin Manolache, împreună cu unul dintre elevii lui - Mihai Albu, campion balcanic absolut.

DIN
ENCI-
CLOPEDIA
CUTEZANTEI

FILE DIN VIAȚA UNUI CASCADOR AL VĂZDUHULUI

Corăbii de nori albi zboară pe cer purtate de vânt și sub streșini de argint o imensă pasăre cu scinteieri de soare pe aripi pare cuprinsă de o adevărată beție a văzduhului: ba urcă ra-

sucindu-se măreț, virtuoză, în apele văzduhului, ba se leagănă în voia ei, o frunză hai-hui, ca pe neașteptate să se însuflețească și să se întoarcă spre înalțuri. Nu-ți vine să crezi că inima ei - a avionului ce se

zbuguie prin aer ca o jucarie vrăjita - este un om: pilotul de acrobație aeriană. Vine în picaj, săgeată, trece ca o năluca peste capetele noastre, pentru o clipă zărim chipul omului de la manșă, apoi culorile tricolorului de pe ampenaj și urcă iar, în șuieratul năprasnic al motorului, „rîndunică” sclopitoare spre imensul albastru de sus. Piloții noștri sportivi... piloții de acrobație...

Poate că în nici un alt „leagăn” al aviației mondiale, de la nașterea ei pînă azi, arta pilotajului nu a trezit atîta interes ca la noi și acest sport al îndrăznețiilor nu a dat atîția mari ași care au uimit lumea prin măiestria și curajul lor. „Zburătorii români”, cuvinte rostite cu admirație pretutindeni unde se zboară, „zburătorii români”, nume scrise cu majuscule în cartea de aur a Federației Aeronautice Internaționale. Căci să nu uităm! La marele miting de la Aspern, din 1912, unde se întâlnea elita aviației de înaltă clasă de atunci, celebrul pilot francez Roland Garros, cînd a văzut virajele lui Vlaicu, ale „maistorașului Aurel din Bințiți”, a exclamat cu uimire și respect: „Acesta-i o muscă zănată!” Sa nu uităm: în anii romantici ai aviației un român, Mihai Savu, încercător de avioane la Paris, executa tonouri cu avionul la fel ca Pegoud sau Nesterov. Apoi, în vremea de glorie a sportului aviatic antebelic, marele zburător Alexandru Papanău pimea America prin mingiturile sale. În lumea aviației se

vorbește ca despre adevărați eroi cînd sînt rostite numele unor mari piloți ca Petre Macavei, Petre Ivanovici, Dan Scurtu, Gogu Ștefănescu, Romeo Popescu, Pufi Popescu, Octavian Băcanu, Ștefan Calotă ori mai noii Mihai Albu, Marcel Mitu, Mielu Feteanu, Ana Nina Ioniță... campioni balcanici de acrobație. Mentorul tinerei generații în ale pilotajului de înaltă clasă este maestrul emerit al sportului Constantin Manolache, unul dintre cei mai mari acrobați, distins de F.A.I. cu înalta Diplomă „Paul Tissandier” pentru merite excepționale în progresul aviației moderne. Din spectaculoasa lui biografie am ales secvențele ce urmează, fapte ale unui mare cutezător.

O PLOAIE DE CĂCIULI OLTENEȘTI

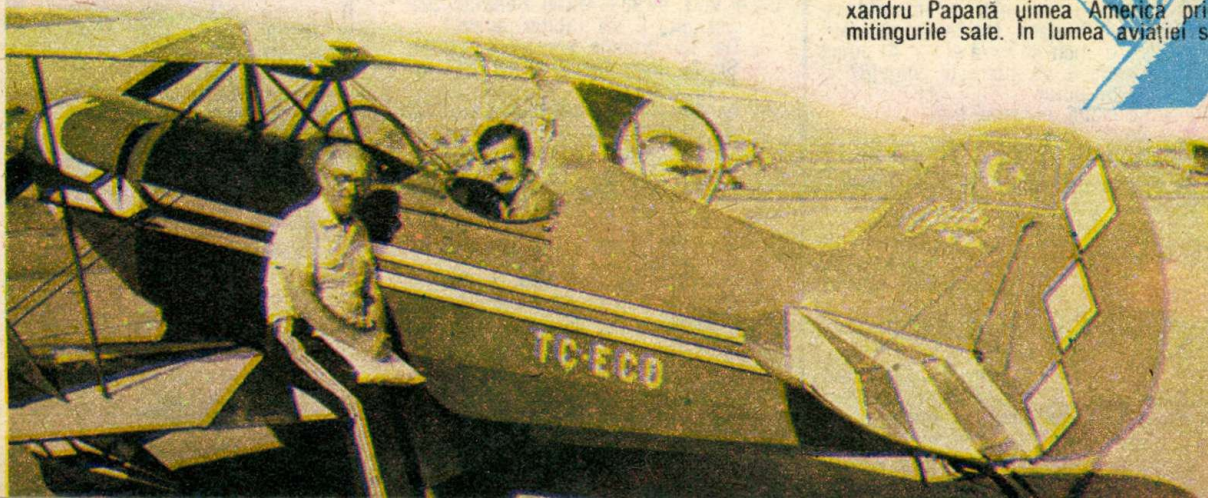
Ar fi multe de scris despre începuturile vieții de acrobat a lui Manolache. Dar îl rugăm pe zburător să ne povestească doar una din amintirile dragi petrecute în acele zile. „Instructorul meu de acrobație, Dan Scurtu, un mare zburător, se cătrănea rău ori de cîte ori mă lansam, ca orice tînar, în a încerca tot ceea ce poate avionul meu, un excepțional diplan AVIA. Trăgea rachete roșii în aer chemîndu-mă jos. „Măi, mie să nu-mi mîzgălești cerul cu desenele tale aiurite, auzi? - că te fac praf!” - mă amenința. Îl vedeam însă cum se întoarce să-și ascundă un zîmbet de multumire. Dar cu adevărat multumiri au fost, în sfîrșit, la Bălăești, la un miting în memoria lui Petre Ivanovici. După ce am arătat - cu micuțul AVIA - tot ce știam, am trecut la tirul ierbii, dar pe spate, în tot lungul aerodromului. Eram concentrat să (în aparatul la cîțiva metri de pămînt și atît vedeam. Cînd am aterizat însă, Dan Scurtu mi-a spus: „Costică, știi ce a fost în urma ta? O ploaie de căciuli oltenești aruncate în aer, de bucurie”. A fost primul cald, emoționant salut ce mi s-a adus ca pilot acrobat”.

Aveau să urmeze însă multe altele.

„CA ADEVĂRAT MARE MAESTRU”

Marele aeroport moscovit Tușino, cîmpul de zbor care a găzduit de-a lungul anilor mari manifestări aeronautice cu public. Un asemenea eveniment era așteptat și acum, precedat

Renumele de antrenor de înaltă clasă pe care și l-a cîștigat Constantin Manolache a trecut și peste hotarele țării. O dovadă în acest sens e și fotografia de față în care el apare ca antrenor al piloților sportivi turci pe care i-a pregătit pentru balcaniada din 1981, de la Ankara.

de mari și minuțioase pregătiri, de zboruri de antrenament și lansări de parașutiști, de verificări de aparate într-un du-te-vino riguros dirijat de dispeceri. La parada care urma, dedicată Zilei Flotei Aeriene a U.R.S.S., a fost invitat și un lot de piloți sportivi români, condus de unul dintre primii maeștri ai sportului în aviație, Constantin Manolache.

Era o dimineată splendidă, cu apele văzduhului liniștite, cu adieri ușoare de vânt. Sute de mii de moscoviți așteptau ora „H”, pentru că peste Tușino plutea rumoarea marilor concentrări de public. Și... trei stele verzi – rachetele startului – au spintecat văzduhul. Incepea marele miting. Prin fața publicului și prin aer rula ca într-un fantastic carusel cele mai felurite aparate de zburat: aeronave grele, avioane militare, planoare, formații mici și mari. Posturile de radio transmiteau în direct, iar în difuzoarele aeroportului vocile crainicilor comentau evoluțiile. Și deodată: „Urmează evoluțiile piloților români invitați la sărbătorirea aripilor sovietice!”

Manolache și-a lansat mai întâi elevii: Ștefan Calotă, Constantin Onciu, Constantin Oțoiu. Cele trei aparate de construcție românească – IAR 813 (care în drum spre Moscova, via Kiev, stabiliseră câteva recorduri mondiale pe parcurs recunoscut) au decolat legate, aripă la aripă, cu panglici tricolore. Publicul urmărea cu uimire precizia evoluțiilor, virajele, glisările, degajările în tonou, „piruete” măiestrite, răsplătite cu furtuni de aplauze. Aterizare precisă, panglicile întinse, intacte, apoi alte decolări... Dar la linia de start a apărut o mică avionetă: „Decolează Constantin Manolache!” Un rulaț de numai cîteva zeci de metri, o desprindere rapidă și imediat o cascadă de tonouri. Ce a urmat, rar a mai fost văzut pe Tușino. Manolache desena adevărate arabescuri la numai cîteva zeci de metri de pămînt. Comentatorul agenției TASS exclamă: „Trebuie să fii cu adevărat maestru pentru a executa acrobație la joasă înălțime, așa cum o face Manolache!” Și aceeași agenție transmitea: „Românii au completat în mod fericit programul”. Piloții noștri, în frunte cu Manolache, adăugau o nouă filă în cartea tradițiilor noastre glorioase spre a fi citită cu mîndrie patriotică peste generații.

MÎNA LUI MANOLACHE N-A DAT GREȘ NICIODATĂ

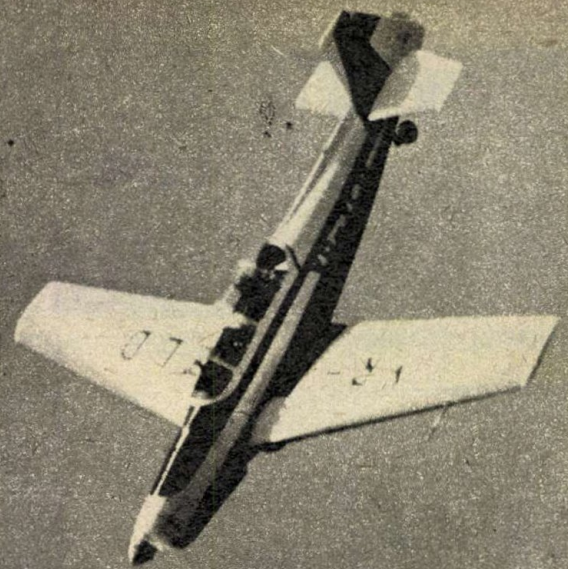
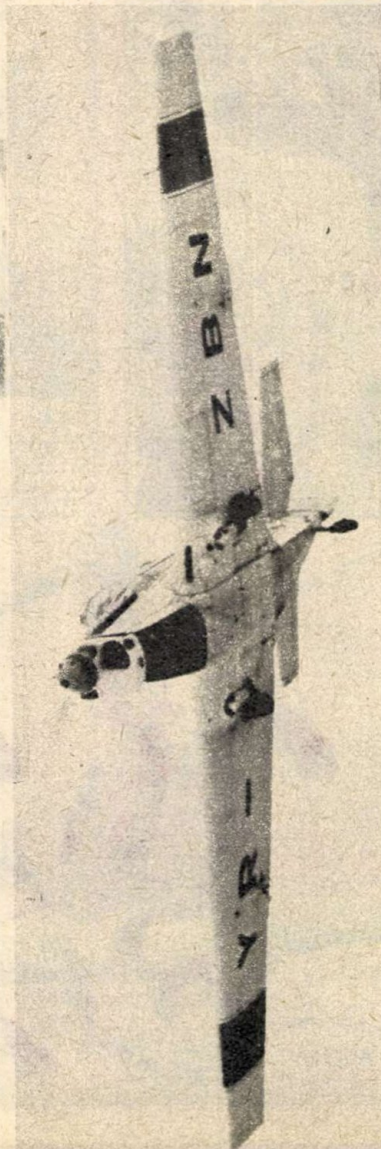
O altă dimineată senină, și o nouă secvență din biografia pilotului de acrobație. Tot la un miting aviatic, dar de data aceasta pe pămînt și în văzduh românesc, în Țara de Sus a Moldovei, nu departe de zidurile Cetății Sucevei. Zeci de mii de spectatori, un gard viu, multicolor, împrejmiau marea arenă a aerodromului. În văzduh rula în măiestrite evoluții planoare solitare ori, în formații, avioane lansate în „vinătoare de balonase”, ori în spectaculoase jocuri ca „Ține-te după mine”... Dar iată și clipa atît de mult așteptată: „Decolează maestrul sportului Constantin Manolache, pe al său Bucker Jungmaister, asul care a uimit prin evoluțiile sale pe moscoviți și budapeșteni, pe spectatorii altor mari aeroporturi” – comenta Vasile Sebe.

Decolare scurtă, rapidă, obișnuită la „nea Costică”, apoi o bruscă întoarcere pe spate și zbor așa, o jumătate de aerodrom, întregul cîmp, apoi peste lanul de porumb... Părul pilotului atîngea, parcă, spicele aurite. Dar bătrînul motor a „tușit” o dată. Un rateu! O fracțiune de secundă, dar în aceeași fracțiune Manolache l-a „smucit” din mînsă, aparatul a tremurat din toată

ființa lui, dar l-a ascultat. S-a întors rapid pe față. Încă o clipă și deznădămintul ar fi fost tragic. Dar experiența, măestria, curajul pilotului și-au spus cuvîntul.

Manolache și-a continuat programul său magistral ca și cum nimic nu s-ar fi întimplat. Doar piloții care l-au urmărit, ca specialiști, l-au înconjurat la aterizare. „Ce a fost, tovarășe comandant?” „Nimic grav. Nu mă vedeți? Dar luați aminte, dacă nu sunteți una și aceeași ființă cu aparatul, lăsați-l

În tinerețe, pe Aeroportul Tușino de lângă Moscova, unde a înregistrat un mare succes.

pe mîini mai bune...” Mina lui Manolache n-a dat greș niciodată...

„ȘOIMUL NU S-A RETRAS”

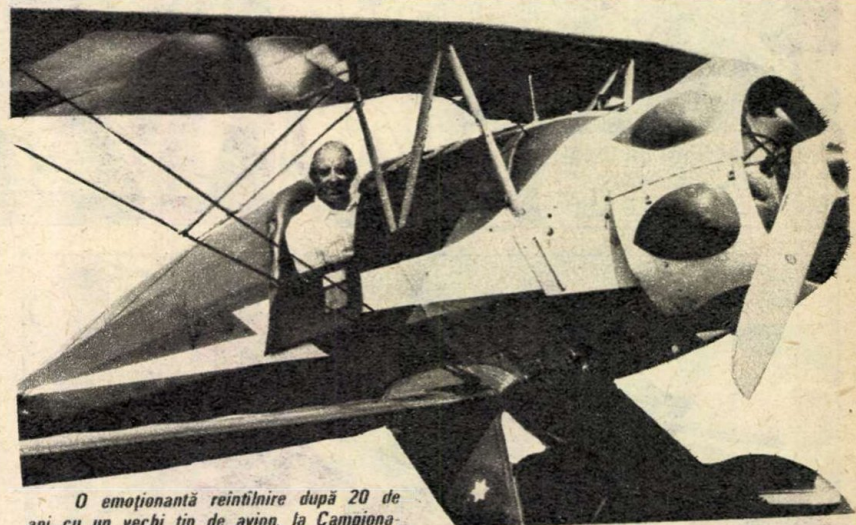
Îl așteptam pe pilotul Constantin Manolache pe Băneasa după un periplu al său prin Europa, pentru prezentarea noului produs al industriei aeronautice românești, apreciatul avion utilitar IAR 822. Ce va fi simțit oare cel ce și-a petrecut aproape toată viața pe cîmpurile de zbor – orice funcție a deținut –, omul cu albastrul cerului în ochi, în ochii vultuștii, dar și duioși, ce va fi simțit oare pilotul de încercare, cel prin mîinile căruia au trecut zeci de tipuri de aparate, avioane și elicoptere, atunci cînd a

„urcat” în văzduh pe IAR 822 la Hano-
vra și Cannes, la Hamburg și Punitz,
și chiar pe celebrul Aeroport Le Bour-
get din Paris, la marele salon aero-
nautic internațional? Pașim alături de
el și abia ținem cadența pașilor mereu
grăbiți. Ce ne puteți spune, tovarășe
comandant?” (Așa ne-am obișnuit să-i
spunem). „Măi, facem avioane bune,
măi! I-am cam surprins pe specialiști.
Aparatul e apreciat și cerut...” Și în
zbor, cum a fost? „Ha, ha... – ride ca
un copil – le-am arătat că face și...
acrobație. Dar nu știi ce fac băieții
mei?”

Acrobatul n-a uitat că-i acrobat. Pe
Le Bourget, evoluțiile sale au scos în
evidență pe deplin calitățile noului
IAR. Dar întors acasă, primul gînd i-a
fost la băieții lui, la echipa de acroba-
ție care a făcut și avea să mai facă
faimă aripilor românești în Balcani,
cîștigînd aurul tuturor edițiilor cam-
pionatelor balcanice de pînă acum.
Șoimul nu s-a retras... acasă. Con-
stantin Manolache, maestrul emerit al
sportului, își pregătește elevii pentru
viitoarele mari confruntări internațio-
nale.

VIOREL TONCEANU

O emoționantă reîntîlnire după 20 de ani cu un vechi tip de avion, la Campionatele mondiale din 1982, din Austria.

Redactor șef: MIHAI NEGULESCU; Secretar responsabil de redacție: OVIDIU ZOTTA
Redacția Piața Științei nr. 1 București 33. Telefon: 17 60 10. ADMINISTRAȚIA. Editura „Știința”
TIPĂRUL C.P.C.S. ABONAMENTE: prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona
adresîndu-se la ILEXIM – departament export-import presă P.O.B. 136-137
Telex: 11226 București.

Index 41633 12 pagini, 1,50 lei

OȘTENII LUI MIHAI VITEAZUL

SCENARIUL : DUMITRU ALMAȘ

DESENE : VALENTIN TĂNASE ȘI RADU VINTILESCU

După isprăvile de la Constantinopol, unde fusese trimis de stolnicul Stroie Buzescu, dar mai ales după neobișnuitele fapte de arme de la Călugăreni, unde Sinan Pașa a fost învins de armata lui Mihai Viteazul, Dan, datorită celor două buzdugane de care nu se despărțea niciodată, ajunge atât de vestit, încât oștenii voievodului Mihai se mândreau cu prietenia lui. Dar mai ales prieten bun era Dan Buzdugan cu Gruia lui Novac și el tot tânăr și viteaz oștean al voievodului Mihai.

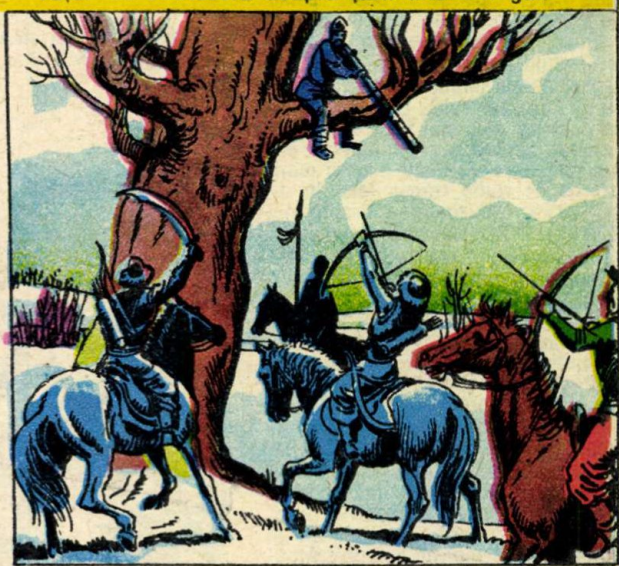
Iarna anului 1595 era grea, fiindcă odată cu ierul se abătuseră asupra țării tatarii nogai.

CE-I BUZDUGANE ?

HAN TĂTARUL, CU PESTE ZECE MII DE LUPTĂTORI, VINE NĂPRASNIC SPRE NOI.

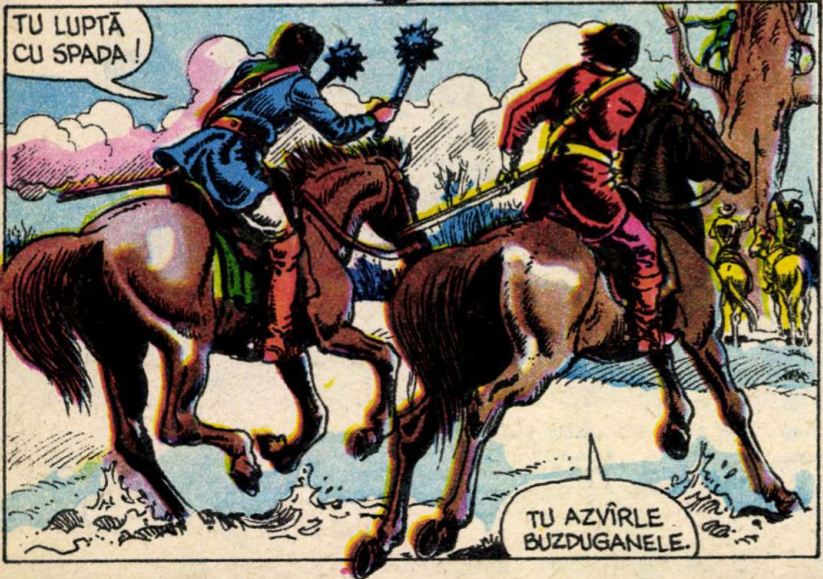
STROIE, ADĂPOSTEȘTE CETELE ÎN PĂDURE ȘI DUPĂ DÎMBURI. LOVEȘTI CÎND AUZI BUCIUMUL.

GRUIA, FĂ SEMN SĂ SUNE BUCIUMUL! SĂ ATACE STROIE, CU CETELE LUI!

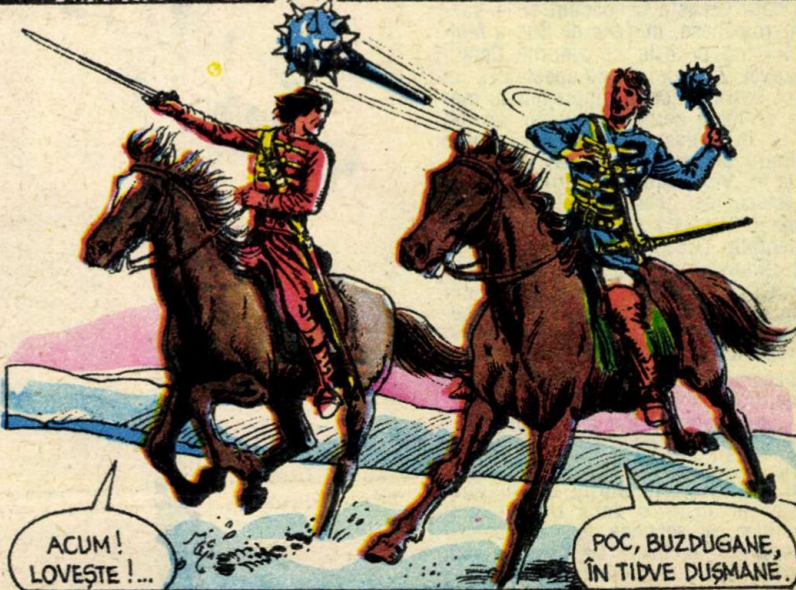

DACA-L UCID PE BUCIUMAS, STROIE NU ȘTIE CÎND SĂ ATACE ȘI... DANE ȘI GRUIA, LA VOI E SALVAREA !...

TU LUPTĂ CU SPADA !

TU AZVÎRLE BUZDUGANELE.

ACUM ! LOVEȘTE !...

POC, BUZDUGANE, ÎN TÎDVE DUȘMANE.

Cutezații

10
1983

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

JOI, 10 MARTIE 1983
ANUL XVII (Nr. 805)

DIN SUMAR: **FERMA PIONIEREASCĂ • CUPA „PIONIERUL” LA SANIE
ȘI BIATLON • PRINȚESA DIN ȘEGA • DIN CALENDARUL LIVEZII •**

O NOUĂ PRIMĂVARĂ A AGRICULTURII

Primăvara e aproape - o primăvara de muncă, de creație, de împliniri. Așa ne-o dorim și așa va fi. Sintem cu toții însuflețiți de hotărârile adoptate de partid la Conferința Națională din luna decembrie a anului trecut. Țara întreagă, strâns unită în jurul partidului, al tovarășului **Nicolae Ceaușescu**, este pe deplin angajată în înfăptuirea exemplară a sarcinilor ce ne stau în față în acest al treilea an al cincinalului calității și eficienței.

Primăvara e aproape și privirile se îndreaptă cu firească emoție spre sat. Privim spre el, în preajma acestui fascinant anotimp al regenerării naturii, cu o mai mare curiozitate, cu un mai accentuat interes. Ne preocupă starea ogoarelor, ne preocupă pregătirea re-

o adevărată primăvară a agriculturii românești nu-i o figură de stil, ci un fapt cu semnificații profunde.

Noua revoluție agrară, departe de a fi numai un frumos ideal, a devenit o realitate pregnantă în viața satului românesc, în întreaga activitate din agricultură. Au loc prefaceri înnoitoare în toate unitățile agricole, în atitudinea oamenilor față de muncă, în preocupările privind pregătirea profesională. Agricultură, ramură principală a economiei naționale, agricultura a intrat într-o etapă de profunde modernizări, de puternică accelerare a caracterului intensiv al producției, de radicale transformări calitative.

Prefacerile calitative sînt „actul de identitate” al oricărei revoluții. Ele au

noul cadru creat de acest proces revoluționar, vechi mentalități depășite de vreme, au apărut concepții noi, înaintate despre muncă, despre răspunderi sociale, despre viața la țară.

Dar revoluția agrară socialistă s-a desfășurat și a învins în împrejurări

cum sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu în cuvîntarea rostită la încheierea Conferinței Naționale, „**dacă nu am fi realizat o asemenea industrializare a țării, România ar fi rămas pentru o vreme îndelungată în stare de înapoiere**”. Și, așa cum a arătat în

specifice, într-o țară în care se practica o agricultură înapoiată, unde nu existau mașini agricole, unde domnea neștiința de carte. S-au schimbat multe lucruri în viața satului, s-au îmbunătățit radical condițiile de muncă, s-a trecut masiv la mecanizarea proceselor de producție, fapte care au determinat o creștere a producției agricole de 3,5 ori față de 1950. Problema modernizării agriculturii românești nu fusese însă definitiv soluționată. Și nici nu putea să fie soluționată în condițiile în care România moștenise de la regimul burghez-moșieresc o agricultură rudimentară, iar industria abia se dezvoltă.

Într-o vreme a fost acordată o atenție deosebită dezvoltării industriei. S-au făcut eforturi uriașe pentru a se construi uzine moderne, pentru a se asigura progresul accelerat al construcțiilor de mașini, chimiei, electrotehnicii și electronicii, mecanicii fine, s-a trecut la automatizarea și cibernizarea producției. Toate aceste eforturi au fost obiectiv necesare. Așa

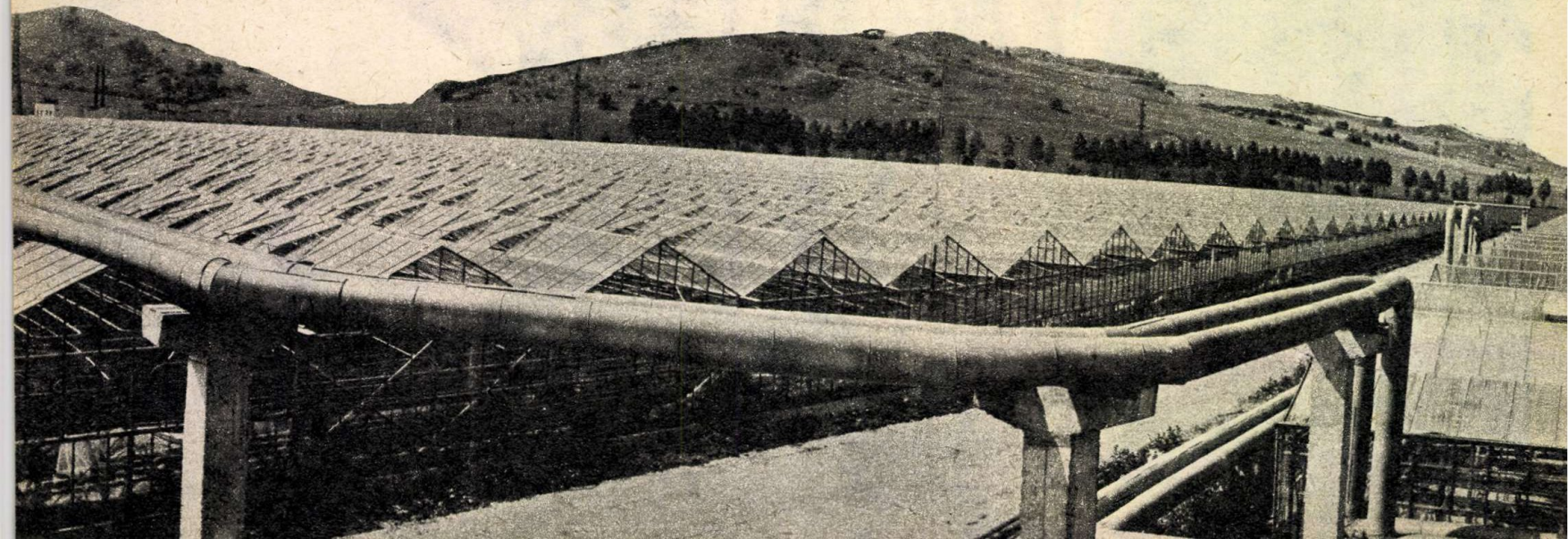
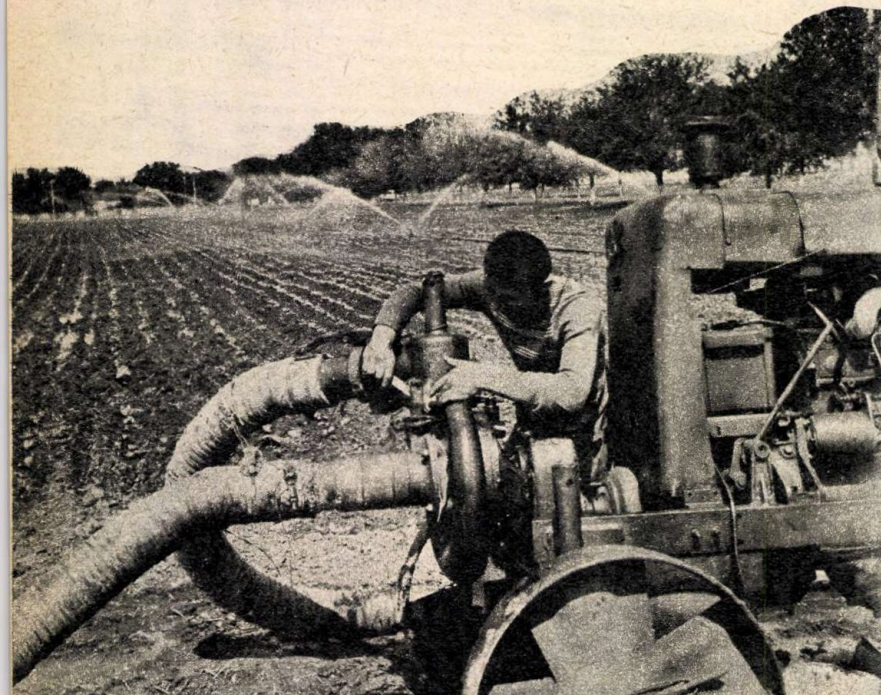
continuare secretarul general al partidului, acest fapt „ar fi afectat grav construcția socialismului, munca și viața poporului”.

Numai în condițiile în care s-a înfăptuit o industrie puternică a apărut posibilitatea de a se trece cu succes la modernizarea agriculturii în consens cu cele mai noi cuceriri ale științei și tehnicii contemporane. Au fost asigurate importante acumulări cantitative. Sosise deci momentul înfăptuirii saltului calitativ. **Noua revoluție agrară, pornită din inițiativa tovarășului Nicolae Ceaușescu, are tocmai acest scop: să asigure un important salt calitativ în agricultura românească.**

Odată cu intrarea în actualul cincinal au sporit masiv investițiile pentru agricultură, au fost alocate importante mijloace financiare pentru modernizarea tehnică și tehnologică, pentru desfășurarea unor ample cercetări științifice în vederea creșterii randamentelor la hectar. Totodată, au fost intensificate preocupările privind sporirea pro-

coltelor din acest an, pe săteni și pe orașeni deopotrivă. Și dacă astfel de preocupări cunosc acum importante creșteri în intensitate, explicația nu este greu de găsit: anotimpul pe care îl așteptăm cu bucurie are un rol însemnat în bătălia pentru pline. Așadar, asemuirea noii revoluții agrare cu

constituit o trăsătură caracteristică și pentru revoluția agrară socialistă din România, încheiată în primăvara anului 1962, prin cooperativizarea agriculturii. S-a pus, atunci, capăt tuturor formelor de exploatare, s-a asigurat generalizarea relațiilor de producție socialiste. Totodată au dispărut, în

OMĂNEȘTI

ductivității muncii în agricultură, folosirea completă și constantă a forței de muncă, reducerea cheltuielilor de producție, a consumurilor de materiale și resurse energetice, realizarea integrală a programelor de autoaprovizionare. Și rezultatele nu au întârziat să se arate. În 1982, cel de-al doilea an al acestui cincinal, producția agricolă a fost cu 7 la sută mai mare față de 1980. Un fapt semnificativ: pentru prima dată în istoria României s-a înregistrat o producție de 1 000 de kg cereale pe locuitor. A crescut, în același timp, producția de legume, cartofi, fructe, plante tehnice, iar efectivele de animale sînt simțitor mai mari. Iată, așadar, că noua revoluție agrară este un fapt concret, resimțit în viața de fiecare zi.

Noua revoluție agrară nu este însă un proces încheiat. Dimpotrivă, este un proces care abia a început, un proces în plină desfășurare. Hotărît să facă totul pentru a construi, pe pămîntul patriei noastre, „un socialism al belșugului, al bunăstării poporului”, cum afirma tovarășul Nicolae Ceaușescu la Conferința Națională, partidul a inițiat, a dezbătut cu întreaga țară și a adoptat ample programe în vederea valorificării integrale a tuturor resurselor materiale și umane de care dispunem. Desigur, aceste programe se referă la întreaga

„PRIMĂVARA”, PICTURĂ DE EUGEN PALADE.

activitate economico-socială; multe dintre ele vor fi însă îndeplinite în cadrul generos și însuflețitor al noii revoluții agrare.

Pînă în 1985, așa cum se prevede în documentele Conferinței Naționale, se va soluționa complet problema meca-

nizării agriculturii; vor fi realizate ample lucrări de irigații și îmbunătățiri funciare; toate unitățile agricole vor fi ridicate la nivelul celor fruntașe. Aceste măsuri – și multe altele – vor asigura sporirea producției de cereale, de legume și fructe, îmbunătățirea

substanțială a aprovizionării cu carne, lapte, ouă și alte produse.

În concepția partidului nostru, a secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, factorul hotărîtor al noii revoluții agrare este omul. Iar ideea dominantă, azi, în agricultura țării noastre, este aceea că fertilitatea solului nu se poate asigura dacă nu acționează și fertilitatea minții.

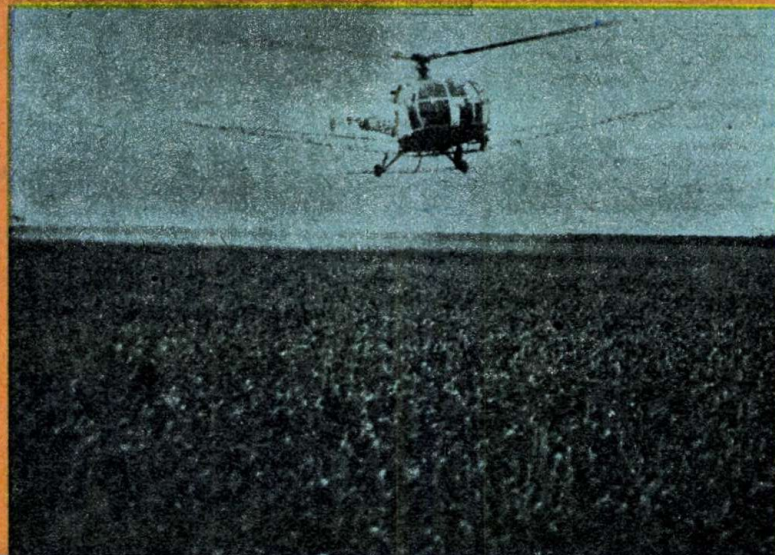
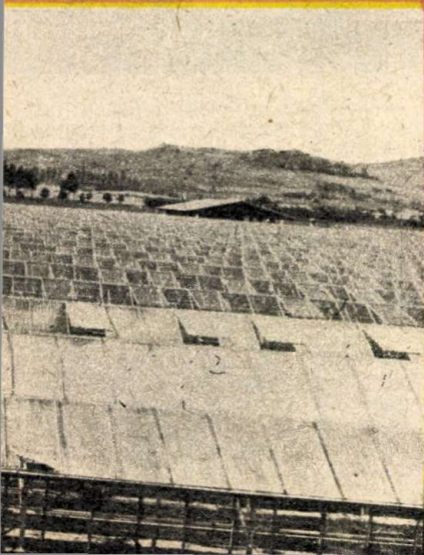
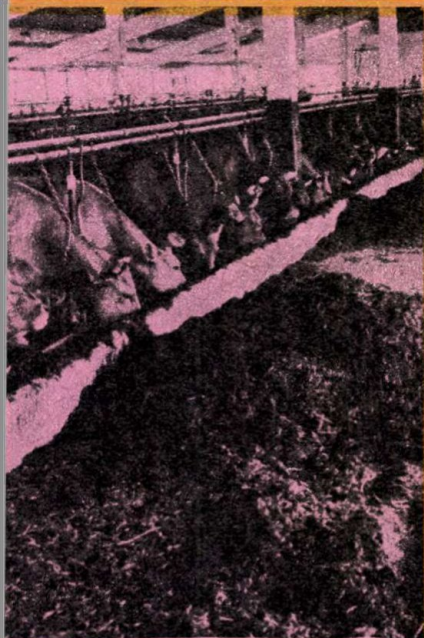
Agricultura este un capitol deschis; concepții noi, înaintate, cunoștințe noi, un mod nou, superior de a munci vin să dea un plus de consistență și eficiență măsurilor menite să asigure creșterea producției agricole. Se diversifică profesiile satului, crește cererea de forță de muncă înalt calificată, ceea ce face să fie nevoie de tineri, de cit mai mulți tineri.

Desigur, trecerea tinerilor de la sat la oraș nu este încă un proces încheiat. Și de aici înainte tinerii din sate se vor încadra în întreprinderi industriale din mediul urban. Dar acest proces va fi în mod fundamental corelat cu balanța forței de muncă din fiecare județ, cu cerința de a valorifica integral rezervele de muncă existente în orașe, precum și cu necesitatea asigurării echilibrului de vîrstă al populației rurale, cu necesitatea stabilirii în proporții optime a tineretului la sate.

Copiii de azi, aflați pe băncile școlii, satul le asigură profesii în care să-și manifeste setea lor de cunoaștere, pasiunea înaltei pregătiri profesionale, patosul afirmării noului.

Pentru viitorul previzibil, principala sursă alimentară a omenirii rămîne agricultura. Și agricultura, în condițiile vieții moderne, se dezvoltă prin acțiunea unor oameni cu înaltă calificare. Noua revoluție agrară determină cerințe mari, în agricultură, de minți cutezătoare, de mari investiții de inteligență și efort. Voi, copiii de azi, tinerii sînteți deci așteptați într-un număr mare în agricultură, care vă oferă cadrul unei reale afirmări sociale și profesionale.

ANDREI BUZOIANU

Sosește primăvara! În grădinile și în fermele pionierești, în stupine, primăvara îi găsește și pe copii la lucru. Ei dovedesc că știu să devină gospodari, să deprindă îndeletniciri care-i pregătesc pentru muncă, pentru viață, printre care un loc important îl ocupă zootehnia.

Anul acesta, potrivit angajamentului de muncă patriotică pe care și l-au asumat, pionierii patriei se angajează să crească sute de mii de păsări productive și animale mici. Ca pionieri, prin muncă harnică și prin străduință, ei caută să răspundă prezent și în acest domeniu atât de important al economiei naționale.

La crescătoria de iepuri

Știm că toți copiii din comuna Țigănești-Teleorman erau familiarizați cu îngrijirea animalelor. Acasă, în gospodăria părintească, au vaci, oi,

porci, păsări de curte... La C.A.P. nu o dată au dat ajutor îngrijind vaci și vite. Dar, iată, ca până în toamna anului trecut nimeni nu crescuse încă iepuri. În ziua cînd au inaugurat crescătoria, faptul a fost întîmpinat ca un eveniment. O mulțime de copii curioși se

adunaseră la intrarea în școală să vadă pe nou-veniți: „Marele Alb” și „Urișul Belgian” - 27 de exemplare, sosiți după o lungă călătorie, tocmai de la Arad.

Din acea zi, membrii cercului crescătorilor de animale mici au devenit gospodari cunoscuți în școală. Cei care fac parte din prima grupă a cercului sosesc zilnic cu o oră înainte de începerea cursurilor. Se grăbesc să deschidă ușa halei.

- Să vedeți acum năvală... glumește Silviu Chiriță.

Ceilați, în cunoștință de cauză, zîmbesc. Într-adevăr, de cum au intrat copiii în hala care adăpostește crescătoria, construită tot de ei, după o concepție proprie, iepurașii se reped nerăbdători, mișcînd din urechi și muștați, așteptînd cu lăcomie să primească de mîncare.

- Ușurel, ușurel, „mititeilor”, îi ponderează tot în glumă Gheorghe Stoinică. Mai întîi să vedem cit de cumînți ați fost, dacă ați mîncat tot ce v-au adus aseară colegii noștri, din schimbul doi.

- Ți-ai găsit să nu mînînce, răspunde în locul lor Ilie Dănuț. Păi, ce ăștia sînt neascultători, cum de-i jighești? Ei știu una și bună: să ajungă cit mai voinici!

- Atunci ce ziceți, urechiaților, sin-teți sănătoși cu toții?

Elena Cioacă nu vorbește, ci se uită foarte atent la iepurașii ei din boxă: „Să nu lăcrimeze vreunul ori să strănute, că atunci trebuie să-l duc repede la infirmerie”. (Infirmeria se află tot în crescătoria, în altă încăpere, la in-

rește, cumînți în locuințele lor, unde au „dormitor”, „sufragerie”, tot ce le trebuie.

Acasă, la părinți și... la bunici

Sîntem, într-o dimineață de duminică, în ograda casei părintești, tot în comuna amintită, la pionierul Florin

ZOOTEHNIA - O ÎNDELETNICIRE CU TOT MAI MULȚI UCENICI

FERMA PIONIEREASCĂ

trare.) Iepurii însă, dacă sînt toți atît de bine îngrijiți și păziți, cum să se îmbolnăvească?

Urmează momentul foarte plăcut, spectaculos al mesei.

- Să știți că duminică o să vin aici seară, să-i văd pe urechiații ăștia do-lofani, amenință în glumă Dina Sandu, cu gîndul la tainul de seară care trebuie să fie, potrivit regulilor, cel mai consistent.

Copiii le schimbă apa iepurașilor și se apucă să facă meticuloasă curățenie. La plecare, mai aruncă priviri spre boxele lor confortabile, confecționate tot de pionieri, în atelierele școlii.

- Ei, ce să-i faci, oftează unul dintre zootehniști, noroc că se înmulțesc repede, altfel mi-ar părea rău să mă despart de oricare dintre ei. Pînă la sfîrșitul anului vom livra la Centrocoop 500 de iepuri.

- Da, cite 500 vor pleca, în schimb, în hala aceasta, pe care am făcut-o atît de mare, vom putea crește 1 000 de iepuri.

- Cu 1 000 de iepuri n-o să ne fie urît... O să ajungem renumiți, zice altul. Hai să ne luăm rămas bun de la ei...

- Pe diseară, urechiaților, să fiți cumînți!

Și copiii părăsesc veseli și mulțumiți marea hală. Iepurașii rămin, fi-

Adrian Burcă, din clasa a VI-a. Adrian de cînd era mic se apropia cu drag de vietățile din gospodărie. Din podul casei se aude un concert duios, de porumbei. Și-și iau zborul, filfîind din aripi, melodios și catifelat, zeci de perechi. Totuși nu urcăm să vedem de-a-proape porumbeii, fiindcă e o treabă delicată. Numai Adrian se pricepe să se strecoare în pod, fără să calce un cuib; aici stau adăpostite... 80 de perechi de porumbei! În ogradă, zdupăie nerăbdători 30 de iepurași. Capra Joita ronțăie niște fin, cățelușa Nera trage cite un lătrat ascuțit. Iar cînd apare Adrian, în toată ograda se simte o vie animație. El le dă, în același timp, să mînînce și iepurașilor, și

părumbelor. Doi porumbei i se așază pe umeri. Negrilă, iepurele preferat (are vreo 4 kg), intră în grădină (calea liberă i-a dat-o Adrian), iar cățelușa Nera gonește după el, lătrind vițește. Se joacă de-a vinătoarea, dar Nera nu-l mușcă pe Negrilă, iar acesta o înfruntă curajos... Adrian izbucnește în râs. A remarcat cu încântare de citva timp această prietenie; cînd Nera adoarme, Negrilă se așază în spinarea cățelușei și trage și el un pui de somn. „Viața ar fi foarte tristă dacă în jurul nostru n-ar exista asemenea viață...”, gîndește în sinea lui Adrian. El a preluat de la școală preocuparea de a crește iepuri, și asemenea lui sînt și alți colegi. Adrian i-a împrumutat și pe alți copii și din alte localități, cu iepuri, pentru ca aceștia să devină la rîndul lor crescători: pe un licean din Zimnicea, pe o verișoară de-a lui din comuna Orbeasca de Jos, pe-o colegă, Doinița Dumitru... Cînd este întrebat de ce îi place să crească iepuri, Adrian răspunde: „Pentru că sînt blînzi”. (Dar, adaugă, iepurii îi zgîrie pe cei care nu au răbdare, pricepere, grijă...) Cum învață Adrian la școală? Pe primul trimestru are medii numai de 10!

O fată care este tot atît de inimoasă în creșterea animalelor mici și a păsărilor locuiește la oraș, în Turnu Măgurele, și se numește Florența Stănciuc. În vacanțele școlare, acasă la bunici, la Segarcea-Vale, s-a familiarizat cu păsările și animalele din gospodăria omului. Cînd bunica le dădea de mîncare păsărilor, Florența o ajuta. Bunica era imparțială, dar nepoata, entuziasmată, își descoperise o preferată în ogradă: o găină peștită și cu moț pe cap, căreia i-a zis „Moțata”. Era o bună ouătoare și numai nepoata de la oraș avea privilegiul să-i ia ouăle din cuib și să le ducă în casă. Așa a învățat prima oară să îngrijească păsările. O vom reintîlni pe Florența din nou...

Și la... casa mare

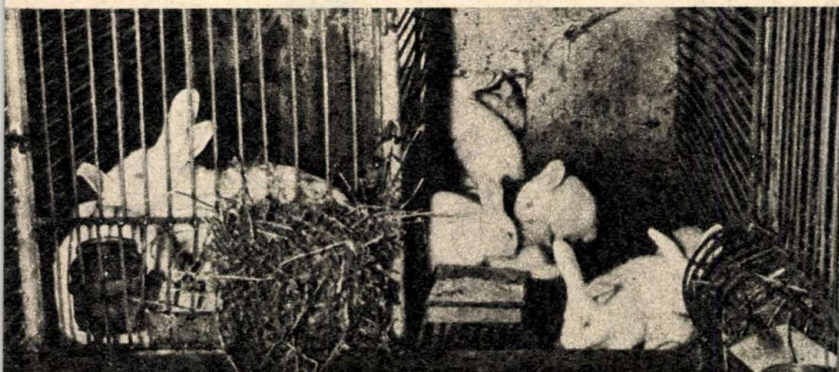
...În orașul Turnu Măgurele, unde au devenit membri ai cercurilor de legumicultori și de zootehniști și copiii care locuiesc în blocurile din cartierul Taberei, Zona 1 Mai, Zona Pom-

orașeni care nu știu ce sînt bibilicele. Chiar, ce este biblica? Ne răspunde un membru al cercului, Dorel Dogaru: „E o pasăre de curte, care are un cîntec plăcut și e atrăgătoare prin înfățișarea ei, prin penajul ei frumos împestrît”. La gazeta de perete a cercului, intitulată „Din lumea celor care nu cuvîntă” citim, de pildă, cum „găina domestică s-a obținut prin domesticirea găinii bankiva, care trăiește și astăzi, în stare sălbatică, prin tufișurile din India.” Gazeta prezintă și rasa achiziționată de pionieri, rasa Leghorn, foarte productivă în ouă. Dar tot într-un articol se atrage atenția că „sînt pretențioase la condi-

...În multe unități teleormănene, pionierii se apropie astfel de zootehnie într-un mod plăcut, instructiv și firesc la vîrsta lor.

MARGA MICU
Fotografii: GR. PREPELIȚĂ

pieri. La sfîrșitul lunii ianuarie au fost aduse la Casa pionierilor și șoimilor patriei 50 de puicute albe. Un grup mare de fete, Silvia Neg, Florența Stănciuc, Mariana Gidea, Marcela Mănăstireanu, Mădălina Albu ș.a., îmbrăcate în halate albe, le-a luat cu atenție în primire și le-a instalat în prima încăpere constituită a fermei; în viitor, ferma lor se va mări: vor crește iepuri (lăsîndu-i în libertate, pe un teren îngrădit, să-și sape singuri complicatele lor galerii). Vor crește și curci, rațe, gîște, bibilici... În trecut fie zis, s-a observat că există copii

tiile de întreținere și sînt sensibile la boli”. Sub îndrumarea tovarășei profesoare Ioana Alexe, membrii cercului au trecut și trec examenul respectiv fără necazuri: au reușit să le facă pe aceste păsări vioaie și delicate să se simtă cît mai bine, să se hrănească excelent, să devină cît mai productive, așa că de la începutul lui martie a.c. trei sferturi dintre ele au și început să puă. Pînă la finele anului, vor livra la întreprinderea comercială de stat pentru alimentația publică circa 10 000 de ouă.

La închiderea ediției

S-A DAT STARTUL ÎN AMPLA ACȚIUNE DE EDUCAȚIE PATRIOTICĂ

La 6 martie a.c., ora 10, printr-un scurt comunicat radio, urmat de cunoscutul cîntec pionieresc, s-a declanșat simultan, în întreaga țară, tradiționala acțiune de educație patriotică „Tot înainte”, ediția 1983.

În fiecare școală au răsunit trompetele și tobele dînd semnalul deschiderii adunării festive de pionieri în cadrul căreia toate detașamentele au prezentat ordinele proprii de acțiune, pentru etapa de masă a acțiunii „Tot înainte”.

Odată cu urările noastre de succes pe tot parcursul acțiunii, amintim participanților că la finalizarea celei de-a doua etape, pe localitate, între echipajele reprezentative ale unităților se vor desfășura și concursuri tehnico-aplicative și vor fi prezentate spectacole-evocare de către unitățile de pionieri de pe raza localității. La etapa județeană, desfășurată în cadrul unei tabere, vor participa 10—15 echipaje ale unităților cîștigătoare, selecționate pe baza rezultatelor obținute la etapa de masă și pe localitate.

Deci, drum bun, dragi cutezători, în realizarea obiectivelor propuse sub cele patru generice ale acțiunii „Tot înainte!”

Cu 88,75 metri diferență de nivel la o lungime de 800 metri, cu 14 viraje... amețitoare, pîrtia constituie un „examen” dintre cele mai dificile, pe care nu oricine se încumetă să încerce să-l treacă. Pentru concurenții din Cupa „Pionierul”, linia de plecare a fost coborîtă la jumătatea acestei pîrtii, dar încercarea la care e supus fiecare dintre ei nu-i cu mult mai ușoară. Tocmai de aceea prima întrebare pe care și-o pun depotrivă și spectatorii și „oficialii” de la „Sosire” e dacă cel pornit în cursă va reuși s-o termine și numai

DACIADA ALBĂ

Cupa „Pionierul” la sanie și biatlon

bite printre ramurile brazilor, stîrînd ici-colo mici jerbe de zăpadă. Marea „bătălie” de pe „pîrtia curajoșilor” a început.

Iarnă aspră la Vatra Dornei: ger, zăpadă și o gheață ca sticla. Dacă vrei să rezisti pe-afară o oră-două, trebuie să te-nfofolești zdravăn: să-ți strîngi bine fularul la gît, să-ți tragi căciula peste urechi, să-ți pui ciorapi groși în picioare, iar mînușile să-ți fie, neapărat, îmblănite. Altfel...

Dar tocmai asprimea deosebită a acestei ierni dornene a constituit, pentru 146 de copii din întreaga țară, o... mare șansă. În situația în care zăpada continua să se lase așteptată mai peste tot, pînă și-n a doua jumătate a lui februarie, ea a permis organizarea și desfășurarea aici, în condiții dintre cele mai bune, a finalei republicane a competiției pionierești la sanie și la schi-biatlon.

Marea „bătălie” de pe „pîrtia curajoșilor”

— La start, numărul unu! Atenție!... Plecat!... Pîrtie liberă! Sanie pe traseu!...

Amplificată de difuzoare, vocea starterului răsună peste marele parc de pe Dealul Negru, aflat în imediata vecinătate a orașului. Speriate, verigițele se lansează în salturi gră-

după încheierea acestuia cu bine devin interesați și de timpul realizat.

Vreo 20—25 de secunde nu se vede și nu se aude nimic. Apoi, dintr-o dată, prinde să răsună un uruit din ce în ce mai puternic, din ce în ce mai aproape. E zgomotul patinelor de oțel ale saniei care lunecă mușcînd din gheața pîrtiei. În sfîrșit, iată-o ieșind din penultimul viraj și intrînd în ultimul. Concurentă și sanie par — și de fapt și sînt — un tot. Un mic bolid așezînd năluca la vale, cu o viteză care-ți taie respirația. O clipă urcă și merge pe pereții din dreapta al turnantei, revine apoi pe centru, urcă din nou pe pereții din stînga, iar revine...

Vijii!...

Valentina Șurtea, reprezentanta județului Timiș, a trecut linia de sosire. La stația de amplificare îi este anunțat, imediat, timpul înregistrat de instalația de cronometraj electronic: 41 secunde, 71 sutimi.

— Cam slăbuț!...

— Mă așteptam la mai mult după cum a mers pe ultima parte. Dar probabil că n-a pornit în forță de la început.

